

**T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**EŞCİNSEL İLİŞKİLERDE PARTNER ŞİDDETİ:
İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ, SOSYAL DESTEK
DÜZEYİ VE ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Gizem GÜLMEZ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Umut ŞAH**

İSTANBUL, Ağustos 2018

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

EŞCİNSEL İLİŞKİLERDE PARTNER ŞİDDETİ:
İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ, SOSYAL DESTEK
DÜZEYİ VE ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gizem GÜLMEZ

162005200

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih :

Tezin Savunulduğu Tarih :

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Umut ŞAH
(İstanbul Arel Üniversitesi)

Diğer Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Feryal Saygılıgil
(İstanbul Arel Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Işıl ÇOKLAR
(İstanbul Okan Üniversitesi)

İSTANBUL, Ağustos 2018

**T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**EŞCİNSEL İLİŞKİLERDE PARTNER ŞİDDETİ:
İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ, SOSYAL DESTEK
DÜZEYİ VE ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Gizem GÜLMEZ

162005200

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Umut ŞAH**

İSTANBUL, Ağustos 2018

TEŞEKKÜR

Araştırmamın her bir noktasını titizlikle okuyan, her zaman ulaşılabilir olan, her sorumu cevaplayan ve zaman ayıran tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Umut ŞAH'a,

Değerli zamanlarını ayırarak, tez jürimde olmayı incelikle kabul eden Doç. Dr. Feryal Saygılıgil ve Dr. Öğr. Üyesi Işıl ÇOKLAR'a,

Hayatım boyunca sevgi ve emeklerini üstümden eksik etmeyen ailem Osman, Funda, Efe GÜLMEZ'e,

Herbirinden çok şey öğrendiğim, güvenli alanım, hayatımda tanıdığım en muhteşem feminist hak savunucuları erktolia.org ekibi arkadaşlarım: Aybala Arslantürk, Burçin Tetik, Gizem Pehlevan, Yağmur Ekim Çay'a,

Ne zaman ihtiyacım olsa orada olan, arkadaşlığıyla mesafeleri yok eden, beni her zaman duyan ve destekleyen Eylül Irmak Koçak'a,

Tez sürecim boyunca yoldaşlığı ve desteğiyle yanımda olan Pınar Yazıcı'ya,

Canım dostlarım Seren Aybaş, Bensu Coşkun, Taylan Özbay, Özgür Özgen Yıldırım ve Ayşe Üstüner'e,

Son olarak, katılımcılara ulaşmamda yardımcı olan herkese ve araştırmama katkı sağlayan bütün katılımcılara,

Teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
TABLO LİSTESİ	ix
BÖLÜM 1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
BÖLÜM 2. GENEL BİLGİLER.....	4
2.1. BİR ŞİDDET TEMSİL ALANI OLARAK YAKIN İLİŞKİLER: PARTNER ŞİDDETİ	4
2.1.1. Eşcinsel İlişkilerde Partner Şiddeti ve Yaygınlığı.....	6
2.1.2. Heteroseksüel İlişkilerde Partner Şiddeti ve Eşcinsel İlişkilerde Partner Şiddeti: Benzerlikler ve Farklılıklar.....	8
2.2. HOMOFOBİ / HOMONEGATİVİZM, İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ VE HETEROSEKSİZM / HETERONORMATİVİTE	10
2.3. SOSYAL DESTEK: AİLE, İKİLİ İLİŞKİLER, AÇILMA.....	13
BÖLÜM 3. YÖNTEM.....	16
3.1. ÖRNEKLEM.....	16
3.2. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	18
3.2.1. Gönüllü Katılım Formu.....	18
3.2.2. Demografik Bilgi Formu.....	18
3.2.3. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Gözden Geçirilmiş Formu (ÇBASDÖ) (Multidimensional Scale of	

Perceived Social Support – MSPSS).....	19
3.2.4. Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği (ÇÇYÖ) (The Revised Conflict Tactics Scales - CTS 2).....	19
3.2.5. İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği	20
3.3. İŞLEM.....	20
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	21
BÖLÜM 4. BULGULAR.....	22
4.1. KATILIMCILARIN CİNSEL YÖNELİMLERİNE GÖRE KİŞİSEL BİLGİ FORMUNDAKİ SORULARA VERDİKLERİ YANITLARIN DAĞILIMLARI VE Kİ-KARE ANALİZ BULGULARI.....	23
4.2. KATILIMCILARIN ÖLÇEKLERDEN ALDIĞI PUANLAR ARASINDAKİ KORELASYONLAR.....	29
4.3. CİNSEL YÖNELİMLERİNE ARAŞTIRMADA KULLANILAN ÖLÇEKLERDEN ALDIKLARI PUANLARIN KARŞILAŞTIRILMASI.....	33
4.3.1. Cinsel Yönelime Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması.....	34
4.3.2. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması.....	36
4.3.3. Cinsel Yönelime Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması.....	40
4.4. KATILIMCILARIN KİŞİSEL BİLGİ FORMUNDA YER ALAN SORULARA VERDİKLERİ YANITLAR AÇISINDAN ARAŞTIRMADA KULLANILAN ÖLÇEKLERDEN ALDIKLARI PUANLARIN KARŞILAŞTIRILMASI.....	41
4.4.1. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması.....	41
4.4.2. Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması.....	54
4.4.3. İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması.....	62
4.5. LGBTİQ+ HAREKETİ İÇİNDE YER ALINMASINA GÖRE PARTNER ŞİDDETİ VE PARTNER ŞİDDETİ KARŞISINDA YARDIM ALMA DAĞILIMLARI.....	65
BÖLÜM 5. TARTIŞMA	67
5.1.ARAŞTIRMA VERİLERİNİN TARTIŞILMASI.....	67
5.2. SINIRLILIKLAR VE ÖNERİLER	73
KAYNAKLAR.....	75

EKLER.....94

EK1. GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU.....94

EK2. DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU95

**EK3. ÇOK BOYUTLU ALGILANAN SOSYAL DESTEK ÖLÇEĞİNİN
GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ FORMU (ÇBASDÖ).....97**

**EK4. ÇATIŞMALARIN ÇÖZÜMÜNE YAKLAŞIM ÖLÇEĞİ (ÇÇYÖ)
.....99**

EK5. İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ ÖLÇEĞİ.....104

ÖZGEÇMİŞ105

ÖZET

EŞCİNSEL İLİŞKİLERDE PARTNER ŞİDDETİ: İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ, SOSYAL DESTEK DÜZEYİ VE ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırmada, diğer ülkelerde pek çok araştırmaya konu olan LGBTİQ+'larda partner şiddetinin, Türkiyeli eşcinseller açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, gey ve lezbiyen partnerler arasındaki şiddet türlerinin yaygınlığı ve yönelim bakımından farkı, içselleştirilmiş homofobi ile partner şiddeti arasındaki ilişki ve sosyal destek düzeyi ile partner şiddeti arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Araştırmanın katılımcılarını 2017 yılı itibariyle 18 yaşından büyük 323 eşcinsel ve biseksüel yetişkin oluşturmaktadır. 105 lezbiyen (% 32.51), 148 gey (% 45.82) ve 70 biseksüel (% 21.67) katılımcıyla yürütülen araştırmanın katılımcılarının yaş ortalaması 25.40 (SS=4.889)'tır.

Araştırmada veri toplama amacıyla, Demografik Bilgi Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Gözden Geçirilmiş Formu (ÇBASDÖ), İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği ve Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği (ÇÇYÖ) kullanılmıştır.

Toplanan veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara baktığımızda, katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddetine maruz kalmalarına ilişkin

dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak geylerin cinsel şiddet yaygınlığı ortalamaları, lezbiyenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunurken; geylerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları da lezbiyenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Ayrıca lezbiyenlerin uzlaşma yaygınlığı ortalamaları, geylerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Partner şiddetine maruz kalanların algılanan sosyal destek ortalamaları, kalmayanların ortalamalarından anlamlı şekilde düşüktür. Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet yaygınlığı artmaktadır. Aynı zamanda algılanan sosyal destek azaldıkça içselleştirilmiş homofobi artmaktadır. Cinsel yönelimi açık olanların ve LGBTİQ+ hareketi içinde yer alanların içselleştirilmiş homofobi ortalamaları, cinsel yönelimi açık olmayan ve LGBTİQ+ hareket içinde yer almayanların ortalamalarından anlamlı şekilde düşük bulunmuştur. Aynı zamanda cinsel yönelimi açık olanların ve LGBTİQ+ hareketi içinde yer alanların algılanan sosyal destek ortalamaları, cinsel yönelimi açık olmayan ve LGBTİQ+ hareket içinde yer almayanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksektir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak partner şiddeti karşısında yardım alanların aile sosyal desteği ortalamaları almayanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Araştırmanın bulguları literatür çerçevesinde tartışılmış, araştırmadan yola çıkılarak, gelecek araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Partner/flört şiddeti, LGB, Cinsel Yönelim, Sosyal Destek, İçselleştirilmiş Homofobi, Uzlaşma

Tarih: 2018

ABSTRACT

INTIMATE PARTNER VIOLENCE IN SAME SEX RELATIONSHIPS: AN EVALUATION REGARDING INTERNALIZED HOMOPHOBIA, SOCIAL SUPPORT AND OTHER DEMOGRAPHIC DIFFERENCES

The present study examined the issue of intimate partner violence in LGB's in Turkey sample. Research focused on the prevalence and the types of violence that occur among gay and lesbian partners, the relationships between internalized homophobia and intimate partner violence and the relationships between social support and intimate partner violence.

The research participants comprised of 323 adult LGBs inclusive of 105 lesbians (% 32.51), 148 gays (% 45.82) and 70 bisexuals (% 21.67). The age range of the participants was 25.40 (SS=4.889).

In the research, demographic information form, Multidimensional Scale of Perceived Social Support, The Revised Conflict Tactics Scales and Internalized Homophobia Scale have been used as data collection tools.

The collected data were analyzed with SPSS. Results suggested that there are no significant differences between participants' exposure to partner violence according to their sexual orientation. However, the average of sexual violence among gays was

significantly higher than the average of lesbians and bisexuals. Also the average of internalized homophobia prevalence among gays was significantly higher than the average among lesbians. It was also found that, the average of prevalence of reconciliation of lesbians was significantly higher than the average among gays.

The average of perceived social among those subjected to partner violence is significantly lower than the average among those who are not. Psychological, physical and sexual violence prevalence increases as perceived family social support diminishes. Internalized homophobia also increases as perceived social support decreases. The average internalized homophobia among LGBs who are out and take a part in the LGBTQ+ movement was significantly lower than the average among those who are not. At the same time, the average of perceived social support of LGBs who are out and take a part in the LGBTQ+ movement were significantly higher than the average among those who are not.

There are no significant differences between help-seeking and sexual orientation could be found. However, those who received help against partner violence have higher rates of family social support.

Research findings have been analyzed based on the related literature and suggestions for further research were proposed.

Key words: Partner/domestic violence, LGB, sexual orientation, social support, internalized homophobia

Date: 2018

TABLO LİSTESİ

Tablo 3.1. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımlar ve Ortalamalar.....	17
Tablo 4.1. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Yaş Ortalamaları ve Standart Sapmaları.....	23
Tablo 4.2. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Cinsel Yönelimlerinin Bilinmesine İlişkin Dağılımlar ve Ki-Kare Bulguları.....	24
Tablo 4.3. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Partner Şiddetine İlişkin Dağılımlar ve Ki-Kare Bulguları.....	27
Tablo 4.4. Katılımcıların Ölçeklerden Aldıkları Puanlar Arasındaki Spearman Korelasyon Matrisi.....	29
Tablo 4.5. Katılımcıların İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği'nden Aldıkları Puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği'nin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanlar Arasındaki Spearman Korelasyon Matrisi.....	33
Tablo 4.6. Cinsel Yönelime Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U testi Bulguları.....	34
Tablo 4.7. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları.....	36
Tablo 4.8. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin Saldırganlık ve Maruz Kalma Formlarından Alınan Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları.....	38
Tablo 4.9. Cinsel Yönelime Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları.....	40
Tablo 4.10. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	42
Tablo 4.11. Katılımcıların Çalışma Durumuna Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	43

Tablo 4.12. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Anneleri Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	44
Tablo 4.13. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Akrabaları Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	45
Tablo 4.14. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Yakın Arkadaşları Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	46
Tablo 4.15. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Arkadaş Çevresi Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	47
Tablo 4.16. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin İş/Okul Çevresi Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	49
Tablo 4.17. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Herhangi Biri Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Mann Whitney U Testi Bulguları.....	50
Tablo 4.18. Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamalarına Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	51
Tablo 4.19. Katılımcıların Partner Şiddetine Maruz Kalıp Kalmamalarını Bildirişlerine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	52
Tablo 4.20. Katılımcıların Partner Şiddeti Karşısında Yardım Alıp Almamalarına Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	53
Tablo 4.21. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	55
Tablo 4.22. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık ve Maruz Kalma Formlarından Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	56
Tablo 4.23. Katılımcıların Partner Şiddetine Daha Önce Maruz Kalıp Kalmadıklarını Bildirişlerine Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Aldıkları Ortalamalar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....	58

Tablo 4.24. Katılımcıların Partner Şiddetine Maruz Kalıp Kalmamalarını Bildirişlerine Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırgan ve Maruz Kalma Formlarından Aldıkları Ortalamalar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....59

Tablo 4.25. Cinsel Yönelimin Bilinmesine Göre ve LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamaya Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları.....62

Tablo 4.26. Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamalarına Göre Partner Şiddeti ve Partner Şiddeti Karşısında Yardım Alma Dağılımlarına İlişkin Ki-Kare Analizi Bulguları.....65

BÖLÜM 1: GİRİŞ VE AMAÇ

İnsanlık tarihi kadar eski olan şiddet olgusunu felsefeden psikolojiye, siyaset biliminden sosyolojiye pek çok disiplin kendi perspektifinden kavramsallaştırarak çeşitli şekillerde tanımlanmış olsa da, şiddetin karmaşık ve dinamik yapısı nedeniyle tek bir tanımını yapmak olanaksız görünmektedir. Giderek metalaşan, romantikleşen, kimi zaman hak arama gibi nedenselliklerle ortaya çıkan şiddet; kimi zamansa rastgele, kişisel doyuma yönelik, bağımsız bir olgu olarak ortaya çıkarken; Fransız devriminde giyotin, Ortaçağ'da halka açık idamlar, Antik Roma'da ekmek ve sirk oyunları, günümüzdeyse medya araçlarıyla her zaman seyirci bularak bazen direkt bir şiddet eylemiyle, bazense bir durum ve an üzerinden gösterileşmekte ve meşrulaşmaktadır (Scognamillo, 1996; Eken, 1996). Yaygın olarak, içgüdüler üzerinden ve çevresel etkilere bir tepki olarak açıklanma eğiliminde olunan şiddet davranışı, kimi zaman hedefe ulaşmada bir araç, kimi zamansa bir dışavurum olarak ortaya çıkabilmektedir (Moses, 1996; Ünsal 1996). Bir davranışın şiddet olup olmadığını belirlerken mevcut zamanın, mekanın ve toplumun normları kıstas alınmalıdır. Zira yüz yıl öncesinin şiddet tanımı, günümüzün şiddet tanımıyla aynı olmadığı gibi, medeniyetin gelişmesiyle, özelden genele hayatın her katmanında, yeni ve daha örtük şiddet biçimleri geliştirerek, dayandığı yapı özelinde şiddete tanımlanması zorunlu yeni alt sınıflar eklemektedir (Ünsal, 1996; Hobart, 1996; Türker, 1996). Çünkü bireyin ve grubun ortaya koyduğu şiddet, parçası olduğu zaman ve mekandaki iktidarın yapısının birey ve grubu düzenleyişiyle karşılıklı bir ilişki içerisindedir (Gümüş, 2007).

Şiddetin ne olduğu çeşitli alanlar dahilinde, çok katmanlı olarak tartışılrsa da, şiddetin şiddete maruz kalan birey ve toplum üzerindeki etkileri konusunda kısmen ortak bir kaniya varmak daha kolaydır. Bireyden toplum gibi büyük gruplara kadar çeşitli

alanlardaki sonuçları düşünülürken önemli bir toplumsal sorun olarak karşımıza çıkan şiddet, Dünya Sağlık Örgütü (2002) tarafından “Fiziksel güç ya da kuvvetin, amaçlı bir şekilde kendine, başkasına, bir gruba ya da topluluğa karşı fiziksel zarara ya da fiziksel zararlar sonucunda ihtimalini arttırmasına, psikolojik zarara, ölüme, gelişim sorunlarına ya da yoksunluğa neden olacak şekilde tehdit edici biçimde ya da gerçekten kullanılması” olarak tanımlanmıştır. Bu tanım üzerinden düşünülürken; şiddet, toplumsal bir sorun olarak ele alınmasının yanı sıra bireyin hak ve özgürlüklerinin bir ihlali, bedensel ve ruhsal bütünlüğü zedeleyen bir müdahale, etki ettiği alanların çeşitli oluşu nedeniyle de multidisipliner bir yaklaşımla irdelenmesi gereken bir olgudur (Allan, 2004; Vittorio, 2005; Joseph, 1977). Şiddet, tezahür ettiği alana ya da uygulanış biçimine göre; fiziksel şiddet, psikolojik/duygusal şiddet, cinsel şiddet, ekonomik şiddet, dijital şiddet, flört şiddeti, sözel şiddet, devlet şiddeti gibi pek çok farklı isimle adlandırılabilir, bu çalışmada, partner (ya da flört) şiddeti kapsamında yalnızca cinsel, psikolojik, fiziksel şiddet ele alınacaktır.

Giderek kutuplaşan Türkiye’de çoğunluğun normlarının ve mevcut iktidarların benimsediği politikaların dışında bırakılan gruplar, örgütlü mücadele veren pek çok çatı altında birleşerek sosyal politika açıklarını kapatmaya çalışmakta, hak ve eşitlik mücadelesi vermektedir. Devlet ve toplum eliyle marjinalleştirilen, ötekileştirilen, patolojikleştirilen bu grupların en bariz örneklerinden biri LGBTİQ+ (lezbiyen, gey, biseksüel, transeksüel, interseks, kuir ve diğer cinsel yönelimler)’lardır. Türkiye’de eşcinsellik yasal olarak hiçbir zaman suç olmamasına karşın, TCK’da cinsel yönelim ayrımcılığına karşı herhangi yasal bir madde bulunmayışı nedeniyle cinsel azınlıklar pek çok şiddet türüne maruz kalmaktadırlar (Yalçınoğlu & Önal, 2014). Avrupa Birliği ilerleme raporları verilerinde de Türkiye’de ayrımcılıkla ilgili mevzuatın “cinsel yönelim ayrımcılığını kapsamadığı, transeksüellere fiziksel saldırıların önlenemediği, homofobinin fiziksel ve cinsel şiddete dönüşebildiği ve mağdurların ‘teşhircilik’ ve ‘genel ahlaka aykırı davranışlar’ gibi maddeler sebebiyle haklarını koruyamadığı” belirtilmektedir (Yetkin, 2009; Yalçınoğlu & Önal, 2014). Bu mevcut heteroseksist yapının bir sonucu olarak da partner şiddetine maruz kalan eşcinseller, hukuki bir hak arama yoluna gidememektedir.

Türkiye’de şiddet için risk grupları azınlık olmayan heteroseksüel erkeklerin dışında kalan hemen hemen herkeştir. Bu çalışma kapsamında şiddet için bir risk grubu olan ve politik bir körlükle görmezden gelinen LGB’lerde partner/flört şiddeti konusu, belirli yordayıcılar bakımından ele alınacaktır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgularla, eşcinsel partnerler arası şiddete karşı gerekli sosyal, psikolojik ve politik düzenlemelere yönelik bilgi sunulularak; şiddet karşısında uygun yardım servislerinin oluşturulmasına zemin hazırlanması, diğer cinsel yönelim ve kimliklerin görünürlüğünün artırılması, ruh sağlığı alanında diğer cinsel yönelimlerin ilişki dinamiklerine dair bilgi birikiminin artırılması, heteronormatif sosyal politika kalıplarının bir nebze de olsa kırılması hedeflenmektedir. Zira kişinin kendini, dünyayı, çevresini algılayışı ve ruhsal bütünlüğü açısından belirleyici faktörden biri olan kimlik ve şiddete maruz kalanlarda fiziksel ve ruhsal yaralanmalar; travma sonrası stres bozukluğu, depresif semptomlar, alkol ve madde kötüye kullanımı, intihar gibi pek çok zorlantılı durumların ortaya çıktığı düşünüldüğünde şiddet, bireyin ve toplumun ruh sağlığı açısından önemli meseleler olarak karşımıza çıkmaktadır (Stets & Straus, 1990; Cascardi ve ark., 1992; Coker ve ark., 2002).

Bu araştırma kapsamında, diğer ülkelerde pek çok araştırmaya konu olan LGBTİQ+’larda partner şiddeti, Türkiyeli eşcinseller açısından da incelenirken; gey ve lezbiyenlerde partner şiddetinin yaygınlığı ve türü bakımından bir farkın olup olmadığı, içselleştirilmiş homofobi ile partner şiddeti arasında nasıl bir ilişki olduğu ve cinsel yönelim bakımından farkı, sosyal destek düzeyi ile partner şiddeti arasında nasıl bir ilişki olduğu ve sosyal desteğin cinsel yönelim bakımından farkı ve ayrıca sosyal destek düzeyi ile içselleştirilmiş homofobi arasında nasıl bir ilişki olduğu araştırılacaktır. Bunlara ek olarak, katılımcılara testlerden önce daha önce partner şiddetine kalıp kalmadıkları sorularak, şiddete dair farkındalıklarının da bulgulanması amaçlanırken; şiddet karşısında yardım arama davranışının sıklığı ve bu davranışın ortaya çıkıp, çıkmamasında değişkenlerin rolü incelenecektir. Ayrıca katılımcıların cinsel yönelimlerinin açık olup, olması ve LGBTİQ+ hareket içerisinde yer alıp, almamalarının partner şiddeti ve söz konusu değişkenlerle ilişkisi araştırılacaktır. Literatürdeki mevcut bilgiler de göz önünde bulundurulduğunda, içselleştirilmiş homofobiyle sosyal destek arasında ters bir orantı, şiddete maruz kalma ve maruz

bırakma açısından ise doğru orantı görüleceği; sosyal destek düzeyiyle Şiddete maruz kalma ve uygulama arasında ters bir orantı görüleceği; içselleştirilmiş homofobiyle Şiddete maruz kalma ve bırakma arasında doğru bir orantı görölürken, geelerde içselleştirilmiş homofobi ve partner Şiddetinin lezbiyenlere göre daha yüksek bir oranda görüleceği beklenmektedir. Aynı zamanda, kendini aktivist olarak tanımlayan eşcinsellerin sosyal destek düzeylerinin ve yardım arama davranışlarının daha yüksek bulgulanması beklenirken, içselleştirilmiş homofobi düzeylerinin daha düşük görölmesi beklenmektedir. Son olarak, cinsel yönelimin açık oluşunun sosyal desteği arttıran bir faktör olması beklenirken, her ikisinin de partner Şiddetiyle ters bir orantı göstermesi beklenmektedir.

BÖLÜM 2: GENEL BİLGİLER

2.1. BİR ŞİDDET TEMSİL ALANI OLARAK YAKIN İLİŞKİLER: PARTNER ŞİDDETİ

Dünya savaşlarının sonrasında, 1960'lardan 1970'lerin sonuna kadar olan süreçte etkin olan ikinci dalga feminizm; şiddete bakış açısına bir cinsiyetlilik hali kazandırarak, başta evlilik olmak üzere, ilişkilerdeki şiddeti (daha belirgin bir ifadeyle erkek şiddetini) ve cinsiyet rollerini tartışmaya açmış; böylece 1970'li yılların sosyal çalışmacılarının ve ruh sağlığı çalışanlarının popüler çalışma konularından biri de aile-içi şiddet olmuştur (Puzone ve ark., 2000; Schilit ve ark., 1991). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temalarının sıkça tartışıldığı bu dönemde üretilen söylemlerin, yalnızca şiddet uygulayan heteroseksüel erkek ve kurban heteroseksüel kadınla sınırlanmış oluşuna yönelik eleştiriler, 1980'li yıllarda hız kazanan LGBT (lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel) ve siyahi kadın hareketleriyle yoğunlaşmış, şiddete maruz kalmada bir risk faktörü olan kadınlık halinin tek tip olmamasının yanı sıra, eşcinsel siyahi kadın olmak gibi şiddeti pek çok dezavantajlı gruba aidiyet ve değişken üzerinden deneyimleyen "öteki"yi de analizine katma zorunluluğu doğurmuştur (Yarar, 2015). Ve en sonunda "heteronormatif kurban kadın" ile şiddet uygulayan erkek ve erkeklik söyleminin, aynı biyolojik/atanmış cinsiyetten kişilerin yaşadığı ilişkileri kapsayamadığı ve kısıtlı kaldığı dile getirilmiş ve teorinin revize edilmesinin gerekliliğine işaret edilerek heteronormatif kalıplar tartışmaya açılmıştır (Yarar, 2015).

Partner/flört şiddetin pek çok tanımı yapılmış olsa da; eş, flört edilen kişi, partner ya da eski eş tarafından güç ve kontrol sağlamak amacıyla, baskı kuran, zorlayan ve

diğerlerinden izole eden her türlü davranışla fiziksel, cinsel, psikolojik ya da duygusal saldırganlığa maruz kalma şeklinde özetlenebilir (National Coalition of Anti-Violence Programs, 2008; National Institute of Justice, 2000; Saltzman ve ark., 2002). Dolayısıyla partner şiddetine dair bir inceleme yapılacaksa; şiddet, yalnızca fiziksel şiddet özelinde değil, psikolojik ve cinsel şiddeti de kapsayacak şekilde olmalıdır. Ne var ki fiziksel ve cinsel şiddetin tespiti, bedensel bütünlüğe bir saldırı oluşu nedeniyle diğer şiddet türlerine göre daha kolay olabilirken; ruhsal ve psikolojik bütünlüğe, özdeğerlere bir saldırı ya da kişide korku uyandıran ve birlikte olunan kişiye bağımlılığı arttıran ya da sosyal olarak izole eden sözel eylemler olarak ifade edilebilecek psikolojik şiddetin ayrımı ve tespiti, daha örtük şekillerde tezahür etmesi bakımından daha zor olabilmektedir (Hanley & O'Neill, 1997; Smith & Donnelly, 2001). Bu şiddet türü, fiziksel bir yaralanmayı içermeyen fakat maruz bırakıldığı kişinin psikolojik olarak yaralanmasına neden olabilecek; aşağılanma, küçümsenme, harekete uğrama, kendisine küsülmesi, kıskançlık kisvesi altında kısıtlanma, duygusal ihtiyaçların tutarsız bir şekilde karşılanması ya da karşılanmaması, istenmeyen çeşitli durumlarla tehdit edilme, utandırılma, suçlu hissettirilme, ilgisiz bırakılma, alay edilme ve/veya sevilen ya da önemsenen şeylerin zarar görmesinden endişe duyulmasının sağlanması gibi davranışları kapsamaktadır (Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, 2016; Offenhauer & Buchalter, 2011). Diğer bir şiddet türü olan cinsel şiddet, kişinin rızası dışında riskli bir cinsel eyleme zorlanmasıyla olabileceği gibi her türlü cinsel saldırı, fiziksel ve sözlü taciz şeklinde de ortaya çıkabilirken (Rickert ve ark., 2004; Miller ve ark., 2007), fiziksel şiddet ise partnerler arasında tırmalamak, tokat atmak, itmek, ısırarak, boğmak, yakmak, dövmek, herhangi bir silahla ya da silah olmaksızın yaralamak şeklinde ortaya çıkabilmektedir (Foshee ve ark., 2007). Bütün bu şiddet türlerinin birey üzerindeki etkileri, fiziksel şiddetteki gibi kısa vadede fiziksel yaralanma şeklinde görülebileceği gibi; daha uzun vadede kişinin kendini değersiz görmesi, depresyon, intihar ya da intihar eğilimi, alkol/madde bağımlılığı, utanç ve suçluluk gibi ağır duyguların uyanması, uyku ve beslenme bozuklukları, travma sonrası stres bozukluğu, öfke patlamaları, anksiyete, gastrointestinal ve kardiyovasküler hastalıklarda artış, sosyal ilişkilerde bozulma, yani duygusal/psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklar/bozukluklar gibi kişinin hayatını ve işlevselliğini etkileyen biçimlerle de görülebilir (Baldan & Akış, 2017; Page & İnce, 2008).

2.1.1. Eşcinsel İlişkilerde Partner Şiddeti ve Yaygınlığı

1960'ların sonlarına doğru gelişip, 1970'li yıllar boyunca etkisini gösteren 2. dalga feminizm, cinsiyet ve toplumsal cinsiyeti kavramsallaştıran feminist patriyarka kuramıyla partner şiddetini (ya da dönemsel jargonuyla aile içi şiddeti) tartışmaya açmış; ancak 1980'li yılların toplumsal hareketlerinin zenginliğiyle şiddet, sadece bir heteroseksüel “kadın sorunu” olmaktan çıkmış, eşcinsel partnerler özelinde de ele alınmaya başlanarak perspektifini genişletmiştir (Hester & Donovan, 2009; Yazar, 2015). İkinci dalga feminizmin; erkeği şiddeti üreten iktidar, kadını da şiddet kurbanı olarak tanımlamasına gelen eleştirilerle hız ve derinlik kazanan toplumsal cinsiyet tartışmaları ve yapılan çalışmalar neticesinde, kadınlık ve erkeklik hallerinin tek tip olmadığı, aynı biyolojik/atanmış cinsiyetten ilişkilerde de bir iktidar ilişkisinin kurulduğu önermesi ortaya çıkmıştır (Connel, 1994; Renzetti, 1988, 1996; Yazar, 2015). Türkiye’deyse birey ve toplum düzeyindeki etkileri böylesine kritik olan şiddet ve istismar konusu, hala heteronormatif çerçevesini muhafaza ederek heteroseksüel erkeğin heteroseksüel kadına uyguladığı şiddet türleriyle sınırlı kalmaktadır. LGBTİQ+’ların maruz kaldığı şiddet, sosyolojik bir çalışma konusu olabilmiş, ancak romantik ilişkiler kapsamında ele alınmamıştır. Oysa, Von Clausewitz’in ifadesiyle “Suskunluk, şiddetin başka araçlarla sürdürülmesinden başka bir şey değildir.” (akt. Hobart, 1996, s. 51-63).

Yapılan araştırmalar, LGBTİQ+’ların da en az heteroseksüeller kadar –hatta kimi zaman daha fazla- partner şiddetine maruz kaldığını göstermektedir (Beckett & Macey, 2001; Bernhard, 2000; Bradley ve ark., 2002; Harris & Cook, 1994; Johnson & Ferraro, 2000; Lie & Gentlewarrier, 1991; Renzetti, 1988, 1996; Balsam, 2001; Burke & Follingstad, 1999; Hamberger, 1996; McLaughlin & Rozee, 2001; Miller ve ark., 2000; Poorman, 2001; Ristock, 2001; Seelau ve ark., 2003; Walsh, 1996; Turrell, 2000). Eşcinsel partnerler arasında şiddeti araştıran çalışmaların bulgularını incelediğimizde, geylerin (erkek eşcinsellerin) %30-44 oranında fiziksel şiddet türlerinden birine, lezbiyenlerinse %8-60 oranında herhangi bir şiddet türüne maruz kaldıklarını görmekteyiz (Island & Letellier, 1991; Lockhart ve ark., 1994; Turell, 2000; Waldner-

Haugrud ve ark., 1997; Wood, 1987). Üstelik kimi çalışmaların bulgularına göre; lezbiyenlerin partner şiddetine maruz kalma riskleri, heteroseksüel kadınların partner şiddetine maruz kalma risklerinden daha fazlayken, bu yüksek risk, eşcinsel erkeklerle heteroseksüel erkekler karşılaştırmasında da geçerliliğini sürdürmektedir (Goldberg & Meyer, 2013). Nowinski ve Bowen'ın (2012) partner şiddetiyle ilgili yaptığı bir meta-analiz çalışmasına göre; geysler için partner şiddetinin hayat boyu yaygınlığı %27-33 iken (Bartholomew ve ark., 2008; Goldberg & Meyer, 2013; Houston & McKirnan, 2007; Waldner-Haugrud ve ark., 1997), lezbiyenler için bu durum %32-39 oranındadır (Goldberg & Meyer, 2013; Tjaden & Thoennes, 2000). Öyle ki Peterman ve Dixon'ın (2003) geyslerle yaptıkları bir çalışma; partner şiddetini, geyslerin karşılaştıkları problemlerde, HIV ve madde kullanımından sonra üçüncü problematik olarak göstermektedir. Spesifik olarak, lezbiyenlerde partner şiddetini inceleyen araştırmalardan edinilen bulgulara göre, lezbiyenlerin %41-68'i hayatları boyunca en azından bir kere partner şiddetine maruz kalmaktadır (Burke ve ark., 2002; National Coalition of Anti-Violence Program, 2002). Lezbiyenlerde fiziksel şiddete göre daha yaygın olarak görülen sözel şiddet ve agresyon (Lie & Gentlewarrior, 1991; Osier, 2001; Renzetti, 1988, 1992); daha çok partnerin işi, duygusal bağımlılık, ev işleri paylaşımı, cinsel aktiviteler ve alkol/madde kullanımı konusundaki tartışmalar esnasında ortaya çıkmaktadır (Carlson, 1992; Johnson & Ferraro, 2000). Bu durum elbette, lezbiyenler arasında fiziksel şiddetin deneyimlenmediği anlamına gelmemektedir. Yine lezbiyenlerde fiziksel şiddet, daha çok güç dengesizliği ve otonomi konularında ortaya çıkmaktadır (Johnson & Ferraro, 2000; Schilit ve ark., 1991; Renzetti, 1988). 25 yaş altı LGBTİQ gençlerde partner şiddetini araştıran bir başka çalışma, katılımcıların %53'ünün partnerleri tarafından şiddetin herhangi bir türüne maruz bırakıldığını bulgulayarak, LGBTİQ+ gençlerin de şiddet konusunda risk altında olduğunu göstermiştir (Langenderfer-Magruder ve ark., 2016). Şiddet türlerinin oranına bakıldığında, fiziksel şiddetin kabaca her 3 eşcinsel çiftten 1'inde, cinsel şiddetinse her 10 çiftten 1'inde görüldüğü söylenebilir (Turell, 2000). Öte yandan, psikolojik ya da duygusal şiddeti araştıran pek çok çalışma %80'in üzerinde bir oranla bu şiddet türüne maruz kalındığını ortaya çıkarmaktadır (Bologna ve ark., 1987; Lie & Gentlewarrior, 1991; Lie ve ark., 1991; Lockhart ve ark., 1994; Turell, 2000).

2.1.2. Heteroseksüel İlişkilerde Partner Şiddeti ve Eşcinsel İlişkilerde Partner Şiddeti: Benzerlikler ve Farklılıklar

Eşcinsel ilişkilerdeki partner şiddeti, heteroseksüel ilişkilerdekine benzer dinamikler gösterse de birtakım faktörlerle de ayrılmaktadır (Brown, 2008; Wise & Bowman, 1997). Bu farklılıklar arasından belki de en önemli olanı eşcinsel bireylere yönelik homofobidir (Weinberg, 1972; Turell, 2012). Bu çalışma kapsamında ileriki bölümlerde detaylı olarak irdelenecek olan homofobik tutum, içsel ve dışsal bir stres faktörü olarak şiddetin ortaya çıkmasına zemin hazırlaması bakımından önem teşkil etmektedir (Byrne 1996). Pepper ve Sand'in (2015) lezbiyen partnerlerle yaptıkları araştırmanın sonuçları da bu bilgiyi destekler niteliktedir. Yapılan çalışmanın sonucunda, içselleştirilmiş homofobi ve partner şiddeti arasında önemli bir ilişki olduğu saptanmıştır. Toplumsal homofobiye maruz kalmak, eşcinsellerin sosyal izolasyonu, heteroseksüellere göre çok daha büyük bir oranda deneyimlemelerine neden olmaktadır (Walsh, 1996; Brown, 2008). Aynı zamanda toplumun homofobik tutumu, eşcinsellerin şiddet karşısında yardım aramaları önünde deyim yerindeyse bir bariyer oluşturmaktadır (Kulkin ve ark., 2007; Renzetti, 1992; Turell, 2000, 2012). Ristock'a göre (2002), şiddete maruz kaldığını bildiren lezbiyenlerin büyük çoğunluğu şiddet deneyimini ilk lezbiyen ilişkilerinde deneyimlemektedir. Bunun nedenleri olarak, henüz tam anlamıyla aidiyet geliştiremedikleri kendilik ve cinsel kimlik algıları, yakın ilişki içerisinde neyin kabul edilebilir olduğuna dair deneyimsizlikleri, LGBTİQ+ çevreyle kısıtlı ya da hiç olmayan bağları gösterilmiştir. Üstelik hem lezbiyenler hem de geyler, duygusal ve finansal kaynaklarını kaybedecekleri, cinsel yönelimlerinin ifşa olacağı korkularıyla ailelerinden destek isteyememekte ve şiddet gördükleri ilişkilerde kalmaya devam edebilmektedirler (Kelly & Warshafsky, 1987; Relf ve ark., 2004).

Bir başka farklılıkta; eşcinsel ilişkilere dair, şiddetin görmezden gelinmesine neden olan birtakım mitlerdir. Sözelimi; LGB topluluğunca da yaygın olarak doğru kabul edilen "lezbiyen ütopya"ya göre, iki kadın arasında yaşanacak bir ilişkinin ideal bir eşitlik ilişkisi olacağı; kadınların naif, agresif olmayan yaradılıştaki oldukları varsayılmaktadır (Girshick, 2002; Hassouneh & Glass, 2008; McLaughlin & Rozee,

2001; Burke & Follingstad, 1999). Oysa pekala her tür partner şiddeti, eşcinsel kadınlar arasında da görülmektedir. Lezbiyenlere dair bir başka ütopya da iki kadın arasında cinsel şiddet yaşanmayacağına, yaşansa dahi heteroseksüel bir ilişkideki kadar travmatik olmayacağına dair yaygın yanlış inanıştır (Farley, 1992; Duke & Davidson, 2009). Yine klinik deneyimler bu inanın aksini kanıtlayacak bulgular sunmaktadır (Duke & Davidson, 2009). Geyler açısından ise stereotipik hale gelmiş olan “hassas ve duyarlı” eşcinsel algısı, bu ilişkilerde şiddetin olmayacağı varsayımını beraberinde getirmektedir (Elliot, 1996). Bununla beraber geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinden beslenen, bir erkeğin şiddet karşısında kendini koruyabileceği ya da erkeklerin şiddet mağduru değil, ancak uygulayıcısı olabileceğine dair yaygın toplumsal inançlar da geyler arasında yaşanan şiddetin minimize edilerek örtük kalmasına neden olmaktadır (Merrill & Wolfe, 2000). Bir başka mitse, yine toplumsal cinsiyet rollerinden beslenen, sadece kadınların şiddet mağduru olabileceği inancıdır (Brown, 2008). Bütün bu yaygın yanlış bilgi ve inançlar, eşcinsel ilişkilerde şiddete karşı bir farkındalık oluşmasının ve şiddete karşı önlem alınmasının önünde bir engel teşkil edebilmektedir.

Bazı çalışmalarsa; şiddet içeren heteroseksüel ilişkilerle şiddet içeren eşcinsel ilişkiler arasında benzer dinamikler olduğunu saptamıştır (Harris & Cook, 1994; Lockhart ve ark., 1994; Patterson, 2000; Cruz & Firestone, 1998; Landolt & Dutton, 1997). Eşcinsel partnerler arasında da tıpkı heteroseksüel partnerler arasında olduğu gibi; maddi baskılar, partnerin sahip olduğu iş, dini farklılıklar, aile üyeleriyle ilişkiler, ırksal ve etnik farklılıklar, değer farklılıkları, sosyoekonomik farklılıklar birer çatışma konusu olabilmektedir (Patterson, 2000). Aynı zamanda şiddet gören eşcinseller; zamanla artan şiddet, sosyal izolasyon, kontrol ve güç kaybı, istismarı minimize etme, kendini suçlama gibi şiddet durumunda ortaya çıkan dinamikleri; heteroseksüel ilişkilerde şiddete maruz kalanlarla aynı şekilde deneyimlemektedirler (Elliot, 1996; Walsh, 1996). Yine, istismar eden partnerin değişebileceği umudu, partnere duyulan sevgi, incineceği ve yalnız kalacağı korkusu, destek mekanizmalarının kısıtlılığı gibi nedenlerle şiddet içeren ilişkiler içerisinde kalmaya devam etmek açısından da benzerlikler bulunmaktadır (Merrill & Wolfe, 2000).

2.2. HOMOFOBİ / HOMONEGATİVİZM, İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ VE HETEROSEKSİZM / HETERONORMATİVİTE

1960’larda, ilk olarak, eşcinsellere yönelik korku, iğrenme, öfke, kaçınma, rahatsızlık gibi irrasyonel ve duygusal tepkiler olarak tanımlanan homofobi; eşcinsel ilişkilerdeki partner şiddetinin incelemesinde gerekli olan, heteroseksüel ilişkilerdekinden farklı bir dinamik olarak karşımıza çıkmaktadır (Weinberg, 1972; Fone, 2001). Ne var ki bu irrasyonel ve duygusal tepkinin ortaya çıkması, sürdürülmesi, beslenmesi ve örgütlenmesini anlamlandırma ve açıklamada çok yönlü ve bütüncül bir bakış gerekmektedir. Zira ayrımcılık ve ötekileştirmeye ilintili homofobi, toplumsal ve politik bileşenlerle desteklenmektedir (Bolat, 2016). Bu noktada “heteroseksizm” kavramından da bahsetmek elzem olacaktır. İnsanlık tarihinin her döneminde var olan eşcinsel ve biseksüellerin hemcinsine yönelimleri, her türden iktidar mekanizmalarıyla baskılanmaya çalışılmıştır (Başar, 2013). Romantik ve cinsel duyguların ikili cinsiyet kurgusu üzerinden yalnızca diğer cinse yönelik olması koşuluyla kabul gördüğü bir değerler sistemini ifade eden heteroseksizm, Butler’ın (2008) ifadesiyle “heteroseksüel sözleşme” üzerinden heteroseksüelliği yegane kabul edip, heteroseksüel olmayan her kimlik, davranış ve tutumu gayrimeşru, anormal, kabul edilemez görerek homofobiyi doğurur (Herek, 1986; Başar, 2013). Heteroseksizmin dayattığı bu kurallar ve değerler bütünüyse “heteronormativite” olarak ifade edilir (Yalçınoğlu, 2013).

Foucault’ya (1984) göre, cinselliği ve bedeni tanımlayarak biyoiktidar politikaları çerçevesinde terbiye eden iktidar, bu yolda tıp, biyoloji, psikoloji gibi pek çok disiplini özneyi yaratmada kullanır. İktidarın belirlediği norm, yine iktidarın kurum ve kuruluşlarıyla dayatılarak toplumsal yaşam üzerine odaklanır (Foucault, 2011). Heteroseksüel ailelerin kutsandığı heteronormatif patriyarkal sistemin biyoiktidar politikaları çerçevesinde LGBTİQ+’ların karşılaştıkları sorunlar; insan hakları ihlalleri olarak alabileceğimiz büyük bir çatı altında yok sayılma, ayrımcılık, dışlanma, marjinalleştirilme, aşağılanma, nefret söylemlerine maruz kalma gibi pek çok kategoride ele alınabilir. Örneğin, ABD’de eşcinsellerle gerçekleştirilen bir araştırmanın

sonuçlarına göre; katılımcı eşcinsellerin %40'ı hayatlarında en az bir kez ayrımcılığa maruz kaldığını belirtirken, geylerin %46'sı, lezbiyenlerin de %20'si cinsel yönelimleri nedeniyle şiddet gördüğünü belirtmiştir (Gross ve ark., 1988). Yine Herek'in 2009 yılında 662 katılımcıyla yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, katılımcıların %20'si cinsel yönelimleri nedeniyle bir suç mağduriyeti yaşarken, %50'si sözel tacize, %10'u ise ev ve iş arama konusunda ayrımcılığa maruz kalmıştır. Türkiye'de kısıtlı da olsa yapılan araştırmaların oranları da bu araştırmalardan daha iyimser değildir. Örneğin, Yılmaz'ın 2010 yılında yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre “Herkesin çoğunluğunkinden farklı cinsel yönelimlerini serbestçe yaşayabilmesi hakkının tamamen kısıtlanabileceği”ni söyleyenlerin oranı %53'tür. Bu oranlara rağmen, homonegativizm sonucu Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı'nın (2012) “Mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek veya hissedilen, ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak, benzer özellikler taşıyan bir grupla gerçek ya da öyle algılanan bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçilen mağdura; kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur” şeklinde tanımladığı “nefret suçu”na maruz kalan eşcinseller, maruz bırakıldıkları şiddet eylemi karşısında ikincil bir travma yaşayacakları, cinsel yönelimlerinin istemedikleri kişilere açık edileceği endişeleriyle yardım arama davranışı gösterememektedir (Herek ve ark., 2002; Klingler, 1995; Lie & Gentlewarrior, 1991; Patterson, 2000; Renzetti, 1992; Turrel, 2000). Oysa nefret suçuna maruz kalanların büyük bir kısmını eşcinseller ve biseksüeller oluşturmaktadır (Herek ve ark., 2002). Üstelik cinsel kimlik ve yönelimi nedeniyle herhangi bir şiddet türüne maruz kalanlar, herhangi bir nedenle şiddete maruz kalanlara göre çok daha örselenmekte ve bunun bir sonucu olarak ruhsal sıkıntı yaşamaktadırlar (Herek, 1996; Russel ve ark., 2011; Rosser ve ark., 2008). Türkiye'de de Kaos GL'nin 2014 yılında yayımladığı Türkiye'de Gerçekleşen Homofobi ve Transfobi Temelli Nefret Suçları Raporu'na göre cinsel kimliği ve yönelimi nedeniyle herhangi bir şiddet türüne maruz kalan 275 LGBT bireyden, 158'i başvurunun işe yaramayacağına inanma, 84'ü ihtiyaç duymama, 71'i polis tarafından ayrımcılığa uğrayabileceği, 70'i polis tarafından aileye veya medyaya ifşa olabileceği sebepleriyle yaşadıkları şiddeti polise bildirmemişlerdir (Kaos GL, 2015). Üstelik sıklıkla kolluk kuvvetleri ve sosyal servis çalışanları tarafından homofobik davranış ve uygulamalara

maruz bırakıldıkları düşünüldüğünde, bu tutumlarında hiç de haksız değildirler (Cruz, 2003; Merrill & Wolfe, 2000). Bütün bu homofobi araştırmalarının ortaya koyduğu sonuçlar düşünüldüğünde, eşcinsellerde partner şiddetinin araştırılmasında homofobi kavramı es geçilemeyecek kadar önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira içinde yaşadığımız heteronormatif toplum, homofobiyle LGB'lere içsel ve dışsal bir stres kaynağı oluşturarak partner şiddetinin ortaya çıkmasına zemin hazırlarken (Byrne, 1996), partner şiddetine maruz kalan eşcinseller, yaşadıkları ötekileştirme, yok sayılma sonucu ortaya çıkan sosyal izolasyon nedeniyle şiddet gördükleri ilişkiler içerisinde kalmaya itilerek kırılması güç bir döngünün içine sokulmaktadır (Brown, 2008).

Girshick'e (2002) göre, eşcinseller için bir partnerle ilişki içerisinde olmak, aynı zamanda LGBTIQ+ topluluğuyla da bir ilişki içerisinde olmanın en kolay ve güvenli yollarından biridir. Bu durum, şiddet içeren ilişkilerden çıkmayı, zaten heteroseksüellere göre daha dar bir grup içerisinde olan LGB'leri partnerle paylaşılan homofobik olmayan sosyal çevreyi kaybetme korkusuyla daha da içinden çıkılması zor bir hale getirmektedir. Pepper ve Sand'in 2015 yılında lezbiyen partnerlerle yaptıkları araştırmanın sonuçları da bu bilgiyi destekler niteliktedir. Bu ve benzeri pek çok araştırmanın sonucunda, heteronormatif toplumun eşcinsellere yönelttiği önyargı ve homonegatif tutumların eşcinseller tarafından içselleştirilmesi olarak tanımlayabileceğimiz "içselleştirilmiş homofobi" (Yalçınoğlu, 2013) ve partner şiddeti arasında önemli bir ilişki olduğu saptanmıştır (Bartholomew ve ark., 2008; Balsam & Szymanski, 2005; Edwards & Sylaska, 2013). Kaçınılmaz olarak heteroseksist toplum içerisine doğan ve bu toplumda büyüyen eşcinseller, heteronormatif kuralları içselleştirerek, kendi eşcinselliklerine ve/veya diğer eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlara sahip olabilir ve bunun sonucu olarak sosyal destekten önemli ölçüde mahrum olabilirler (Herek ve ark., 1997). Çünkü içselleştirilmiş homofobi; diğer eşcinsellerle ilişkilendirme, kendi cinsel yönelimine ilişkin çatışma duygusu, açılma ve LGB toplulukları içinde algılanan destek ile negatif bir ilişki içerisindedir (Herek ve ark., 1997; Kahn, 1991; McGregor ve ark., 2001; Szymanski ve ark., 2001). Dolayısıyla içselleştirilmiş homofobinin varlığı; yalnızlık, düşük öz güven, depresyon, kendine zarar verici davranışlar gibi zorlu durumları da beraberinde getirirken (Renzetti, 1997; Szymanski & Chung, 2001; Szymanski ve ark., 2001), partner şiddetine maruz kalan

kişinin yaşadığı şiddeti açık etmesinin ve yardım aramasının önünde bir engel oluşturmaktadır (Bornstein ve ark., 2006; McClellan, 2005). Aynı zamanda, içselleştirilmiş homofobinin doğurduğu olumsuz kendilik algısı, eşcinsel ötekiye yani partnere yansıtılması sonucu şiddet faili yaratması bakımından da partner şiddetinde belirleyici bir öğedir (Balsam, 2001). Toparlayıcı bir ifadeyle diyebiliriz ki, içselleştirilmiş homofobi şiddetin hem ortaya çıkmasına hem de sürdürülmesine zemin hazırlamaktadır.

2.3. SOSYAL DESTEK: AİLE, İKİLİ İLİŞKİLER, AÇILMA

Sosyal desteğin tanımlanmasında ilişki içerisinde bulunan kişi sayısını, ihtiyaç duyulduğunda kaynak sağlayacak kişilerin varlığını, yakınlığa dayalı nitelikli ikili ilişkileri temel alan pek çok bakış olsa da toparlayıcı bir ifadeyle sosyal destek; bireyin karşılaştığı zorlu yaşantılar ve stres durumları karşısında yardım gördüğü ya da yardım göreceğine dair algısının olduğu kişilerarası ilişkilerdir (Goldsmith, 2004; Jung, 1997; Yalçın, 2015). Sosyal desteğin varlığı; eşcinsellerin, heteronormativite ve homofobinin ortaya çıkardığı şiddet, mağduriyet ve zorlanmalı durumlarla mücadele etmesinde, ruh sağlığı ve cinsel yönelimini açma ve kabulü açısından güçlü bir kaynak olarak görülmektedir (Anderson, 1998; Elizur & Mintzer, 2003; Floyd ve ark., 1999; Vincke & Van-Heeringen, 2004; Yıldırım, 1997). Heteroseksist toplumun LGBTİQ'ları ittiği sosyal izolasyon ve kaynaklara ulaşımı kısıtlaması sonucu bu kimselerin şiddet gördükleri ilişkiler içerisinde kalmaya devam ettikleri göz önünde bulundurulduğunda; sosyal destekten yoksunluk, şiddeti sürdürücü bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (McKenry ve ark., 2006; Brown, 2008). Dolayısıyla, partner şiddeti araştırılırken, sosyal destek düzeyi bir başka parametre olarak ele alınmalıdır.

Aile; kültürel, toplumsal, ekonomik pratik ve ideolojilerle olan ilişkiselliğiyle; devletin ve mevcut hükümetlerin politikalarıyla şekillendirdiği; sınıf, etnisite, ırk ve

toplumsal cinsiyet dinamikleri üzerinden farklı olarak deneyimlendiği bir birim olarak ele alınabilir (Peters, 1965; Firth, 1965; Fineman, 1995; Zengin, 2016). Bu durumda ailenin işlevlerinden biri de heteroseksüelliği norm sayarak, yeniden üretme ve yüceltmeyken; devlet de “makbul aile” kavramıyla bu normu desteklemektedir (Zengin, 2016; Şenel, 2014). Bu bilgilerden hareketle, içinde yaşadığımız heteronormatif toplumun sürekli “kutsanan” bir birimi olan heteroseksüel ailenin, Lasch’in (1976) belirttiği gibi “acımasız dünyada bir sığınak” olabilmesi; bireyin arzularının ve bedeninin üretilmesi, düzenlenmesi, terbiye edilmesiyle mümkün kılınırken, bunu yapamadığı durumlarda şiddetin beslendiği ve uygulandığı bir alana dönüşmektedir (Zengin, 2016). Martin and Hetrick’in (1988) yaptığı araştırmanın bulgularına göre aile ilişkileri, LGBTIQ+ bireyler açısından en sorunlu ikinci alan olarak saptanmıştır. İlköğretim cinsel yönelim nedeniyle yaşanan sosyal izolasyon olmasına karşın, bu sosyal izolasyonun ortaya çıkışında ailenin yarattığı zorluklar önemli bir rol oynamaktadır. Öyle ki, pek çok LGB birey cinsel yönelimlerinin farkında olmasına rağmen, ailelerinin sebep olacağı mağduriyet ve reddetme kaçınma amacıyla yetişkinliğe kadar eşcinsel ilişki yaşamaktan kaçınmakta ve sonunda geç ergenlik yaşamaya itilmektedir (Borhek, 1988; Cramer & Roach, 1988; D’Augelli, 1991; Savin-Williams & Diamond, 1999; D’Augelli ve ark., 1998). Aynı zamanda aile bireylerinden saklanan cinsel yönelim, izolasyona ve ailede yabancılaşmaya neden olmaktadır (Rotheram-Borus ve ark., 1991). Türkiye’de 2875 kişinin katılımıyla 10 şehirde yapılan, “Türkiye’de LGBTIQ+ Bireylerin Sosyal ve Ekonomik Sorunları Araştırması”nın sonuçlarına göre de ailelerinden en az bir kişiye cinsel yönelimlerini/cinsiyet kimliklerini açıklamış olan eşcinsel, biseksüel ve transların oranı %38,5; cinsel yönelimleri ve/veya cinsiyet kimlikleri dolayısıyla ailelerinden herhangi bir olumsuz tepki almayanların oranı %22,2; cinsel yönelimleri ve/veya cinsiyet kimlikleri dolayısıyla aile mensuplarından şiddet görenlerin oranı %6,6, cinsel yönelimleri ve/veya cinsiyet kimlikleri dolayısıyla aileleri tarafından ölüm tehdidi alanların oranı %3,2; cinsel yönelimleri ve/veya cinsiyet kimlikleri dolayısıyla aileleri tarafından evden atılanların oranı %2,8 olarak saptanmıştır (Yılmaz & Göçmen, 2015). Yurt dışındaki çalışmalar incelediğinde de durum bundan pek de farklı değildir. Nocera’nın 2000 yılında yaptığı bir çalışmanın sonuçlarına göre, heteroseksüel olmayan kadınların %58’i cinsel yönelimleri nedeniyle sözel istismar, fiziksel tehdit veya fiziksel şiddetin en az birine aile içinde maruz kalırken; %34’ü babaları, %24’ü erkek

kardeşleri, %15'i ise kız kardeşleri tarafından, erkeklerin ise %30'u anneleri, %23'ü babaları, %43'ü erkek kardeşleri ve %15'i de kız kardeşleri tarafından şiddete maruz bırakılmaktadır (Nocera, akt. Göregenli, 2009). Oysa literatürü incelediğimizde; ailenin sosyal desteğinin olmaması, şiddet uygulayan partnerin, diğeri üzerinde hakimiyet kurma ve kontrol davranışlarını besleyici, şiddete zemin hazırlayıcı bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (McKenry ve ark., 2006).

Eşcinsellere göre, cinsel yönelimlerinin diğelerince kabulü, sosyal destek açısından elzem bir faktör olarak görülmektedir (Elizur & Ziv, 2001; Hershberger & D'Augelli, 1995). Ne var ki ikili ilişkilerle ilgili araştırmalar incelendiğinde LGB bireyler, heteroseksüellere göre daha yoğun olarak sözel ve fiziksel şiddete maruz kalmaktadır (D'Augelli, 1992; D'Augelli ve ark., 2002; Garnets ve ark., 1990; Herek, 1993; Hunter, 1990; Pilkington & D'Augelli, 1995). Eşcinsellere yönelik yaygın olumsuz tutumlar, gey ve lezbiyenlerin cinsel yönelimlerini tümüyle gizleme, açıkça ortaya koyamama ve yaşayamamalarına neden olmaktadır (Jordan ve Deluty, 1998; Öner, 2015). Oysa cinsel yönelimin kişisel kabulü ve diğelerine cinsel yönelimi açıklama süreci olarak ifade edebileceğimiz "açılma", sosyal desteği arttıran bir faktör olarak karşımıza çıkarken, eşcinsellerin kendilerine yönelik olumsuz tutumlarla baş etmesi, ruhsal sağlıklılık ve kimliğin gelişmesinde de olumlu bir bileşen olarak görülmektedir (Cohen, 2004; Yalçınoğlu, 2013). Örneğin; 499 lezbiyen katılımcıyla gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlara göre, sürekli kaygı düzeyi, olumsuz duygu durumları, düşük özsaygı ile açılma arasında ters bir orantı olduğu saptanmıştır (Jordan & Deluty, 1998). Sonuç olarak, sosyal izolasyon arttıkça, şiddete maruz kalmada koruyucu bir faktör olan sosyal destek azalmaktadır (Luo ve ark., 2011). Ve ne yazık ki araştırmaların büyük çoğunluğu eşcinsellerin sahip olduğu sosyal desteğin kısıtlılığına işaret etmektedir (D'Augelli, Hershberger, & Pilkington, 1998; Mercier & Berger, 1989; Radkowsky & Siegel, 1997).

BÖLÜM 3: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın örneklemini, araştırmada kullanılan veri toplama araçları ve geçerlik-güvenirlik çalışmaları, verilerin toplanma süreci ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel bilgilere yer verilmiştir.

3.1. ÖRNEKLEM

Araştırmanın örneklemini 2017 yılı itibarıyla 18 yaşından büyük 323 eşcinsel ve biseksüel yetişkin oluşturmaktadır. 105 lezbiyen (% 32.51), 148 gey (% 45.82) ve 70 biseksüel (% 21.67) katılımcıyla yürütülen araştırmanın katılımcılarının yaş ortalaması 25.40 (SS=4.889)'tır. Lezbiyenlerin yaş ortalaması 25.10 (SS=4.661), geylerin yaş ortalaması 26.22 (SS= 5.251), biseksüellerinse 24.10 (SS=4.090) şeklindedir. Katılımcılardan 18'i lise, 209'u üniversite, 86'sı yüksek lisans ve 10'u doktora derecesine sahipken; 75'i 0-750 TL, 65'i 750-1500 TL, 58'i 1500-2500 TL, 125'iyse 2500 TL ve üstü aylık gelire sahiptir. 165'inin bir işte çalışıp, 158'inin çalışmadığı katılımcılardan; 122'si ailesiyle, 67'si arkadaşıyla, 62'si partneriyle ve son olarak 72'si yalnız yaşamaktadır.

Tablo 3.1'de katılımcılara ilişkin demografik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımlar ve Ortalamalar

		Cinsel Yönelim				
			Lezbiyen	Gey	Biseksüel	Toplam
Öğrenim Durumu	Lise	n	8 _a	5 _a	5 _a	18
		%	7.6	3.4	7.1	5.6
	Üniversite	n	70 _{a, b}	85 _b	54 _a	209
		%	66.7	57.4	77.1	64.7
	Yüksek Lisans	n	26 _{a, b}	51 _b	9 _a	86
		%	24.8	34.5	12.9	26.6
	Doktora	n	1 _a	7 _a	2 _a	10
		%	1.0	4.7	2.9	3.1
Birlikte yaşadıkları	Aile	n	39 _a	53 _a	30 _a	122
		%	37.1	35.8	42.9	37.8
	Arkadaş	n	21 _a	33 _a	13 _a	67
		%	20.0	22.3	18.6	20.7
	Sevgili Partner	n	25 _a	24 _a	13 _a	62
		%	23.8	16.2	18.6	19.2
	Yalnız	n	20 _a	38 _a	14 _a	72
		%	19.0	25.7	20.0	22.3
Çalışma Durumu	Çalışıyor	n	53 _{a, b}	85 _b	27 _a	165
		%	50.5	57.4	38.6	51.1
	Çalışmıyor	n	52 _{a, b}	63 _b	43 _a	158
		%	49.5	42.6	61.4	48.9
Gelir Durumu	0-750 TL	n	30 _a	25 _a	20 _a	75
		%	28.6	16.9	28.6	23.2
	750-1500 TL	n	20 _a	25 _a	20 _a	65
		%	19.0	16.9	28.6	20.1
	1500-2500	n	18 _a	27 _a	13 _a	58
		%	17.1	18.2	18.6	18.0
	2500 ve üstü	n	37 _{a, b}	71 _b	17 _a	125
		%	35.2	48.0	24.3	38.7
Toplam	n	105	148	70	323	
	%	100.0	100.0	100.0	100.0	
		N	YAŞ ORT	SS	Minimum Yaş	Maksimum Yaş
Cinsel Yönelimi	Lezbiyen	105	25.10	4.661	18	40
	Gey	148	26.22	5.251	18	52
	Biseksüel	70	24.10	4.090	18	35
Toplam		323	25.40	4.889	18	52

3.2. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri belirleyebilmek için araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu”, katılımcıların sosyal destek düzeylerini belirleyebilmek amacıyla “Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği’nin Gözden Geçirilmiş Formu”, partnerler arası şiddetin ve şiddet karşısındaki tutumun ölçülebilmesi amacıyla “Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği”, katılımcıların içselleştirilmiş homofobi düzeylerini belirleyebilmek amacıyla “İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği (erkekler için, kadınlar için)” kullanılmıştır. Veri toplama araçları hakkında daha detaylı bilgi aşağıda sunulmuştur.

3.2.1. Gönüllü Katılım Formu

Katılımcıları araştırma hakkında bilgilendirmek için araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Formun içeriğinde araştırmacının kimliği, iletişim bilgisi, araştırmanın amacı, ortalama uygulama süresi, katılımcıdan beklentiler ve katılımcıların hakları yer almaktadır. Katılımcılardan bu bilgiler çerçevesinde araştırmaya katıldıklarını kabul etiklerine dair onay alınmıştır.

3.2.2. Demografik Bilgi Formu

Demografik bilgi formu araştırmacı tarafından hazırlanan, katılımcıya ilişkin sorulardan oluşmaktadır. Bu formula; katılımcıların cinsiyetleri, cinsel yönelimleri, yaşları, öğrenim durumları, aylık gelir durumları, birlikte yaşadığı kişiler, çalışma durumları, cinsel yönelimini açtığı kişiler, LGBTİQ+ hareket içerisinde yer alıp almadıkları, daha önce partner şiddetine maruz kalıp kalmadıkları ve eğer kaldıysa bu şiddet karşısında ne tür bir yardım aldıklarının bilgisi sorulmuştur.

3.2.3. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Gözden Geçirilmiş Formu (ÇBASDÖ) (Multidimensional Scale of Perceived Social Support – MSPSS)

Zimet ve arkadaşları (1988) tarafından; aile, arkadaş ve özel bir insan olmak üzere üç ayrı kaynaktan görülen sosyal desteği belirleyebilmek amacıyla geliştirilmiş “Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği”nin Türkçe güvenilirlik ve geçerlilik çalışması Eker ve Arkar (1995) tarafından öncelikle 146 lisans öğrencisiyle, daha sonra daha kesin bir veriye ulaşılması amacıyla 4 farklı grupta klinik ortamda yapılmıştır. Son olarak 2001 yılında Eker, Arkar ve Yıldız tarafından “gözden geçirilmiş formu” olarak tekrar test edilen ölçeğin Cronbach Alfa değerleri 0.80 ile 0.95 arasında bulunarak, yeterli iç tutarlılığa sahip olduğu saptanmıştır. 12 sorudan oluşan ölçek, 7 aralıklı Likert skalasıyla (1 kesinlikle hayır ve 7 kesinlikle evet olmak üzere) katılımcıyı değerlendirirken, alt ölçeklerinin toplam puanlarının yüksekliğine göre sosyal desteğin yüksekliğini saptamaktadır (Eker ve ark., 2001).

3.2.4. Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği (ÇÇYÖ) (The Revised Conflict Tactics Scales - CTS 2)

Straus ve arkadaşları tarafından 1972 yılında geliştirilip, 1996 yılında yeniden gözden geçirilen Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği, flört şiddeti ve şiddetin verdiği zararı tespit etmeyi amaçlamaktadır. 78 maddeden oluşan ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması, 624 üniversite öğrencisi katılımcıyla gerçekleştirilmiş, “Kendall W Analizi”, Alt-Üst Grup Ortalamaları, Test-Tekrar Test yöntemi, Cronbach Alfa Analizi ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu yöntemleri kullanılarak alınan uzman görüşlerinin de sonunda flört şiddetini tespit etmede geçerli ve güvenilir veri sunduğu saptanmıştır (Aba & Kulakaç, 2016). Ölçekte psikolojik şiddeti araştıran 16, fiziksel şiddeti araştıran 24, cinsel şiddeti araştıran 14, yaralanmayı araştıran 12 ve uzlaşmayı sorgulayan 12 olmak üzere 78 madde bulunmaktadır. Tek sayılı sorularıyla

şiddete maruz bırakmayı, çift sayılı sorularıyla şiddete maruz kalmayı ölçen testin soruları, 0 ile 7 arasında Likert tipi skala ile hazırlanmıştır (Aba & Kulakaç, 2016). Yine Türkçe geçerliliği sağlamak için Türkçe çeviri ve geri çeviri yapılmıştır (Aba & Kulakaç, 2016).

3.2.5. İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği

Herek ve arkadaşları tarafından 1997 yılında eşcinsellerin cinsel yönelimlerine dair rahatsızlıklarını ölçmek amacıyla geliştirilen İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Gençöz ve Yüksel (2006) tarafından 132 katılımcıyla gerçekleştirilerek yeterli iç tutarlılığa sahip olduğu bulgulanmıştır. Orijinali 9 maddeden oluşan ölçeğin Türkçe formuna yapılan görüşmeler sonucunda “Kadını olan erkek eşcinsellerle ilişki kurmaktan ve birlikte görünmekten kaçınırım” şeklinde bir madde daha eklenmiştir (Yalçınoğlu & Önal, 2014). 5'li Likert tipi skala ile değerlendiren ölçeğin sorularından herhangi birine “Katılıyorum” ya da “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verenlerin içselleştirilmiş homofobi düzeyleri yüksek olarak saptanmaktadır. Bu çalışmada lezbiyenler ve geyler için iki farklı formu sunulmuştur.

3.3. İŞLEM

Çalışmaya veri toplama işlemi, Okan Üniversitesi'nden “Etik Kurul Onay Belgesi” alınımının ardından, internet üzerinden gönüllü katılım esasına dayanarak sağlanmıştır. Katılımcılara çalışmaya başlamadan önce gerekli bilgiler sunulmuş, onay verdikten sonra katılım sağlayabilen katılımcılara herhangi bir nedenden rahatsız olmaları durumunda çalışmayı bırakabilecekleri ancak testi tamamlamadıkları için cevaplarının çalışmaya dahil edilemeyeceği belirtilmiştir. “Survey Monkey” üzerinden oluşturulan test; katılımcıların özel hayatlarını korumak ve kimliklerini açık etme endişesi yaratmamak amacıyla e-posta ve sosyal medya yollarıyla dağıtılmış ve kimliklerini açık edecek bir veri istenmediği öncesinde belirtilmiştir.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmada elde edilen veriler, Sosyal Bilimler İstatistik Paket Programı (SPSS) 21.0 kullanılarak çözümlenmiştir. Çok boyutlu algılanan sosyal destek, çatışmaların çözümüne yaklaşım ve içselleştirilmiş homofobi düzeylerine ilişkin ortalamaların karşılaştırılması amacıyla bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi, Tukey post hoc testi, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Bu değişkenler arasındaki ilişkilerin çözümlenmesi amacıyla Spearman korelasyon analizi yürütülmüştür.

İstatistiksel analizler öncesinde puanların normal dağılım gösterip göstermediği histogram, artık değerlerin normallik grafiği, saçılma diyagramı matrisi ve ayrıca Kurtosis ve Skewness değerlerinin -1 ve +1 aralığında olup olmadığı incelemiştir. Bu inceleme sonucunda puanların normal dağılım göstermediği ancak bazı bağımsız değişkenlere göre normal dağılım gösterdiği gözlenmiştir. Bu nedenle de ölçeklerden alınan puanların bağımsız değişkenlere göre normal dağılım gösterdiği durumlarda bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi yürütülmüş, normal dağılım göstermediği durumlarda ise Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi yürütülmüştür. Puanlar normal dağılım göstermediğinden aralarındaki ilişkilerin belirlenmesinde Spearman korelasyon analizi yürütülmüştür.

Normal dağılımın bozulmasına yol açan uç değerlerin belirlenmesi amacıyla yürütülen Mahalanobis Uzaklık Testi sonucunda uç değerler veri setinden çıkartıldığında puanların Kurtosis ve Skewness değerlerinin -1 ve +1 aralığında kalmadığı görüldüğünden veri setinden hiçbir veri çıkartılmadan analizler yürütülmüştür.

Sonuç olarak, regresyon analizinin yapılması için gereken normallik ve doğrusallık varsayımları doğrulanmadığından regresyon analizine yer verilmemiştir.

BÖLÜM 4: BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın amaçlarına uygun olarak toplanan verilere uygulanan istatistiksel analizlerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. İlk olarak, katılımcıların cinsel yönelimlerine (Lezbiyen, Gey, Biseksüel) göre Kişisel Bilgi Formundaki sorulara verdikleri yanıtların frekans dağılımları, yüzdelikleri ve dağılımlar arasındaki farkın anlamlılığına ilişkin ki-kare analizi bulguları verilmiştir. İkinci olarak, katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği ve İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki Spearman korelasyon analizi bulguları verilmiştir. Üçüncü olarak, katılımcıların cinsel yönelimlerine göre araştırmada kullanılan ölçeklerden aldıkları ortalama puanları karşılaştırıldığı normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi bulgularına yer verilmiştir. Dördüncü olarak, katılımcıların Kişisel Bilgi Formundaki sorulara verdikleri yanıtlara göre araştırmada kullanılan ölçeklerden aldıkları ortalama puanların karşılaştırıldığı bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi bulgularına, normal dağılım göstermeyen veriler için ise Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testlerine yer verilmiştir. Beşinci olarak, katılımcıların LGBTİQ+ Hareketinin içinde yer alıp almamalarına göre partner şiddeti ve partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımlarına ilişkin ki-kare analizi bulguları verilmiştir.

4.1. KATILIMCILARIN CİNSEL YÖNELİMLERİNE GÖRE KİŞİSEL BİLGİ FORMUNDAKİ SORULARA VERDİKLERİ YANITLARIN DAĞILIMLARI VE Kİ-KARE ANALİZ BULGULARI

Tablo 4.1’de katılımcıların cinsel yönelimlerine göre yaş ortalamaları, standart sapmaları ve minimum-maksimum yaş aralıkları verilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Yaş Ortalamaları ve Standart Sapmaları

		N	YAŞ ORT	SS	Minimum Yaş	Maksimum Yaş
Cinsel Yönelimi	Lezbiyen	105	25.10	4.661	18	40
	Gey	148	26.22	5.251	18	52
	Biseksüel	70	24.10	4.090	18	35
Toplam		323	25.40	4.889	18	52

Cinsel yönelim açısından, lezbiyenlerin yaş ortalamaları $\bar{x}=25.10$, geylerin yaş ortalamaları $\bar{x}=26.22$ ve biseksüellerin yaş ortalamaları $\bar{x}=24.10$ bulunmuştur.

Katılımcıların tamamının yaş ortalaması $\bar{x}=25.40$ bulunmuştur.

Tablo 4.2. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Cinsel Yönelimlerinin Bilinmesine İlişkin Dağılımlar ve Ki-Kare Bulguları

		Cinsel Yönelim				χ^2	p	
		Lezbiyen	Gey	Biseksüel	Toplam			
Cinsel yönelimi anne biliyor mu?	Evet	n	37 _a	54 _a	21 _a	112	.905	.636
		%	35.2	36.5	30.0	34.7		
	Hayır	n	68 _a	94 _a	49 _a	211		
		%	64.8	63.5	70.0	65.3		
Cinsel yönelimi baba biliyor mu?	Evet	n	22 _a	28 _a	9 _a	59	1.922	.383
		%	21.0	18.9	12.9	18.3		
	Hayır	n	83 _a	120 _a	61 _a	264		
		%	79.0	81.1	87.1	81.7		
Cinsel yönelimi kardeşler biliyor mu?	Evet	n	46 _a	60 _a	31 _a	137	.397	.820
		%	43.8	40.5	44.3	42.4		
	Hayır	n	59 _a	88 _a	39 _a	186		
		%	56.2	59.5	55.7	57.6		
Cinsel yönelimi akrabalar biliyor mu?	Evet	n	37 _a	38 _a	18 _a	93	3.152	.207
		%	35.2	25.7	25.7	28.8		
	Hayır	n	68 _a	110 _a	52 _a	230		
		%	64.8	74.3	74.3	71.2		
Cinsel yönelimi yakın arkadaşlar biliyor mu?	Evet	n	91 _a	129 _a	61 _a	281	.015	.993
		%	86.7	87.2	87.1	87.0		
	Hayır	n	14 _a	19 _a	9 _a	42		
		%	13.3	12.8	12.9	13.0		
Cinsel yönelimi arkadaş çevresi biliyor mu?	Evet	n	74 _a	112 _a	47 _a	233	1.935	.380
		%	70.5	75.7	67.1	72.1		
	Hayır	n	31 _a	36 _a	23 _a	90		
		%	29.5	24.3	32.9	27.9		
Cinsel yönelimi iş/okul çevresi biliyor mu?	Evet	n	46 _a	70 _a	27 _a	143	1.480	.477
		%	43.8	47.3	38.6	44.3		
	Hayır	n	59 _a	78 _a	43 _a	180		
		%	56.2	52.7	61.4	55.7		
Cinsel yönelimini bilen var mı?	Evet	n	101 _a	142 _a	66 _a	309	.419	.811
		%	96.2	95.9	94.3	95.7		
	Hayır	n	4 _a	6 _a	4 _a	14		
		%	3.8	4.1	5.7	4.3		
LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıyor mu?	Evet	n	54 _a	66 _a	42 _a	162	4.612	.100
		%	51.4	44.6	60.0	50.2		
	Hayır	n	51 _a	82 _a	28 _a	161		
		%	48.6	55.4	40.0	49.8		
Toplam	n	105	148	70	323			
	%	100.0	100.0	100.0	100.0			

*p<.05

Alt indisle gösterilen harfler cinsiyet yönelim göre dağılımlar arasında p<.05 düzeyindeki farka işaret etmektedir.

Tablo 4.2’de katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerinin bilinmesine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelikleri ile bu dağılımlar arasındaki farklara ilişkin ki-kare analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini annelerinin bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.905$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %35.2’si, geylerin %36.5’i ve biseksüellerin %30’u annelerinin cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini babalarının bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=1.922$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %21’i, geylerin %18.9’u ve biseksüellerin %12.9’u babalarının cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini kardeşlerinin bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.397$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %43.8’i, geylerin %40.5’i, biseksüellerin %44.3’ü kardeşlerinin cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini akrabalarının bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=3.152$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %35.2’si geylerin %25.7’si ve biseksüellerin %25.7’si akrabalarının cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini yakın arkadaşlarının bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.015$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %86.7’si, geylerin %87.2’si ve biseksüellerin %87.1’i yakın arkadaşlarının cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini arkadaş çevrelerinin bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.1935$; $p>.05$].

Lezbiyenlerin %70.5’i, geylerin %75.7’si ve biseksüellerin %67.1’i arkadaş çevrelerinin cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerini iş/okul çevrelerinin bilmesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=1.480$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %43.8'i, geylelerin %47.3'ü ve biseksüellerin %38.6'sı iş/okul çevrelerinin cinsel yönelimlerini bildiğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre cinsel yönelimlerinin bilinip bilinmemesine ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.419$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %3.8'i, geylelerin %4.1'i ve biseksüellerin %5.7'si cinsel yönelimlerinin hiç kimse tarafından bilinmediğini bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=4.612$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %51.4'ü, geylelerin %44.6'sı ve biseksüellerin %60'ı LGBTİQ+ Hareketi içinde yer aldıklarını bildirmişlerdir.

Tablo 4.3. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerine Göre Partner Şiddetine İlişkin Dağılımlar ve Ki-Kare Bulguları

		Cinsel Yönelim					χ^2	p
		Lezbiyen	Gey	Biseksüel	Toplam			
Partner Şiddeti	Evet	n	44 _a	52 _a	34 _a	130	3.745	.145
		%	41.9	35.1	48.6	40.2		
	Hayır	n	61 _a	96 _a	36 _a	193		
		%	58.1	64.9	51.4	59.8		
Toplam		n	105	148	70	323		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partner şiddeti karşısında yardım aldı mı?	Evet	n	16 _a	21 _a	14 _a	51	.235	.889
		%	36.4	40.4	41.2	39.2		
	Hayır	n	28 _a	31 _a	20 _a	79		
		%	63.6	59.6	58.8	60.8		
Toplam		n	44	52	34	130		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partner şiddeti karşısından polis/adli yardım aldı mı?	Evet	n	0 _a	1 _a	1 _a	2	1.630	.443
		%	0.0	4.8	7.1	3.9		
	Hayır	n	16 _a	20 _a	13 _a	49		
		%	100.0	95.2	92.9	96.1		
Toplam		n	16	21	14	51		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partnre şiddeti karşısında ailesinden yardım aldı mı?	Evet	n	2 _a	5 _a	1 _a	8	1.943	.378
		%	12.5	23.8	7.1	15.7		
	Hayır	n	14 _a	16 _a	13 _a	43		
		%	87.5	76.2	92.9	84.3		
Toplam		n	16	21	14	51		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partner şiddeti karşısından arkadaşlarından yardım aldı mı?	Evet	n	9 _a	17 _a	10 _a	36	2.676	.262
		%	56.3	81.0	71.4	70.6		
	Hayır	n	7 _a	4 _a	4 _a	15		
		%	43.8	19.0	28.6	29.4		
Toplam		n	16	21	14	51		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partner şiddeti karşısında STK'lardan yardım aldı mı?	Evet	n	1 _a	0 _a	1 _a	2	1.473	.479
		%	6.3	0.0	7.1	3.9		
	Hayır	n	15 _a	21 _a	13 _a	49		
		%	93.8	100.0	92.9	96.1		
Toplam		n	16	21	14	51		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
Partner şiddeti karşısında psikolojik destek aldı mı?	Evet	n	10 _a	12 _a	9 _a	31	.209	.901
		%	62.5	57.1	64.3	60.8		
	Hayır	n	6 _a	9 _a	5 _a	20		
		%	37.5	42.9	35.7	39.2		
Toplam		n	16	21	14	51		
		%	100.0	100.0	100.0	100.0		
*p<.05		Alt indisle gösterilen harfler cinsel yönelime göre dağılımlar arasında p<.05 düzeyindeki farka işaret etmektedir.						

Tablo 4.3'te katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddetine ilişkin frekans dağılımları ve yüzdelikleri ile bu dağılımlar arasındaki farklara ilişkin ki-kare analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddetine maruz kalmalarına ilişkin dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=3.745$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %41.9'u, geylerin %35.1'i ve biseksüellerin %48.6'sı partner şiddetine maruz kaldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=.235$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %36.4'ü, geylerin %40.4'ü, biseksüellerin %41.2'si partner şiddeti karşısında yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında polis / adli yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=1.630$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %0'ı, geylerin %4.8'i ve biseksüellerin %7.1'i partner şiddeti karşısında polis / adli yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında ailelerinden yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=1.943$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %12.5'i, geylerin %23.8'i ve biseksüellerin %7.1'i partner şiddeti karşısında ailelerinden yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında arkadaşlarından yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=2.676$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %56.3'ü, geylerin %81'i ve biseksüellerin %71.4'ü partner şiddeti karşısından arkadaşlarından yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında STK'lardan yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2_{(2)}=1.473$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %6.3'ü, geylerin %0'ı ve biseksüellerin %7.1'i partner şiddeti karşısında STK'lardan yardım aldıklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre partner şiddeti karşısında psikolojik destek alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır [$\chi^2(2)=.209$; $p>.05$]. Lezbiyenlerin %62.5, geylelerin %57.1'i ve biseksüellerin %64.3'ü partner şiddeti karşısında psikolojik destek aldıklarını bildirmişlerdir.

4.2. KATILIMCILARIN ÖLÇEKLERDEN ALDIKLARI PUANLAR ARASINDAKİ KORELASYONLAR

Tablo 4.4. Katılımcıların Ölçeklerden Aldıkları Puanlar Arasındaki Spearman Korelasyon Matrisi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Aile SD	-								
2. Özel Bir İnsan SD	.207**	-							
3. Arkadaş SD	.293**	.177**	-						
4. Algılanan SD	.690**	.746**	.578**	-					
5. Uzlaşma	-.054	.346**	-.065	.159**	-				
6. Psikolojik Şiddet	-.175**	-.039	-.127*	-.124*	.309**	-			
7. Fiziksel Şiddet	-.172**	-.084	-.163**	-.171**	.070	.599**	-		
8. Cinsel Şiddet	-.221**	-.058	-.151**	-.178**	.081	.362**	.297**	-	
9. Yaralanma	-.174**	-.051	-.106	-.129*	.029	.454**	.548**	.244**	-
10. İçselleştirilmiş Homofobi	-.121*	-.196**	-.150**	-.225**	-.067	.086	.079	.220**	.069

* $p<.05$
** $p<.01$

Tablo 4.4'te katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanlar arasındaki Spearman korelasyon bulguları verilmiştir.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Aile Sosyal Desteği" alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği "Psikolojik Şiddet Yaygınlığı" alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.175$; $p<.01$). Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça psikolojik şiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Aile Sosyal Desteği" alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği "Fiziksel

Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.172$; $p<.01$). Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça fiziksel şiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Aile Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Cinsel Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.221$; $p<.01$). Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça cinsel şiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Aile Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Yaralanma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.174$; $p<.01$). Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça yaralanma yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Aile Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.121$; $p<.05$). Algılanan aile sosyal desteği azaldıkça içselleştirilmiş homofobi artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Uzlaşma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yöne anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=.346$; $p<.01$). Algılanan özel bir insan sosyal desteği arttıkça uzlaşma yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.196$; $p<.01$). Algılanan özel bir insan sosyal desteği azaldıkça içselleştirilmiş homofobi artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Psikolojik Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne

anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.127$; $p<.05$). Algılanan arkadaŖ sosyal desteği azaldıkça psikolojik Ŗiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “ArkadaŖ Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla ÇatıŖmaların Çözümüne YaklaŖım Ölçeği “Fiziksel Ŗiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.163$; $p<.01$). Algılanan arkadaŖ sosyal desteği azaldıkça fiziksel Ŗiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “ArkadaŖ Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla ÇatıŖmaların Çözümüne YaklaŖım Ölçeği “Cinsel Ŗiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yöne anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.151$; $p<.01$). Algılanan arkadaŖ sosyal desteği azaldıkça cinsel Ŗiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “ArkadaŖ Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla İçselleŖtirilmiŖ Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.150$; $p<.01$). Algılanan arkadaŖ sosyal desteği azaldıkça içselleŖtirilmiŖ homofobi artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile ÇatıŖmaların Çözümüne YaklaŖım Ölçeği “UzlaŖma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=.159$; $p<.01$). Algılanan sosyal destek arttıkça uzlaŖma yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile ÇatıŖmaları Çözümüne YaklaŖım Ölçeği “Psikolojik Ŗiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.124$; $p<.05$). Algılanan sosyal destek azaldıkça psikolojik Ŗiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile ÇatıŖmaları Çözümüne YaklaŖım Ölçeği “Fiziksel Ŗiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamli iliŖki bulunmuŖtur ($r=-.171$; $p<.01$). Algılanan sosyal destek azaldıkça fiziksel Ŗiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile Çatışmaları Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Cinsel Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.178$; $p<.01$). Algılanan sosyal destek azaldıkça cinsel şiddet yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile Çatışmaları Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Yaralanma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.129$; $p<.05$). Algılanan sosyal destek azaldıkça yaralanma yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puanlar ile İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.225$; $p<.01$). Algılanan sosyal destek azaldıkça içselleştirilmiş homofobi artmaktadır.

Katılımcıların Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Cinsel Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları puanlarla İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=.220$; $p<.01$). Cinsel şiddet yaygınlığı arttıkça içselleştirilmiş homofobi artmaktadır.

Diğer değişkenler arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır.

Tablo 4.5. Katılımcıların İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeği'nden Aldıkları Puanlarla Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği'nin Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanlar Arasındaki Spearman Korelasyon Matrisi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. İçselleştirilmiş Homofobi	-									
2. Uzlaşmaya Çalışma Yaygınlığı	-.006	-								
3. Uzlaşma İstenme Yaygınlığı	-.104	.719**	-							
4. Psikolojik Şiddet Uygulama Yaygınlığı	.096	.379**	.282**	-						
5. Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	.060	.377**	.251**	.814**	-					
6. Fiziksel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	.104	.135*	.071	.546**	.537**	-				
7. Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	.037	.094	.028	.503**	.573**	.812**	-			
8. Cinsel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	.157**	.049	.022	.225**	.186**	.174**	.146**	-		
9. Cinsel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	.191**	.134*	.124*	.352**	.370**	.281**	.296**	.524**	-	
10. Yaralama Yaygınlığı	.039	.058	.008	.301**	.365**	.446**	.428**	.136*	.182**	-
11. Yaralanma Yaygınlığı	.068	.046	.031	.393**	.467**	.541**	.549**	.195**	.296**	.680**

*p<.05

**p<.01

Katılımcıların içselleştirilmiş homofobi düzeyleri ile cinsel şiddet uygulama yaygınlığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=.157$; $p<.01$). İçselleştirilmiş homofobi arttıkça cinsel şiddet uygulama yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların içselleştirilmiş homofobi düzeyleri ile cinsel şiddete maruz kalma yaygınlığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=.191$; $p<.01$). İçselleştirilmiş homofobi arttıkça cinsel şiddete maruz kalma yaygınlığı artmaktadır.

Katılımcıların içselleştirilmiş homofobi düzeyleri ile Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin diğer alt ölçekleri ile arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Tablo 4.5'te yer alan diğer anlamlı korelasyonlar Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin kendi alt ölçekleri arasındaki korelasyonlardır.

4.3. KATILIMCILARIN CİNSEL YÖNELİMLERİNE GÖRE ARAŞTIRMADA KULLANILAN ÖLÇEKLERDEN ALDIKLARI PUANLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Katılımcıların cinsel yönelimlerine (lezbiyen, gey, biseksüel) göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden, Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden ve İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların karşılaştırıldığı, normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi bulguları verilmiştir

4.3.1. Cinsel Yönelime Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması

Tablo 4.6. Cinsel Yönelime Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları

	Cinsel Yönelim	N	ORT	SS	χ^2	p	z
Aile Sosyal Desteği	Lezbiyen	105	15.38	6.985	.042	.838	
	Gey	148	15.57	6.831			
	Biseksüel	70	15.94	6.436			
	Toplam	323	15.59	6.781			
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Lezbiyen	105	19.04	8.245	1.483	.223	
	Gey	148	17.97	8.164			
	Biseksüel	70	19.30	7.687			
	Toplam	323	18.61	8.087			
Arkadaş Sosyal Desteği	Lezbiyen	105	21.85	6.395	4.832	.028*	Gey > Lezbiyen z=-2.198; p=.028 Gey > Biseksüel z=-3.176; p=.001
	Gey	148	23.79	4.966			
	Biseksüel	70	20.94	6.489			
	Toplam	323	22.54	5.909			
Algılanan Sosyal Destek	Lezbiyen	105	56.27	15.966	.105	.746	
	Gey	148	57.34	13.562			
	Biseksüel	70	56.19	14.529			
	Toplam	323	56.74	14.555			

*p<.05

Tablo 4.6’da katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=4.832$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U testi soncunda, geylerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.79$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=21.85$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-2.198$; $p=.028$]. Aynı şekilde, geylerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.79$) biseksüellerin ortalamalarından ($\bar{x}=20.94$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-3.176$; $p=.001$].

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.3.2. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması

Tablo 4.7. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları

	Cinsel Yönelim	N	ORT	SS	χ^2	p	z
Uzlaşma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	10.31	3.023	7.141	.028*	Lezbiyen > Gey z=-5.573; p=.010
	Gey	148	9.38	3.525			
	Biseksüel	70	10.30	2.606			
	Toplam	323	9.88	3.209			
Psikolojik Şiddet Yaygınlığı	Lezbiyen	105	6.49	3.908	1.529	.465	
	Gey	148	5.86	4.101			
	Biseksüel	70	6.11	3.805			
	Toplam	323	6.12	3.973			
Fiziksel Şiddet Yaygınlığı	Lezbiyen	105	3.13	5.224	1.397	.502	
	Gey	148	2.76	4.787			
	Biseksüel	70	2.13	4.025			
	Toplam	323	2.74	4.783			
Cinsel Şiddet Yaygınlığı	Lezbiyen	105	1.16	2.342	29.006	.000*	Gey > Lezbiyen z=-5.238; p=.000 Biseksüel > Lezbiyen z=-3.088; p=.002 Gey > Biseksüel z=-2.049; p=.040
	Gey	148	2.38	2.506			
	Biseksüel	70	1.63	1.787			
	Toplam	323	1.82	2.369			
Yaralanma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	.62	1.852	3.957	.138	
	Gey	148	.49	1.332			
	Biseksüel	70	.20	.580			
	Toplam	323	.47	1.419			

*p<.05

Tablo 4.7’de katılımcıların cinsel yönelime göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden alınan ortalamalar, standart sapmalar, normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Uzlaşma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=7.141$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U Testi sonucunda, lezbiyenlerin uzlaşma yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=10.31$) geylerin ortalamalarından ($\bar{x}=9.38$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-5.573$; $p=.010$].

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Cinsel Şiddet Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=29.006$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U Testi sonucunda, geylerin cinsel şiddet yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=2.38$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=1.16$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-5.238$; $p=.000$]. Biseksüellerin cinsel şiddet yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=1.63$) lezbiyenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-3.088$; $p=.002$]. Geylerin cinsel şiddet yaygınlığı ($\bar{x}=2.38$) biseksüellerin ortalamalarından ($\bar{x}=1.63$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-2.049$; $p=.040$].

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.8. Cinsel Yönelime Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin Saldırganlık ve Maruz Kalma Formlarından Alınan Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları

	Cinsel Yönelim	N	ORT	SS	χ^2	p	z
Uzlaşmaya Çalışma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	5.31	1.515	9.510	.009*	Lezbiyen > Gey z=-2.932; p=.003
	Gey	148	4.84	1.764			
	Biseksüel	70	5.29	1.342			
	Toplam	323	5.09	1.612			
Uzlaşma İstenme Yaygınlığı	Lezbiyen	105	5.00	1.611	5.867	.053	
	Gey	148	4.53	1.875			
	Biseksüel	70	5.01	1.440			
	Toplam	323	4.79	1.716			
Psikolojik Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Lezbiyen	105	3.16	1.902	2.352	.309	
	Gey	148	2.82	2.087			
	Biseksüel	70	2.99	1.945			
	Toplam	323	2.97	1.997			
Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	3.32	2.204	.909	.635	
	Gey	148	3.04	2.228			
	Biseksüel	70	3.13	2.021			
	Toplam	323	3.15	2.174			
Fiziksel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Lezbiyen	105	1.33	2.417	.853	.653	
	Gey	148	1.22	2.236			
	Biseksüel	70	.97	1.865			
	Toplam	323	1.20	2.221			
Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	1.80	2.998	1.880	.391	
	Gey	148	1.54	2.759			
	Biseksüel	70	1.16	2.288			
	Toplam	323	1.54	2.748			
Cinsel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Lezbiyen	105	.38	1.050	24.624	.000*	Gey > Lezbiyen z=-4.810; p=.000 Gey > Biseksüel z=-2.548; p=.011
	Gey	148	.97	1.253			
	Biseksüel	70	.54	.928			
	Toplam	323	.68	1.153			
Cinsel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	.78	1.493	19.052	.000*	Gey > Lezbiyen z=-4.252; p=.000 Biseksüel > Lezbiyen z=-2.947; p=.003
	Gey	148	1.41	1.595			
	Biseksüel	70	1.09	1.126			
	Toplam	323	1.14	1.493			
Yaralama Yaygınlığı	Lezbiyen	105	.33	.947	3.754	.153	
	Gey	148	.23	.720			
	Biseksüel	70	.10	.302			
	Toplam	323	.24	.744			
Yaralanma Yaygınlığı	Lezbiyen	105	.29	.948	3.525	.172	
	Gey	148	.26	.671			
	Biseksüel	70	.10	.302			
	Toplam	323	.23	.721			

*p<.05

Tablo 4.8’de katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin Saldırganlık ve Maruz Kalma Formlarından aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar, normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi ve Mann Whintey U Testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık Formu “Uzlaşmaya Çalışma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=9.510$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U Testi sonucunda, lezbiyenlerin uzlaşmaya çalışma yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=5.31$) geylerin ortalamalarından ($\bar{x}=4.84$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-2.932$; $p=.003$].

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık Formu “Cinsel Şiddet Uygulama Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=24.624$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U Testi sonucunda, geylerin cinsel şiddet uygulama yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=.97$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=.38$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-4.810$; $p=.000$]. Aynı şekilde geylerin cinsel şiddet uygulama yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=.97$) biseksüellerin ortalamalarından ($\bar{x}=.54$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-2.548$; $p=.011$].

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Maruz Kalma Formu “Cinsel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=19.052$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whintey U Testi sonucunda, geylerin cinsel şiddete maruz kalma ortalamaları ($\bar{x}=1.41$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=.78$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-4.252$; $p=.000$]. Biseksüellerin cinsel şiddete maruz kalma ortalamaları ($\bar{x}=1.09$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=.78$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [$z=-2.947$; $p=.000$].

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.3.3. Cinsel Yönelime Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Puanların Karşılaştırılması

Tablo 4.9. Cinsel Yönelime Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar, Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi Bulguları

	Cinsel Yönelim	N	ORT	SS	χ^2	p	z
İçselleştirilmiş Homofobi	Lezbiyen	105	15.43	5.859	8.380	.015*	Gey > Lezbiyen
	Gey	148	16.84	6.475			z=-2.237; p=.025
	Biseksüel	70	15.03	5.693			Gey > Biseksüel
	Toplam	323	15.99	6.149			z=-2.526; p=.012

*p<.05

Tablo 4.9'da katılımcıların cinsel yönelimlerine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$\chi^2_{(2)}=8.380$; p<.05]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Mann Whitney U testi sonucunda, geylerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.84$) lezbiyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=15.44$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [z=-2.237; p=.025]. Aynı şekilde geylerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.84$) biseksüellerin ortalamalarından ($\bar{x}=15.03$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur [z=-2.526; p=.012]. Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.4. KATILIMCILARIN KİŞİSEL BİLGİ FORMUNDA YER ALAN SORULARA VERDİKLERİ YANITLAR AÇINDAN ARAŞTIRMADA KULLANILAN ÖLÇEKLERDEN ALDIKLARI PUANLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Aşağıda katılımcıların Kişisel Bilgi Formundaki sorulara verdikleri yanıtlara göre araştırmada kullanılan Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden, Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden ve İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların karşılaştırıldığı, normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Kruskal Wallis Testi bulguları verilmiştir.

4.4.1. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması

Katılımcıların öğrenim durumuna göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden alınan ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.10. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

	Birlikte Yaşam	N	ORT	SS	F	p	Tukey Post Hoc
Aile Sosyal Desteği	Aile	122	15.45	6.719			
	Arkadaş	67	16.16	6.087			
	Sevgili / Partner	62	16.19	7.174	.683	.563	-
	Yalnız	72	14.78	7.184			
	Toplam	323	15.59	6.781			
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Aile	122	17.25	8.369			
	Arkadaş	67	18.61	7.975			
	Sevgili / Partner	62	23.50	6.126	11.005	.000*	Se/.Part>Aile; p=.000 Se/.Part> Ark.; p=.002 Sev/Part>Yalnız; p=.000
	Yalnız	72	16.68	7.617			
	Toplam	323	18.61	8.087			
Arkadaş Sosyal Desteği	Aile	122	22.09	6.202			
	Arkadaş	67	23.22	4.855			
	Sevgili / Partner	62	22.76	5.914	.563	.640	-
	Yalnız	72	22.49	6.327			
	Toplam	323	22.54	5.909			
Algılanan Sosyal Destek	Aile	122	54.80	14.990			
	Arkadaş	67	58.00	11.765			
	Sevgili / Partner	62	62.45	14.052	5.154	.002*	Sev/Part>Aile; p=.004 Sev/Part>Yalnız; p=.004
	Yalnız	72	53.94	15.331			
	Toplam	323	56.74	14.555			

*p<.05

Tablo 4.10’da katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve tek yönlü varyans analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [F(3-319)=11.005; p<.05]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Tukey testi sonucunda, sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların özel bir insan sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =23.50) aileleriyle

yaşayanların ortalamalarından ($\bar{x}=17.25$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=.000$). Sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların özel bir insan sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.50$) arkadaşlarıyla yaşayanların ortalamalarından ($\bar{x}=18.61$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=.002$). Sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların özel bir insan sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.50$) yalnız yaşayanların ortalamalarından ($\bar{x}=16.68$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=.000$).

Katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$F(3-319)=5.154$; $p<.05$]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Tukey testi sonucunda, sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların algılanan sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=62.45$) aileleriyle yaşayanların ortalamalarından ($\bar{x}=54.80$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=.004$). Sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların algılanan sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=62.45$) yalnız yaşayanların ortalamalarından ($\bar{x}=53.94$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=.004$).

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.11. Katılımcıların Çalışma Durumuna Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

		Çalışma Durumu	N	ORT	SS	t	p
Aile Desteği	Sosyal	Çalışıyor	165	15.79	6.782	.532	.595
		Çalışmıyor	158	15.39	6.795		
Özel Bir Sosyal Desteği	İnsan	Çalışıyor	165	19.68	7.745	2.454	.015*
		Çalışmıyor	158	17.49	8.306		
Arkadaş Desteği	Sosyal	Çalışıyor	165	22.78	5.657	.745	.457
		Çalışmıyor	158	22.29	6.170		
Algılanan Destek	Sosyal	Çalışıyor	165	58.25	14.454	1.911	.057
		Çalışmıyor	158	55.16	14.537		

* $p<.05$

Tablo 4.11’de katılımcıların çalışma durumuna göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların çalışma durumlarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.454$; $p<.05$]. Çalışanların özel bir insan sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=19.68$) çalışmayanların ortalamalarından ($\bar{x}=17.49$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.12. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Anneleri Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Cinsel yönelimi	anne biliyor mu?	N	ORT	SS	t	p
Aile Sosyal Desteği	Evet	112	17.29	7.296	3.341	.001*
	Hayır	211	14.69	6.324		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Evet	112	19.29	8.056	1.114	.266
	Hayır	211	18.24	8.098		
Arkadaş Sosyal Desteği	Evet	112	23.41	5.927	1.934	.054
	Hayır	211	22.08	5.862		
Algılanan Sosyal Destek	Evet	112	60.00	15.385	2.968	.003*
	Hayır	211	55.01	13.822		

* $p<.05$

Tablo 4.12’de katılımcıların cinsel yönelimlerinin anneleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin anneleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğin “Aile Sosyal Desteği” alt ölçeğinden

aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=3.341$; $p<.05$]. Cinsel yönelimi anneleri tarafından bilinenlerin aile sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=17.29$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.69$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsin yönelimlerinin anneleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.968$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri anneleri tarafından bilinenlerin algıladıkları sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=60.00$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=55.01$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.13. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Akrabaları Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Cinsel yönelimi biliyor mu?	akrabalar	N	ORT	SS	t	p
Aile Desteği	Sosyal Evet	93	15.85	7.463	.434	.664
	Sosyal Hayır	230	15.49	6.499		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Sosyal Evet	93	20.60	7.494	2.851	.005*
	Sosyal Hayır	230	17.80	8.193		
Arkadaş Desteği	Sosyal Evet	93	23.63	5.597	2.125	.034*
	Sosyal Hayır	230	22.10	5.986		
Algılanan Sosyal Destek	Sosyal Evet	93	60.09	14.654	2.652	.008*
	Sosyal Hayır	230	55.39	14.325		

* $p<.05$

Tablo 4.13'te katılımcıların cinsel yönelimlerinin akrabaları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin akrabaları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Özel Bir İnsan Sosyal Desteği" alt

ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.851$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri akrabaları tarafından bilinenlerin özel bir insan sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=20.60$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=17.80$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin akrabaları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.125$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri akrabaları tarafından bilinenlerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.63$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=22.10$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin akrabaları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.652$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri akrabaları tarafından bilinenlerin algıladıkları sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=60.09$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=55.39$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.14. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Yakın Arkadaşları Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Cinsel yönelimi	yakın	N	ORT	SS	t	p
Aile Desteği	Sosyal Evet	281	15.87	6.795	1.931	.054
	Hayır	42	13.71	6.455		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Sosyal Evet	281	18.87	7.971	1.506	.133
	Hayır	42	16.86	8.719		
Arkadaş Desteği	Sosyal Evet	281	23.06	5.472	4.214	.000*
	Hayır	42	19.05	7.441		
Algılanan Sosyal Destek	Sosyal Evet	281	57.80	14.183	3.457	.001*
	Hayır	42	49.62	15.175		

* $p<.05$

Tablo 4.14’te cinsel yönelimin yakın arkadaşlar tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden alınan ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin yakın arkadaşları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=4.214; p<.05]. Cinsel yönelimleri yakın arkadaşları tarafından bilinenlerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =23.06) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =19.05) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin yakın arkadaşları tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=3.457; p<.05]. Cinsel yönelimleri yakın arkadaşları tarafından bilinenlerin algılanan sosyal destek ortalamaları (\bar{x} =57.80) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =49.62) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.15. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Arkadaş Çevresi Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Cinsel yönelimi arkadaş çevresi biliyor mu?			N	ORT	SS	t	p
Aile Sosyal Desteği	Evet		233	16.19	6.901	2.589	.010*
	Hayır		90	14.03	6.229		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Evet		233	19.34	7.786	2.658	.008*
	Hayır		90	16.70	8.572		
Arkadaş Sosyal Desteği	Evet		233	23.83	4.711	6.713	.000*
	Hayır		90	19.21	7.275		
Algılanan Sosyal Destek	Evet		233	59.36	13.042	5.442	.000*
	Hayır		90	49.94	16.072		

*p<.05

Tablo 4.15'te katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevreleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevreleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Aile Sosyal Desteği" ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.589$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri arkadaş çevreleri tarafından bilenenlerin aile sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=16.19$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.03$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevreleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Özel Bir İnsan Sosyal Desteği" ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.658$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri arkadaş çevreleri tarafından bilenenlerin özel bir insan sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=19.34$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=16.70$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevreleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği "Arkadaş Sosyal Desteği" ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=6.713$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri arkadaş çevreleri tarafından bilenenlerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=23.83$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=19.21$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevreleri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=5.442$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri arkadaş çevreleri tarafından bilenenlerin algılanan sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=59.36$) bilinmeyenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=49.94$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Tablo 4.16. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin İş/Okul Çevresi Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Cinsel yönelimi iş/okul çevresi biliyor mu?			N	ORT	SS	t	p
Aile Desteği	Sosyal	Evet	143	15.74	7.017	.354	.724
		Hayır	180	15.47	6.605		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Sosyal	Evet	143	20.01	8.037	2.803	.005*
		Hayır	180	17.49	7.974		
Arkadaş Desteği	Sosyal	Evet	143	23.83	4.893	3.561	.000*
		Hayır	180	21.52	6.437		
Algılanan Sosyal Destek	Sosyal	Evet	143	59.58	13.651	3.170	.002*
		Hayır	180	54.48	14.889		

*p<.05

Tablo 4.16’da katılımcıların cinsel yönelimlerinin iş/okul çevresi tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin iş / okul çevresi tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=2.803; p<.05]. Cinsel yönelimleri iş/okul çevresi tarafından bilinenlerin özel bir insan sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =20.01) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =17.49) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin iş / okul çevresi tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=3.561; p<.05]. Cinsel yönelimleri iş/okul çevresi tarafından bilinenlerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =23.83) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =21.52) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin iş / okul çevresi tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=3.170; p<.05]. Cinsel yönelimleri

iş/okul çevresi tarafından bilinenlerin algılanan sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =59.58) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =54.48) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.17. Katılımcıların Cinsel Yönelimlerinin Herhangi Biri Tarafından Bilinip Bilinmemesine Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Mann Whitney U Testi Bulguları

Cinsel yönelimini bilen var mı?			N	ORT	SS	z	p
Aile Sosyal Desteği	Evet		309	15.60	6.847	-.021	.984
		Hayır	14	15.50	5.317		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	Evet		309	18.82	8.014	-2.113	.035*
		Hayır	14	13.93	8.580		
Arkadaş Sosyal Desteği	Evet		309	22.87	5.692	-4.169	.000*
		Hayır	14	15.29	6.170		
Algılanan Sosyal Destek	Evet		309	57.28	14.332	-2.980	.003*
		Hayır	14	44.71	14.767		

*p<.05

Tablo 4.17’de katılımcıların cinsel yönelimlerinin herhangi biri tarafından bilinip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve normal dağılım göstermeyen örnekleme uygun Mann Whitney U testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin herhangi biri tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [z =-2.113; p <.05]. Cinsel yönelimleri herhangi biri tarafından bilinenlerin özel bir insan sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =18.82) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =13.93) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin herhangi biri tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [z =-4.169; p <.05]. Cinsel yönelimleri

herhangi biri tarafından bilinenlerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =22.87) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =15.29) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin herhangi biri tarafından bilip bilinmemesine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [z =-2.980; p <.05]. Cinsel yönelimleri herhangi biri tarafından bilinenlerin algılanan sosyal destek ortalamaları (\bar{x} =57.28) bilinmeyenlerin ortalamalarından (\bar{x} =44.71) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.18. Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamalarına Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıyor mu?	N	ORT	SS	t	p
Aile Sosyal Desteği	162	15.94	6.994	.922	.357
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	162	19.33	7.700	1.624	.105
Arkadaş Sosyal Desteği	162	23.35	5.218	2.491	.013*
Algılanan Sosyal Destek	162	58.62	13.698	2.349	.019*

* p <.05

Tablo 4.18’de katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Arkadaş Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t =2.491; p <.05]. LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alanların arkadaş

sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =23.35) yer almayanların ortalamalarından (\bar{x} =21.73) anlamlı Şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek leğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=2.349; p<.05]. LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alanların algılanan sosyal destek ortalamaları (\bar{x} =58.62) yer almayanların ortalamalarından (\bar{x} =54.84) anlamlı Şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.19. Katılımcıların Partner Şiddetine Maruz Kalıp Kalmamalarını Bildirişlerine Göre ok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek leğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

		Partner Şiddeti	N	ORT	SS	t	p
Aile Desteği	Sosyal	Evet	130	14.33	6.374	-2.770	.006*
		Hayır	193	16.44	6.930		
Özel Bir Sosyal Desteği	İnsan	Evet	130	17.45	7.718	-2.114	.035*
		Hayır	193	19.38	8.255		
Arkadaş Desteği	Sosyal	Evet	130	22.45	5.343	-.219	.827
		Hayır	193	22.60	6.275		
Algılanan Destek	Sosyal	Evet	130	54.24	12.892	-2.557	.011*
		Hayır	193	58.42	15.379		

*p<.05

Tablo 4.19’da katılımcıların partner Şiddetine maruz kalıp kalmamalarına göre çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek leğinden aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların partner Şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek leği ‘‘Aile Sosyal Desteği’’ alt leğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=-2.770; p<.05]. Partner Şiddetine

maruz kalanların aile sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =14.33) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =16.44) anlamlı şekilde düşük bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t =-2.114; p <.05]. Partner şiddetine maruz kalanların özel bir insan sosyal desteği ortalamaları (\bar{x} =17.45) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =19.38) anlamlı şekilde düşük bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [t =-2.557; p <.05]. Partner şiddetine maruz kalanların algılanan sosyal destek ortalamaları (\bar{x} =54.24) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =58.42) anlamlı şekilde düşük bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.20. Katılımcıların Partner Şiddeti Karşısında Yardım Alıp Almamalarına Göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

Partner şiddeti karşısında yardım aldı mı?	N	ORT	SS	t	p
Aile Sosyal Desteği	51	15.92	6.965	2.325	.022*
Evet	79	13.30	5.777		
Özel Bir İnsan Sosyal Desteği	51	19.20	7.854	2.095	.038*
Evet	79	16.33	7.464		
Arkadaş Sosyal Desteği	51	22.94	4.747	.835	.405
Evet	79	22.14	5.701		
Algılanan Sosyal Destek	51	58.06	13.128	2.785	.006*
Evet	79	51.77	12.194		

* p <.05

Tablo 4.20’de katılımcıların partner şiddeti karşısında yardım alıp almamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların partner şiddeti karşısında yardım alıp alamamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Aile Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.325$; $p<.05$]. Partner şiddeti karşısında yardım alanların aile sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=15.92$) almayanların ortalamalarından ($\bar{x}=13.30$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddeti karşısında yardım alıp alamamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği “Özel Bir İnsan Sosyal Desteği” ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.095$; $p<.05$]. Partner şiddeti karşısında yardım alanların özel bir insan sosyal desteği ortalamaları ($\bar{x}=19.20$) almayanların ortalamalarından ($\bar{x}=16.33$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddeti karşısında yardım alıp alamamalarına göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=2.785$; $p<.05$]. Partner şiddeti karşısında yardım alanların algılanan sosyal destek ortalamaları ($\bar{x}=58.06$) almayanların ortalamalarından ($\bar{x}=51.77$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

4.4.2. Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması

Katılımcıların öğrenim durumlarına, çalışma durumlarına ve gelir durumlarına göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.21. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

	Birlikte Yaşam	N	ORT	SS	F	p	Tukey Post Hoc
Uzlaşma Yaygınlığı	Aile	122	9.50	3.526	4.830	.003*	Sev/Part>Aile p=.005 Sev/Part>Arkadaş p=.005
	Arkadaş	67	9.28	3.609			
	Sevgili / Partner	62	11.16	1.821			
	Yalnız	72	9.99	2.919			
	Toplam	323	9.88	3.209			
Psikolojik Şiddet Yaygınlığı	Aile	122	5.75	4.076	1.541	.204	-
	Arkadaş	67	5.66	3.756			
	Sevgili / Partner	62	6.69	3.665			
	Yalnız	72	6.67	4.196			
	Toplam	323	6.12	3.973			
Fiziksel Şiddet Yaygınlığı	Aile	122	2.37	4.518	.980	.403	-
	Arkadaş	67	2.54	4.301			
	Sevgili / Partner	62	3.61	5.385			
	Yalnız	72	2.82	5.092			
	Toplam	323	2.74	4.783			
Cinsel Şiddet Yaygınlığı	Aile	122	1.77	2.411	.933	.425	-
	Arkadaş	67	1.73	1.974			
	Sevgili / Partner	62	1.56	2.200			
	Yalnız	72	2.21	2.747			
	Toplam	323	1.82	2.369			
Yaralanma Yaygınlığı	Aile	122	.36	1.343	1.031	.379	-
	Arkadaş	67	.36	.792			
	Sevgili / Partner	62	.71	1.778			
	Yalnız	72	.54	1.635			
	Toplam	323	.47	1.419			

*p<.05

Tablo 4.21’de katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve tek yönlü varyans analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Uzlaşma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [F(3-319)=4.830; p<.05]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Tukey testi sonucunda, sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =11.16) ailesiyle yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =9.50) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.005). Sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =11.16) arkadaşlarıyla yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =9.28) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.005).

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.22. Katılımcıların Birlikte Yaşadıkları Kimselere Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık ve Maruz Kalma Formlarından Aldıkları Ortalama Puanlar, Standart Sapmalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

	Birlikte Yaşam	N	ORT	SS	F	p	Tukey Post Hoc
Uzlaşmaya Çalışma Yaygınlığı	Aile	122	4.92	1.789	4.141	.007*	Sev/Part>Aile p=.023 Sev/Part>Arkadaş p=.010
	Arkadaş	67	4.75	1.845			
	Sevgili / Partner	62	5.63	.927			
	Yalnız	72	5.25	1.412			
Uzlaşma İstenme Yaygınlığı	Aile	122	4.58	1.880	5.168	.002*	Sev/Part>Aile p=.002 Sev/Part>Arkadaş p=.005 Sev/Part>Yalnız p=.034
	Arkadaş	67	4.54	1.828			
	Sevgili / Partner	62	5.53	.953			
	Yalnız	72	4.74	1.678			
Psikolojik Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Aile	122	2.84	2.090	1.681	.171	-
	Arkadaş	67	2.66	1.935			
	Sevgili / Partner	62	3.35	1.775			
	Yalnız	72	3.14	2.044			
Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Aile	122	2.92	2.188	1.456	.226	-
	Arkadaş	67	3.00	2.118			
	Sevgili / Partner	62	3.34	2.032			
	Yalnız	72	3.53	2.295			
Fiziksel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Aile	122	1.06	2.141	1.138	.334	-
	Arkadaş	67	1.07	1.877			
	Sevgili / Partner	62	1.66	2.528			
	Yalnız	72	1.17	2.356			
Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Aile	122	1.31	2.555	.801	.494	-
	Arkadaş	67	1.46	2.687			
	Sevgili / Partner	62	1.95	3.027			
	Yalnız	72	1.65	2.879			
Cinsel Şiddet Uygulama Yaygınlığı	Aile	122	.67	1.160	1.173	.320	-
	Arkadaş	67	.54	.910			
	Sevgili / Partner	62	.63	1.120			
	Yalnız	72	.89	1.349			
Cinsel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı	Aile	122	1.10	1.566	.793	.499	-
	Arkadaş	67	1.19	1.362			
	Sevgili / Partner	62	.94	1.279			
	Yalnız	72	1.32	1.652			
Yaralama Yaygınlığı	Aile	122	.19	.708	1.238	.296	-
	Arkadaş	67	.16	.412			
	Sevgili / Partner	62	.39	.947			
	Yalnız	72	.25	.835			
Yaralanma Yaygınlığı	Aile	122	.17	.664	.831	.478	-
	Arkadaş	67	.19	.468			
	Sevgili / Partner	62	.32	.883			
	Yalnız	72	.29	.846			

*p<.05

Tablo 4.22’de katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği saldırganlık ve maruz kalma formlarından aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve tek yönlü varyans analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık Formu “Uzlaşmaya Çalışma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [F(2-320)=4.141]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Tukey testi sonucunda, sevilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşmaya çalışma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =5.63) aileleriyle yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.92) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.023). Sevilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşmaya çalışma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =5.63) arkadaşlarıyla yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.75) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.010).

Katılımcıların birlikte yaşadıkları kimselere göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırganlık Formu “Uzlaşma İstenme Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [F(2-320)=5.168]. Farkın kaynağının tespit edilmesi amacıyla yürütülen Tukey testi sonucunda, sevilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşma istenme yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =5.53) aileleriyle yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.58) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.002). Sevilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşma istenme yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =5.33) arkadaşlarıyla yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.54) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.005). Sevilisiyle ya da partneriyle yaşayanların uzlaşma istenme yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =5.33) yalnız yaşayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.74) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur (p=.034).

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.23. Katılımcıların Partner Şiddetine Maruz Kalıp Kalmamalarını Bildirişlerine Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden Aldıkları Ortalamalar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

	Partner Şiddeti	N	ORT	SS	t	p
Uzlaşma Yaygınlığı	Evet	130	9.92	2.993	.187	.852
	Hayır	193	9.85	3.354		
Psikolojik Şiddet Yaygınlığı	Evet	130	8.02	3.893	7.685	.000*
	Hayır	193	4.83	3.490		
Fiziksel Şiddet Yaygınlığı	Evet	130	4.88	6.105	7.091	.000*
	Hayır	193	1.30	2.853		
Cinsel Şiddet Yaygınlığı	Evet	130	2.27	2.820	2.824	.005*
	Hayır	193	1.52	1.961		
Yaralanma Yaygınlığı	Evet	130	.87	1.836	4.287	.000*
	Hayır	193	.20	.964		

*p<.05

Tablo 4.23'te katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği "Psikolojik Şiddet Yaygınlığı" alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=7.685; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların psikolojik şiddet yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =8.02) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =4.83) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği "Fiziksel Şiddet Yaygınlığı" alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=7.091; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların fiziksel şiddet yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =4.88) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =1.30) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği "Cinsel Şiddet Yaygınlığı" alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=2.824; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların cinsel şiddet yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =2.27) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =1.52) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği “Yaralanma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasına anlamlı fark bulunmuştur [t=4.287; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların yaralanma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =.27) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =.20) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Diğer ortalamalar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 4.24. Katılımcıların Partner Şiddetine Maruz Kalıp Kalmamalarını Bildirişlerine Göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırgan ve Maruz Kalma Formlarından Aldıkları Ortalamalar, Standart Sapmalar ve T Testi Bulguları

		Partner Şiddeti	N	ORT	SS	t	p
Uzlaşmaya Yaygınlığı	Çalışma	Evet	130	5.17	1.505	.698	.486
		Hayır	193	5.04	1.683		
Uzlaşma Yaygınlığı	İstenme	Evet	130	4.75	1.652	-.306	.760
		Hayır	193	4.81	1.761		
Psikolojik Uygulama Yaygınlığı	Şiddet	Evet	130	3.76	2.026	6.208	.000*
		Hayır	193	2.43	1.793		
Psikolojik Maruz Kalma Yaygınlığı	Şiddete	Evet	130	4.26	2.104	8.284	.000*
		Hayır	193	2.40	1.885		
Fiziksel Uygulama Yaygınlığı	Şiddet	Evet	130	2.05	2.818	5.959	.000*
		Hayır	193	.63	1.453		
Fiziksel Kalma Yaygınlığı	Şiddete Maruz	Evet	130	2.83	3.537	7.486	.000*
		Hayır	193	.67	1.542		
Cinsel Yaygınlığı	Şiddet Uygulama	Evet	130	.78	1.347	1.286	.199
		Hayır	193	.62	.999		
Cinsel Kalma Yaygınlığı	Şiddete Maruz	Evet	130	1.48	1.758	3.501	.001*
		Hayır	193	.90	1.236		
Yaralama Yaygınlığı		Evet	130	.42	.963	3.801	.000*
		Hayır	193	.11	.514		
Yaralanma Yaygınlığı		Evet	130	.45	.932	4.504	.000*
		Hayır	193	.09	.487		

*p<.05

Tablo 4.24’te katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği saldırgan ve maruz kalma formlarından aldıkları ortalamalar, standart sapmalar ve bağımsız örneklem t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırgan Formu “Psikolojik Şiddet Uygulama Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=6.208$; $p<.05$]. Partner şiddetine maruz kalanların psikolojik şiddet uygulama yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=3.76$) kalmayanların ortalamalarından ($\bar{x}=2.43$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Maruz Kalma Formu “Psikolojik Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=8.284$; $p<.05$]. Partner şiddetine maruz kalanların psikolojik şiddete maruz kalma yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=4.26$) kalmayanların ortalamalarından ($\bar{x}=2.40$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırgan Formu “Fiziksel Şiddet Uygulama Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=5.959$; $p<.05$]. Partner şiddetine maruz kalanların fiziksel şiddet uygulama yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=2.05$) kalmayanların ortalamalarından ($\bar{x}=.63$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Maruz Kalma Formu “Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=7.486$; $p<.05$]. Partner şiddetine maruz kalanların fiziksel şiddete maruz kalma yaygınlığı ortalamaları ($\bar{x}=2.83$) kalmayanların ortalamalarından ($\bar{x}=.67$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Maruz Kalma Formu “Cinsel Şiddete Maruz Kalma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=3.501; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların cinsel şiddete maruz kalma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =1.48) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =.90) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Saldırgan Formu “Yaralama Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=3.801; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların yaralama yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =.42) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =.11) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği Maruz Kalma Formu “Yaralanma Yaygınlığı” alt ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [t=4.504; p<.05]. Partner şiddetine maruz kalanların yaralanma yaygınlığı ortalamaları (\bar{x} =.45) kalmayanların ortalamalarından (\bar{x} =.09) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

4.4.3. İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Puanların Kişisel Bilgi Formundaki Sorulara Verilen Yanıtlar Açısından Karşılaştırılması

Tablo 4.25. Cinsel Yönelimin Bilinmesine Göre ve LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamaya Göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden Alınan Ortalamalar, Standart Sapmalar ve t testi Bulguları

İçselleştirilmiş Homofobi				N	ORT	SS	t	p
Cinsel yönelimi anne biliyor mu?	Evet			112	14.20	4.376	-3.904	.000*
	Hayır			211	16.94	6.725		
Cinsel yönelimi baba biliyor mu?	Evet			59	14.29	4.605	-2.369	.018*
	Hayır			264	16.37	6.389		
Cinsel yönelimi kardeşler biliyor mu?	Evet			137	15.04	4.857	-2.411	.016*
	Hayır			186	16.69	6.877		
Cinsel yönelimi akrabalar biliyor mu?	Evet			93	14.45	4.756	-2.893	.004*
	Hayır			230	16.61	6.537		
Cinsel yönelimi yakın arkadaşlar biliyor mu?	Evet			281	15.31	5.190	-5.367	.000*
	Hayır			42	20.55	9.410		
Cinsel yönelimi arkadaş çevresi biliyor mu?	Evet			233	14.67	4.765	-6.613	.000*
	Hayır			90	19.41	7.824		
Cinsel yönelimi iş/okul çevresi biliyor mu?	Evet			143	14.21	4.097	-4.797	.000*
	Hayır			180	17.41	7.082		
Cinsel yönelimini bilen var mı?	Evet			309	15.53	5.418	-3.552	.000*
	Hayır			14	26.07	11.256		
LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıyor mu?	Evet			162	13.78	4.183	-6.926	.000*
	Hayır			161	18.21	6.971		

*p<.05

Tablo 4.25'te cinsel yönelimin bilinmesine göre ve LGBTİQ+ hareketi içinde yer alıp almamaya göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden alınan ortalamalar, standart sapmalar ve t testi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin anneleri tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-3.904$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri anneleri tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.94$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.20$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin babaları tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-2.369$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri babaları tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.37$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.29$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin kardeşleri tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-2.411$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri kardeşleri tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.69$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=15.04$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin akrabaları tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-2.893$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri akrabaları tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=16.61$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.45$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin yakın arkadaşları tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-5.367$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri yakın arkadaşları tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=20.55$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=15.31$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin arkadaş çevresi tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-6.613$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri arkadaş çevresi tarafından

bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=19.41$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.67$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin iş / okul çevresi tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-4.797$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri iş / okul çevresi tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=17.41$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=14.21$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların cinsel yönelimlerinin herhangi biri tarafından bilinip bilinmemesine göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-3.552$; $p<.05$]. Cinsel yönelimleri herhangi biri tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=26.07$) bilinenlerin ortalamalarından ($\bar{x}=15.53$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmuştur [$t=-6.926$; $p<.05$]. LGBTİQ+ Hareketi içinde yer almayanların içselleştirilmiş homofobi ortalamaları ($\bar{x}=18.21$) yer alanların ortalamalarından ($\bar{x}=13.87$) anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların partner şiddeti görüp görmemelerine göre ve partner şiddeti karşısında yardım alıp almamalarına göre İçselleştirilmiş Homofobi Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

4.5. LGBTİQ+ HAREKETİ İÇİNDE YER ALINMASINA GÖRE PARTNER ŞİDDETİ VE PARTNER ŞİDDETİ KARŞISINDA YARDIM ALMA DAĞILIMLARI

Tablo 4.26. Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi İçinde Yer Alıp Almamalarına Göre Partner Şiddeti ve Partner Şiddeti Karşısında Yardım Alma Dağılımlarına İlişkin Ki-Kare Analizi Bulguları

		LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıyor mu?		Toplam	χ^2	p
		Evet	Hayır			
Partner Şiddeti	Evet	n	70 _a	60 _a	1.186	.276
		%	43.2	37.3		
	Hayır	n	92 _a	101 _a		
		%	56.8	62.7		
Toplam		n	162	161	323	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısında yardım aldı mı?	Evet	n	29 _a	22 _a	.307	.579
		%	41.4	36.7		
	Hayır	n	41 _a	38 _a		
		%	58.6	63.3		
Toplam		n	70	60	130	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısından polis/adli yardım aldı mı?	Evet	n	2 _a	0 _a	1.579	.209
		%	6.9	0.0		
	Hayır	n	27 _a	22 _a		
		%	93.1	100.0		
Toplam		n	29	22	51	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısında ailesinden yardım aldı mı?	Evet	n	5 _a	3 _a	.123	.726
		%	17.2	13.6		
	Hayır	n	24 _a	19 _a		
		%	82.8	86.4		
Toplam		n	29	22	51	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısından arkadaşlarından yardım aldı mı?	Evet	n	18 _a	18 _a	2.350	.125
		%	62.1	81.8		
	Hayır	n	11 _a	4 _a		
		%	37.9	18.2		
Toplam		n	29	22	51	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısında STK'lardan yardım aldı mı?	Evet	n	2 _a	0 _a	1.579	.209
		%	6.9	0.0		
	Hayır	n	27 _a	22 _a		
		%	93.1	100.0		
Toplam		n	29	22	51	
		%	100.0	100.0	100.0	
Partner şiddeti karşısında psikolojik destek aldı mı?	Evet	n	19 _a	12 _a	.632	.427
		%	65.5	54.5		
	Hayır	n	10 _a	10 _a		
		%	34.5	45.5		
Toplam		n	29	22	51	
		%	100.0	100.0	100.0	

*p<.05

Alt indisle gösterilen harfler LGBTİQ+ Hareketi içinde bulunup bulunmama göre dağılımlar arasında p<.05 düzeyindeki farka işaret etmektedir.

Tablo 4.26’da katılımcıların LGBTİQ+ hareketi içinde yer alıp almamalarına göre partner şiddeti ve partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımlarına ilişkin ki-kare analizi bulguları verilmiştir.

Katılımcıların LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre partner şiddetine maruz kalma ve partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

BÖLÜM 5: TARTIŞMA

Bu çalışmada eşcinsel partnerler arasındaki şiddet türlerinin yaygınlığı saptanarak, şiddetin içselleştirilmiş homofobi ve algılanan sosyal destekle ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde araştırma sonuçları özetlenerek benzer çalışma sonuçlarıyla karşılaştırılacak, sonuçlar hipotezler ve araştırma soruları açısından irdelenecek ve çalışmaya ilişkin sınırlılıklar ele alınarak gelecek çalışmalara ilişkin önerilere yer verilecektir.

5.1. ARAŞTIRMA VERİLERİNİN TARTIŞILMASI

Heteronormativite heteroseksüellik dışında kalan cinsel yönelimleri yok sayar, marjinalleştirir ve bastırırken; ikili cinsiyet kurgusu üzerinden makbul kadınlık ve erkekliği tanımlar ve besler. Bu tanıma hangi cinsin ne yapıp neyi yapamayacağını da dahildir. Bu bakışla cinsiyet, Wittig'in (1981) de iddia ettiği gibi heteroseksizmin siyasi bir aracı haline gelmektedir. Zorunlu heteroseksüellikle; bedeni, arzuları, cinselliği ve cinsiyeti düzenleyerek iktidarını perçinler. Kimin şiddetin faili, kimin şiddetin mağduru olacağını da yine bu ikili cinsiyete ait rollerle belirlenir. Partnerler arası şiddet denilince yaygın kanı, heteroseksüel erkeğin, heteroseksüel kadına uyguladığı şiddet olduğu şeklindedir. Bu durum iki erkek ya da iki kadın arasında yaşanacak flört şiddetinin ciddiyetinin azımsanmasına ya da sadece bir tartışma olarak görülmesine neden olabilir (Brown, 2008). Daha açık bir ifadeyle, kadın ve erkekte beklenen roller gereği bir geyin partner şiddetine maruz kalmayacağı ya da bir lezbiyenin partner şiddeti uygulamayacağı mitini doğurabilir. Aynı zamanda erkeklikle özdeşleşen agresyon, iki erkek arasında yaşanacak şiddetin normalize edilmesine de yol açabilir (Hassouneh & Glass, 2008). Dahası bu türden bir bakış, heteronormatif toplum içerisine doğan

eşcinseller tarafından içselleştirilerek yaşadıkları şiddet deneyimini azımsamalarına yol açarak, failden şiddetin sorumluluğunu alabilir (Walsh, 1996). Oysa kadına yönelik şiddet sonucu ortaya çıkan psikolojik, sosyal ve fiziksel etmenler, eşcinsel partnerler arasındaki şiddet sonucunda da görülmektedir (Chesley, MacAulay, & Ristock, 1998; Heintz & Melendez, 2006; Renzetti, 1992). Ancak ne yazık ki özellikle ülkemizde eşcinsel örneklemlerli çalışmaların azlığı bu sosyal durum karşısında önlem alınmasının önüne geçerek, LGBTİQ+'ları görünmez kılmaktadır.

Bugün heteroseksüel kadınların şiddet karşısında yardım isteyebileceği resmi ya da resmi olmayan görece daha çok kurum olsa da şiddete maruz kalan LGBTQ+'lar için kaynaklara ulaşımın daha zor oluşuyla yaşadıkları şiddet deneyimi görmezden gelinmekte ya da en iyi ihtimalle minimize edilmektedir. Üstelik yardım aramada heteroseksüel kadınlarla benzer zorluklarla karşılaşsalar da toplumsal homonegativizm ve heteroseksizme maruz kalmaları ayırıcı bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır (Cruz, 2003; Renzetti, 1989). Örneğin; lezbiyenler özelinde yapılan araştırmaların sonuçları, bu kişilerin yönelimlerinin rızalarının dışında ifşa olacağı, marjinalize edileceği, ayrımcılığa uğrayacakları, anlaşılacakları korkularıyla şiddet karşısında yardım arama davranışı gösteremediklerini ortaya koymaktadır (Robson, 1992; Walker, 1986). Aynı zamanda eşcinsel toplulukla yoğun özdeşleşim yaşayan geyler, şiddetin faili ya da maruz kalanı olsalar da geylere yönelik toplumsal algının bu durumdan olumsuz yönde etkileneceği düşüncesiyle şiddeti ifşa edememekte ya da yardım arama yollarına gidememektedir (Letellier, 1994). Oysa Peterman ve Dixon'ın (2003) çalışmasına göre partner şiddeti, geylerin karşılaştığı birincil problem olarak görünmektedir. Çalışmalar şiddete maruz kalan geylerin arkadaş ya da aile gibi resmi olmayan kişi ya da gruplardan yardım istediklerini göstermektedir (Merrill & Wolfe, 2000). Resmi kurumlar arasındaysa LGBTİQ+ kuruluşlar bir yardım kaynağı olarak görülmektedir. Renzetti'nin 1992 yılında lezbiyenlerle yaptığı çalışmanın bulgularına göre; katılımcıların % 69'u arkadaşlarını, % 58'i danışmanları, %35'i akrabalarını şiddet karşısında yardım aramada önemli birer kaynak olarak görürken; yalnızca çok küçük bir kısmı polisi, dini danışmanları, acil yardım hatlarını ve sığınma evlerini kaynak olarak görmektedir. Yardım bulma konusunda en kötü kaynaklarınsa polis, sağlık çalışanları ve adli hizmet sunanlar olduğunu bildirmişlerdir. Geylerde de durum

bundan pek de farklı değildir. Merrill ve Wolfe'un 2000 yılında yaptıkları araştırmanın sonuçlarına göre; katılımcıların % 85'i arkadaşlarından, % 75'i danışmanlarından, % 65'i eşcinsel danışma programlarından, % 65'i ise polisten yardım istemiştir. Bu çalışmadaysa cinsel yönelimlere göre partner şiddeti karşısında polis/adli, arkadaş, aile, sivil toplum kuruluşları ve psikolojik yardım arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Elbette yardım aranan kurum ya da kişiler arasında anlamlı bir fark olmaması, literatür açısından anlamlıdır. Literatürlerle uyumlu şekilde Türkiyeli LGB'ler de heteroseksist toplumun bireyleri olarak, uygun servis olmaması ve başka pek çok nedenden ötürü şiddet karşısında yardım arama yoluna gidememektedirler. Fakat yine de 51 kişi yardım arama davranışı gösterip, 79 kişi göstermezken, arkadaşlarından daha çok yardım alan LGB'ler, en az yardım aranan birimler olarak polisler ve STK'ları görmüşlerdir. Literatüre göre de en az yardım istenen birim kolluk kuvvetleri olsa da Türkiyeli eşcinsellerde STK'ların da benzer oran göstermesi başka bir araştırma konusu olmalıdır. Bunun bir nedeni harekette yer alınan ve ait hissedilen bir grup olabilen STK'lar içerisinde ve dolayısıyla LGB toplulukta hem kendi şiddet deneyimini hem de partnerini ifşa etmekten duyulan endişe olabileceğini varsaysak da çalışma kapsamında bu sonucun nedenleri yeterince açık değildir. Turrell'e (1999) göre, LGBTIQ+'ların yardım arama davranışı göstermemesinin ana nedeni şiddetin ne olduğu ve sonuçlarına dair farkındalığın yüksek olmayışıdır. Elbette bu durumu mizojini ve heteronormativite ile açıklamak yerinde olacaktır. Zira heteroseksüellerde de durum bundan pek farklı değildir (Girshick, 2002; Kulkin ve ark., 2007; Lie & Gentlewarrior, 1991; McKenry ve ark., 2006). Hakim heteronormatif ideoloji nedeniyle ancak son yüzyılda aile içi şiddete dair çalışmalar mevcutken, flört şiddeti heteroseksüeller açısından da henüz taze bir kavram olarak kısıtlı sayıda araştırmanın konusu olabilmıştır. Çalışmada katılımcıların şiddete dair farkındalıklarını ölçmek amacıyla, daha önce partner şiddetine uğrayıp uğramadıkları sorulmuştur. Katılımcıların partner şiddetine maruz kalıp kalmamalarını bildirişlerine göre şiddet türlerinin yaygınlığı bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Bu da göstermektedir ki katılımcı LGB'lerin şiddete dair farkındalıkları yüksektir ve şiddet türlerini tespit edebilmektedirler. Zira çalışmanın henüz başında, daha önce partner şiddetine maruz bırakılıp bırakılmadıkları sorulan LGB'lerden, şiddete maruz bırakıldığını bildirenlerin, ölçekler sonucunda psikolojik, fiziksel ya da cinsel şiddetten en az birine maruz bırakıldığı saptanmıştır. Ayrıca partner şiddeti karşısında yardım

alanların aile sosyal desteği ve algılanan sosyal destek ortalamaları almayanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Bu durum yine aile sosyal desteğinin ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Yine LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alanların algılanan sosyal destek ortalamaları yer almayanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunurken, LGBTİQ+ Hareketi içinde yer almayanların içselleştirilmiş homofobi ortalamaları yer alanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Bu bağlamda aktivizm içerisinde yer alan eşcinsellerin kendi cinsel yönelimleriyle daha barış içerisinde olduğunu ve harekette yer almalarının sosyal desteği arttıran bir faktör oluşuyla, şiddete karşı koruyucu bir faktör olduğunu söylemek mümkündür. Ancak katılımcıların cinsel yönelimleri ve LGBTİQ+ Hareketi içinde yer alıp almamalarına göre partner şiddetine maruz kalma ve partner şiddeti karşısında yardım alma dağılımları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Bu durumu kısmen LGBTİQ+'lerin ve derneklerinin karşılaştığı güncel baskılar ve hak ihlalleriyle açıklamak mümkün olsa da aktivist olmaya dair daha detaylı araştırmalar yürütülerek araştırılabilir.

Cinsel yönelimin açık oluşunun flört şiddetinde belirleyici bir faktör olmadığını savunan az sayıda çalışma olsa da (ör; Kelly & Warshafsky,1987), pek çok çalışmanın sonucu sosyal desteğin varlığı ve cinsel yönelimin açık olmasının birbiriyle ilişkili olduğu kadar, partner şiddetinde de koruyucu bir faktör olduğunu göstermektedir (Cruz & Firestone, 1998; Renzetti, 1997; Shilo & Savaya, 2011). Bu çalışmada da algılanan aile, arkadaş sosyal desteği azaldıkça psikolojik, cinsel ve fiziksel şiddet yaygınlığının arttığı bulgulanmıştır. Bu bilgiyi destekleyen başka bir veriye; şiddet faili eşcinsel partnerin, şiddete maruz kalan partnerinin cinsel yönelimini iş arkadaşlarına, ailesine, arkadaşlarına söyleme tehditiyle heteroseksüel ilişkilerden çok daha yüksek bir oranda izolasyona maruz bırakmasına zemin hazırlaması olarak görülebilir (Brown, 2008). Aynı zamanda aile ve arkadaş sosyal desteğine sahip olmak, kendini kabulle pozitif bir ilişki içerisinde olması bakımından da önem teşkil ederken, dışsal bir stres faktörü olan homonegativizmle baş etmede kritik bir öneme sahip olması bakımından elzemdir (Shilo & Savaya, 2011; Anderson, 1998; Elizur & Mintzer; Floyd ve ark., 1999; Vincke & Van-Heeringen, 2004). Bu çalışmada da cinsel yönelimleri anneleri, babaları, kardeşleri, akrabaları, yakın arkadaşları, arkadaş çevresi, iş/okul çevresi ve herhangi biri

tarafından bilinmeyenlerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları bilinenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Şiddet faili eşcinsel partner, şiddete maruz kalan partnerinin cinsel yönelimini iş arkadaşlarına, ailesine, arkadaşlarına söyleme tehditiyle heteroseksüel ilişkilerden çok daha yüksek bir oranda izolasyona maruz bırakmasına zemin hazırlayabilmektedir (Brown, 2008). Çalışmada cinsel yönelimleri anneleri, akrabaları, yakın arkadaşları, iş/okul çevresi tarafından bilinenlerin algıladıkları sosyal destek ortalamaları, bilinmeyenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuş oluşu, bu bilgiyi destekler niteliktedir. Üstelik sosyal desteğin daha yüksek düzeyde oluşu, beklendiği gibi yardım arama davranışını da arttıran bir faktör olarak bulgulanmıştır. Aynı zamanda sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların algılanan sosyal destek ortalamaları aileleriyle yaşayanların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Beklendiği üzere sevgilisiyle ya da partneriyle yaşayanların algılanan sosyal destek ortalamaları yalnız yaşayanların ortalamalarından da anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Yine aile sosyal desteğiyle; fiziksel, psikolojik, cinsel şiddet, yaralanma ve içselleştirilmiş homofobiyle ters bir korelasyon göstermesi hipotezi desteklerken, bu durum, arkadaş sosyal desteği için de geçerlidir. Kısaca sosyal destek arttıkça şiddet türleri ve içselleştirilmiş homofobide azalma görülmektedir.

Turrel'in 2000 yılında yaptığı çalışmanın bulgularına göre kabaca 3 eşcinselden 1'i fiziksel şiddete, 10 eşcinselden 1'i cinsel şiddete partnerleri tarafından maruz bırakılmaktadır. Psikolojik şiddeti ölçen pek çok araştırmanın ortalamasına göreyse, % 80'den fazla eşcinsel psikolojik şiddeti deneyimlemektedir (Bologna ve ark., 1987; Lie & Gentlewarrior, 1991; Lie ve ark., 1991; Lockhart ve ark., 1994; Turell, 2000). Çalışmada beklendiği üzere gey partnerler arası şiddet türlerinden cinsel şiddet, hem uygulama hem de maruz kalma bakımından lezbiyenlere göre daha yüksek bir oranla saptanmıştır. Aynı zamanda lezbiyenlerin uzlaşma yaygınlığı, geylere kıyasla anlamlı şekilde yüksek olarak bulgulanmıştır. Bu durumu, toplumsal cinsiyet beklentileri ve bu beklentilerin içselleştirilerek cinsiyetin performe edilmesiyle uzlaşma ve cinsel şiddete dair dinamiğini açıklasak da fiziksel ve psikolojik şiddet açısından fark bulunmayışı nedeniyle kısmen yetersiz kalacaktır. Kay ve Jeffries'e (2010) göre, gey erkeklerin heteronormatif ve homonegatif erkeklere daha çok maruz kalışıyla oluşan baskının, gey

partnerler arasında neredeyse misillemeye varan bir şiddetin çıkışına zemin hazırlamaktadır. Zira eşcinselle; büyüme, cinsel yönelimin fark edilişi, açılma ve kendini kabullenme süreçlerinde maruz kalınan homofobinin yüküyle ilişkiyi deneyimlemektedirler. Eşcinsellere yönelik negatif tutumların içselleştirilmesi, içselleştirilmiş homofobiyi doğururken, şiddete maruz kalan partnerin şiddeti deyim yerindeyse “mübah” görerek şiddet karşısında çözüm aramamasına neden olarak şiddetin açığa çıkmasına neden olan önemli bir faktördür (Cruz & Firestone, 1998; Letellier, 1994). Bununla beraber, çalışmalar şiddet uygulayan partnerin de içselleştirilmiş homofobisinin yüksek olduğunu vurgulamaktadır (Byrne, 1996). Kendi eşcinselliğine dair negatif tutumunu partnerine yansıtarak şiddetin faili olabilmektedirler (Byrne, 1996 ; Cruz & Firestone, 1998). Bu durum, çalışmada geylelerde hem cinsel şiddet uygulama hem de maruz kalmanın anlamlı derecede yüksek ve cinsel şiddete maruz kalma, maruz bırakmanın birbirine oldukça yakın oranlarda bulgulanmasını açıklarken, aynı zamanda cinsel şiddet yaygınlığı arttıkça içselleştirilmiş homofobinin arttığının bulgulanmış olması bu bilgileri tümüyle destekler niteliktedir. Balsam ve Szymanski'nin 2005 yılında yaptığı çalışmanın sonuçları da yine bu yöndedir. Çalışmanın sonuçlarına göre içselleştirilmiş homofobi fiziksel ve cinsel şiddete maruz bırakma ve maruz kalmayla ilişkilidir. Diğer pek çok çalışmanın sonuçları da içselleştirilmiş homofobi ve partner şiddeti arasındaki doğru orantıyı ortaya koymaktadır (Edwards & Sylaska, 2013; Coleman, 1994; Pepper & Sand, 2015; Potoczniak ve ark., 2003; Waldner-Haugrud ve ark., 1997).

Cinsiyetçilik ve homofobi ilişkisini inceleyen kimi araştırmaların sonuçlarına göre bireylerin kendi cinslerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz tutum sergilediklerini göstermiştir (Gentry, 1987; Lock & Kleis, 1995; Milham ve ark., 1979; Whitley, 1987, 1990). Atanmış cinsiyet özelinde incelendiğindeyse erkeklerin kadınlara kıyasla erkek eşcinsellere yönelik daha olumsuz bir tavır tuttukları saptanmıştır (Anderssen, 2002; Herek, 1988; Kite, 1984; Kite & Whitley, 1996; Whitley, 1987; Whitley & Kite, 1995). Yurtiçi çalışmalar da bu bilgiyle uyumludur (Çırakoğlu, 2006; Duyan & Duyan, 2005; Göregenli & Erel, 2005; Sakallı, 2002a; Sakallı & Uğurlu, 2001). Bu durumu “erkeklik” kavramıyla açıklamak mümkündür. Olumlanan ve yüceltilen hegemonik erkekliğin değerlerini ve rollerini benimsemekte daha büyük bir baskı hisseden erkekler için

geyler, kendi erkekliklerini tehdit eden kimseler olarak görülmektedir (Herek, 1986; Morin & Garfinkle, 1978; Parrott, Adams & Zeichner, 2002; Theodore & Basow, 2000, Brown & Amoroso, 1975; Herek, 1986; Kite, 1984; Oliver & Hyde, 1995). Zira Connell'in kavramsallaştırdığı "hegamonik erkeklik", sadece kadınları değil, çeşitli erkeklikleri bastırarak tek tip bir erkekliği dayatmaktadır. Üstelik belirsiz ve değişken sınırlara sahip erkeklik, sürekli performe edilerek iktidarını korumalıdır (Sancar, 2013). Bu bağlamda erkeklikler hiyerarşik bir ilişki içerisinde (Connell, 1987). Eşcinsel erkeklere ve diğer azınlık gruplarına ait erkeklere yönelik çalışmalar, farklı erkekliklerin hiyerarşisini de tartışmaya açmıştır (Wiegman, 2002). Bu çalışmada da geylerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları lezbiyenlerin ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Aynı şekilde geylerin içselleştirilmiş homofobi ortalamaları biseksüellerin ortalamalarından da anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Bu durum eşcinsellerin de hegamonik erkekliğin baskısı altında oluşuyla açıklanabilir. Zira "kutsal erkekliğe" zeval getiren geyler, maruz bırakıldıkları erkeklikle bir çatışma içinde olabilir. Erkekliklerin bu sürekli bir çatışmalı haline rağmen, eşcinsel erkekler de erkeklik ayrıcalıklarına cinsiyet rollerini makbul oranda performe ettiği ölçüde sahiptir (Hacısoftaoğlu & Burgu, 2015). Ne de olsa heteroseksizm iktidarını somut öznelerce sürdürmektedir (Foucault, 2011). Bu çalışmada da geylerin arkadaş sosyal desteği ortalamaları lezbiyen ve biseksüellerden anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Bu durumu yine erkeklik ayrılacılığı, erkek eşcinsellerin görünürlüğünün kadın eşcinsellere oranla daha çok oluşu, hatta "eşcinsel" dendiğinde ilk olarak akla geylerin gelişiyile açıklamak da mümkün görünmektedir. Yine çalışmalar göstermektedir ki kendini daha maskülen olarak tanımlayan eşcinseller, daha yüksek oranda şiddet failliği göstermektedir (McConaghy & Zamir, 1995; Burke & Follingstad 1999). Ne de olsa maskülenlik, erkeğe atfedilen bir özelliktir. Çalışmada gey partnerler arası şiddet türlerinden cinsel şiddet, hem uygulama hem de maruz kalma bakımından lezbiyenlere göre daha yüksek bir oranla saptanması ve lezbiyenlerin uzlaşma yaygınlığı, geylere kıyasla anlamlı şekilde yüksek olarak bulgulanmasını yine bu fenomenlerle açıklamak mümkündür. Ayrıca cinsel şiddet, çatışan erkekliklerin birbiri üzerinde bir iktidar kurma çabası olarak görülebilir.

Bir çalışmacı olarak, veri toplama sürecimde verdiğim iletişim bilgim üzerinden gelen kişisel mesajları da bahsi edilmesi gereken önemli bir veri olarak görmekteyim. Kişilerin kimlik bilgileri tümüyle bende saklı olmak üzere, pek çok mail ve sosyal medya üzerinden mesaj aldım. Nereye başvuracağını bilemeyen insanların homofobik olmayan psikolojik yardım arayışları konusunda uygun yönlendirme talepleri, geçmiş örseleyici psikoterapi deneyimlerinin içtenlikle paylaşılması, homofobik olmayan ve diğer cinsel yönelimleri patolojikleştireceğim kaygısıyla benim cinsel yönelimimi sorgulayanlar, biseksüelleri hangi cinsiyetten ilişkileriyle şiddet yaşadıkları konusunda ayırımın zor olacağı gerekçesiyle çalışmama sadece eşcinselleri çağırılmış olmam dolayısıyla kendini görünmez hissedenden biseksüellerin haklı serzenişleri, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği kategorileri konusunda nereden bilgi alacağını bilemeyen; kendini trans mı, yoksa eşcinsel olarak tanımlamalı kestiremeyenler, “erkek ve kadın hallerim” şeklinde böldüğü kimliğiyle her iki yönünden fotoğraflarını paylaşanlar, partnerleriyle tanıştırmak isteyenler, sonunda birinin eşcinsellerde de partner şiddeti olduğunu gösterecek olmam konusunda sevinç ve tebriklerini iletenler, LGBTİQ+ örnekleme çalışma yapıp; yaşadığı zorlukları anlatan ve karşılıklı dayanışma içerisinde olduğum pek çok alandan çalışmacılar, çalışmanın sonuçlarını sabırsızlıkla beklediğini her fırsatta dile getiren pek çok kişiyle bu çalışma sayesinde temas etme, ilişkilene şansı bulduğum için kendimi şanslı sayıyor her birine eleştirileri, destek ve kişisel paylaşımlarından dolayı ve çalışmada görme şansım olmayan pek çok bilgiyi bana kazandırdıklarını için ayrıca teşekkürlerimi iletmek istiyorum. Ulaşan her bir insan, şiddetin yalnızca partner tarafından değil, hatta daha çok toplumsal olarak da uygulandığını bir kez daha göstererek, bir an önce şiddete dair çözüm üretilmesinin elzemliğini göstermiştir. Bu mesaj ve mailler üzerinden söyleyebilirim ki -özellikle ama tek olmamak üzere- Türkiye’nin gelişmemiş, küçük şehirlerinde yaşayan LGBTİQ+ bireyler; öğretmen, doktor, ruh sağlığı çalışanları, aile, kısaca çevresinde önemli kimselerden destek görememekte, ötekileştirilmeye maruz kalmakta, maruz kaldıkları homofobiyi içseleştirmekte, bastırılmakta, yanlış bilgilendirilmekte ve sonunda kendilerini bir gruba ya da kimliğe ait hissedemeyerek örseleyici yaşantılarla dolu bir hayatın içine itilmektedirler. Kaldı ki buna neden olan insanlar da eğitilmiş ya da eğitimsiz fark etmeksizin LGBTİQ+’lara dair doğru bir bilgiye sahip değillerdir. Zaten pek az sayıda ve büyük şehirlerde olan LGBTİQ+ örgütler; sindirilmeye çalışılır,

etkinlikleri çeşitli bahanelerle yasaklanırken; bu heteroseksist hegemonyanın mağduru LGBTİQ+ gençler ve sonunda yetişkinler olmaktadır. Bu görmezden gelme, bastırma, patolojikleştirme, dışlama, ötekileştirme de yine şiddetten başka bir şey değildir. Demirer'in (2013) ötekileştirme tanımıyla "...diğerinin ne hissettiğini algılamayan, algılamak/bilmek de istemeyen, varlığını, ötekinin "varlıksızlığı" üzerine kuran ve bunu bir ana tutum olarak dayatanlar" olmaktan başta bilim insanları, ruh sağlığı çalışmacıları ve en nihayetinde toplum olarak vazgeçilmelidir. Bu vaz geçiş, eşcinsel ya da değil, hepimizi özgürleştirecek ve insanileştirecek olması kadar; toplumsal eşitlik ve adalete yöneltecek olması bakımından da son derece önemlidir.

5.2. SINIRLILIKLAR VE ÖNERİLER

Araştırma eşcinsellerin cinsel yönelimlerine ve özel hayatlarına ilişkin gizlilikleri konusunda kaygı yaşamalarının önüne geçilmesi bakımından internet üzerinden anket yoluyla gerçekleştirilirken, yalnızca aktif internet kullanıcısı, çeşitli LGBTİQ+ sosyal medya gruplarına üye eşcinsellere ulaşılabilmiştir. Bu nedenle katılımcıların yarısı LGBTİQ hareket içerisinde yer alırken, eğitim seviyesi de yüksek bir gruptur. Araştırma, 323 eşcinsel ve biseksüelin katılımıyla gerçekleştirilmiş olmasına karşın, katılımcıların rastgele şehirlerden, eşit bir temsil sunmuyor oluşu nedeniyle eşcinsel ilişkilerde partner şiddetine dair bir veri sunuyor olsa da sonuçlar Türkiyeli eşcinsel popülasyona genellenebilir değildir. Ayrıca kullanılan standardize testlerin, standardizasyon çalışmaları esnasında katılımcılarının ne kadarını eşcinsellerin oluşturduğu bilinmemektedir. Özellikle "Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeği"nin sorularının bir kısmı heteroseksüel ilişkiye yönelik olsa da zaten heteroseksist olmayan (özellikle de cinsel şiddeti ölçüyorsa) standardize bir flört şiddeti ölçeği bulunmamaktadır. Araştırmaya 18 yaşından büyük eşcinseller çağırılırken, cinsel yönelim ve atanmış cinsiyetleri gibi bilgiler, tüm yönelimleri kapsayabilmek ve etiketlemeden kaçınmak amacıyla katılımcıların tanımına bırakılmıştır. Ancak araştırmanın sayısal nitelikte oluşu sonucu veriler istatistiki açıdan kategorize edilirken, kendini "kuir" (queer) olarak tanımlayan 70 kişi (% 21.67), cinsel yönelimde "biseksüel" kategorisini ortaya çıkarmıştır. Zira bu kişilerin romantik yönelimi yine

kuirler olup, ikili cinsiyet kategorisine tabii değildir. Çalışmaya katılan biseksüeller, çalışmanın yapısı gereği sadece eşcinsel katılımcıların çağırılmış olması nedeniyle çalışmadan dışlansa da kuir bireylerin görünürlükleri açısından bu katılımcıların çalışmadan dışlanmaması kararı alınmış, ancak bu kişilerin hangi ilişkilerinde şiddet gösterdikleri ya da şiddete maruz kaldıkları muğlaktır. Bu tür problematik durumların, şimdiden sarsılmaya başlamış olan iki kutuplu cinsiyet sınıflandırmasının gelecekte bilimsel alanda da aşılmasıyla ortadan kalkacağı umulmaktadır.

Bundan sonra yapılacak çalışmalarda Türkiyeli eşcinsellere genellenebilir bir örneklem sağlanması ve bunun sonucunda şiddetin haritalandırılarak, ortaya çıkış dinamiklerine yönelik uygun politik, psikolojik ve sosyolojik çözümler üretilmesi konusunda bir alt yapı oluşturulmasına olanak sağlayacaktır. Bu dinamiklerin yapıcı olmasında yardım arama davranışının gösterilmemesi önündeki engellerin araştırılması ayrıca önem teşkil etmektedir. Çalışmada bulguların geylemin lezbiyen ve biseksüellerden daha yüksek bir oranda cinsel şiddet uyguluyor oluşu ve lezbiyenlerin daha uzlaşmacı oluşu altında yatan nedenler, özellikle toplumsal cinsiyet rollerinin içselleştirilmesi bakımından daha detaylı olarak irdelenebilir. Yine LGBTİQ+ hareket içerisinde yer almanın, yani aktivizmin katılımcılar özelinde ne ifade ettiği, LGBTİQ+ hareket içerisinde yer alan katılımcıların daha çok yardım arama davranışı gösteriyor olmasına karşın; toplamda neden anlamlı bir sonuç sunacak kadar -STK'lar ve psikolojik yardım dahil- bir yardım arama yoluna gitmediklerinin irdelenmesi şiddetin sonuçlarının çözümüne dair katkı sağlayacaktır. Bu anlamda söz konusu çalışma, bundan sonra yapılacak daha kapsamlı ve diğer cinsel yönelim ve kimlikleri kapsayan araştırmaların bir zemini, ilk adımı olarak görülebilir.

KAYNAKLAR

Aba, Y. A., Kulakaç, Ö. (2016). Çatışmaların çözümüne yaklaşım ölçeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bakırköy Tıp Dergisi* 2016; 12:33-43.

Allan, B. (2004). Thinking clearly about violence. *Philosophical Studies*, 117: 219-230.

Anderson, A. L. (1998). Strengths of gay male youth: An untold story. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 15, 55 – 71.

Anderssen, N. (2002). Does contact with lesbians and gays lead to friendlier attitudes? A two year longitudinal study. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 12, 124-136.

AGİT (2012), Hate Crimes In The OSCE Region: Incidents And Responses, Annual Report For 201 I, Warsaw.

Baldan, G. A. & Akış, A. (2017). Flört şiddeti. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 43(1), 41-44.

Balsam, K. F. (2001). *Nowhere to hide: Lesbian battering, homophobia, and minority stress*. In E. Kaschak (Ed.) *Intimate betrayal: Intimate partner abuse in lesbian relationships*. 25–37. New York: Haworth Press.

Balsam, K. F., Szymanski, D. M. (2005). Relationship quality and domestic violence in women's same-sex relationships: The role of minority stress. *Psychology of Women Quarterly*, 29, 258–269.

Bartholomew, K., Regan, K. V., White, M.A., & Oram, D. (2008). Patterns of abuse in male same-sex relationships. *Violence and Victims*, 23, 617–636.

Başar, K. (2013). *Homofobi*. Bilgilendirme Dosyası – 10 “Eşcinsellik”. Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği. 61-63.

Beckett, C., Macey, M. (2001). Race, gender and sexuality: The oppression of multiculturalism. *Women's Studies International Forum*, 24(3/4), 309-319.

Bernhard, L. A. (2000). Physical and sexual violence experienced by lesbian and heterosexual women. *Violence Against Women*, 6(1), 68-79.

Bolat, D. (2016). Zorunlu heteroseksüellik ve türkiye muhalefet alanı üzerine bir tartışma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*. Cilt 71, No. 4, 2016, ss. 1091 – 1117.

Bologna, M., Waterman, C., Dawson, L. (1987). *Violence in gay male and lesbian relationships: Implications for practitioners and policy makers*. Paper presented at the Third National Conference for Family Violence Researchers, Durham, NH.

Bradley, F., Smith, M., Long, J., O'Dowd, T. (2002). Reported frequency of domestic violence: Cross sectional survey of women attending general practice. *BMJ*, 324, 271-274.

Brown, C. (2008). Gender-Role Implications on Same-Sex Intimate Partner Abuse. *J Fam Vol* 23:457–462.

Brown, M., Amoroso, D. M. (1975). Attitudes toward homosexuality among West Indian male and female college students. *The Journal of Social Psychology*, 97, 163-168.

Borhek, M. V. (1988). Helping gay and lesbian adolescents and their families: A mother's perspective. *Journal of Adolescent Health Care*, 9(2), 123-128.

Bornstein, D. R., Fawcett, J., Sullivan, M., Senturia, K. D., & Shiu-Thorton, S. (2006). Understanding the experiences of lesbian, bisexual, and trans survivors of domestic violence: A qualitative study. *Journal of Homosexuality*, 51, 159–181.

Burke, L. K., & Follingstad, D. R. (1999). Violence in lesbian and gay relationships: Theory, prevalence, and correlational factors. *Clinical Psychology Review*, 19, 487–512.

Burke, T. W., Jordan, M. L., Owen, S. S. (2002). Cross-national comparison of gay and lesbian domestic violence. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 18(3), 231–257.

Butler, J. (2008). “*Cinsiyet Belası: Feminizm ve Kimliğin Altüst Edilmesi*”, (çev: Başak Ertür), Metis Yayınları, İstanbul.

Byrne, D. (1996). *Clinical models for the treatment of gay male perpetrators of domestic violence*. In C. M. Renzetti, & C. H. Miley (Eds.) *Violence in gay and lesbian domestic partnerships* (ss. 107–116). New York: Harrington Park Press.

Carlson, B. E. (1992). Questioning the party line on family violence. *AFFILIA Journal of Women and Social Work*, 7(2), 94-110.

Cascardi, M., Langhinrichsen, J., Vivian, D. (1992). Marital aggression: Impact, injury, and health correlates for husbands and wives. *Archives of Internal Medicine*, 152, 1178–1184.

Chesley, L., MacAulay, D., Ristock, J. (1998). *Ahuse in lesbian relationships: Information and resources*. Ottawa, ON: Minister of Public Works and Government Services Canada.

Cramer, D. W., Roach, A. J. (1988). Coming out to mom and dad: A study of gay males and their relationships with their parents. *Journal of Homosexuality*, 15(3/4), 79-91.

Cruz, J. M., Firestone, J. M. (1998). Exploring violence and abuse in gay male relationships. *Violence and Victims*, 13, 159–173.

Cruz, M.J. (2003). ‘Why doesn’t he just leave?’ Gay male domestic violence and the reasons victims stay. *Journal of Men’s Studies*, 11(3), 309–323.

Cohen S. (2004). Social Relationships and Health. *American Psychologist*, ss:676-684, November.

Coker, A., Davis, K. E., Arias, I., Desai, S., Sanderson, M., Brandt, H. M., & Smith, P. H. (2002). Physical and mental health effects of intimate partner violence for men and women. *American Journal of Preventive Medicine*, 23, 260–268.

Coleman, V. E. (1994). Lesbian battering: The relationship between personality and the perpetration of violence. *Violence and Victims*, 9, 139–152.

Connell, R. W. (1987). *Gender and power: society, the person, and sexual politics*. Stanford: Stanford University Press.

Connel, R. W. (1994). Gender regimes and the gender order. *The Policy Reader in Gender Studies* (ss.29-41). Cambridge: Polity Press.

Çırakoğlu, O. C. (2006). Perception of homosexuality among Turkish university students: The role of labels, gender, and prior contact. *The Journal of Social Psychology*, 146 (3), 293-305.

D'Augelli, A. R. (1991). Gay men in college: Identity processes and adaptations. *Journal of College Student Development*, 32(2), 140-146.

D'Augelli, A. R. (1992). Lesbian and gay male undergraduates' experiences of harassment and fear on campus. *Journal of Interpersonal Violence*, 7(3), 383-395.

D'Augelli, A. R. (1998). Developmental implications of victimization of lesbian, gay, and bisexual youths. In G. M. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation: Understanding prejudice against lesbians, gay men, and bisexuals*. 187-210. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.

D'Augelli, A. R., Hershberger, S. L., Pilkington, N. W. (1998). Lesbian, gay, and bisexual youth and their families: Disclosure of sexual orientation and its consequences. *American Journal of Orthopsychiatry*, 68(3), 361-371.

D'Augelli, A. R. (2002). Mental health problems among lesbian, gay, and bisexual youths ages 14 to 21. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 7(3), 433-456.

Demirer T. “Öteki ve “ötekileştirme” deyince! veya öteki kimdir? ötekileştirme nedir?” http://www.mesop.net/osd/soft/zeitung_print.php?id=784 (Erişim tarihi: 07.05.2016)

Duke, A., Davidson, M. M. (2009). Same-Sex Intimate Partner Violence: Lesbian, Gay, and Bisexual Affirmative Outreach and Advocacy. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 18:8, 795-816.

Duyan, V., Duyan, G. (2005). Turkish social work students' attitudes toward sexuality. *Sex Roles*, 52(9/10), 697-706.

Dünya Şiddet ve Sağlık Raporu: Özet (2002). Genova: World Health Organization.

Edwards, K. M., & Sylaska, K. M. (2013). The perpetration of intimate partner violence among LGBTQ college youth: The role of minority stress. *Journal of Youth and Adolescence*, 42, 1721–1731.

Eken, A. (1996). Bir olgu olarak türkiye’de şiddet. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Eker, D. ve Arkar, H. (1995). Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği’nin faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikoloji Dergisi*, 34, 45-55.

Eker, D., Arkar, H. ve Yıldız, H. (2001). Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği’nin gözden geçirilmiş formu’nun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 12 (1), 17-25.

Elliot, P. (1996). *Shattering illusions: Same-sex domestic violence*. In C. M. Renzetti & C. H. Miley (Eds.), *Violence in gay and lesbian domestic partnerships*. 1–8. Binghamton, NY: Haworth Press.

Elizur, Y., Mintzer, A. (2003). Gay males’ relationship quality: The roles of attachment security, gay identity, social support and income. *Personal Relationships*, 10, 411–435.

Elizur, Y., Ziv, M. (2001). Family support and acceptance, gay male identity formation, and psychological adjustment: A path model. *Family Process*, 40, 125–145.

Farley, N. (1992). *Same-sex domestic violence*. In S. H. Dworkin & F. J. Gutierrez (Eds.), *Counseling gay men and lesbians: Journey to the end of the rainbow*. 231–242. Alexandria, VA: American Association for Counseling and Development.

Fineman, M. (1995). *The neutered mother, the sexual family and other twentieth century tragedies*. New York: Routledge.

Firth, R. (1965). *Family in tikopia. Comparative family systems*. Boston: Houghton Mifflin.

Floyd, F. J., Stein, T. S., Harter, K. S. M., Allison, A., & Nye, C. A. (1999). Gay, lesbian, and bisexual youths: Separation-individuation, parental attitudes, identity consolidation, and wellbeing. *Journal of Youth and Adolescence*, 28, 719 – 739.

Fone, B. (2001). Homophobia: a history. Picador Foshee, V., Bauman, K., Linder, F., Rice, J. & Wilcher, R. (2007). Typologies of adolescent dating violence identifying typologies of Adolescent Dating Violence Perpetration. *Journal of Interpersonal Violence*, 22(5), 498-519.

Foucault, M. (1984). *Cinselliğin Tarihi*. İstanbul: Afa Yayınları.

Foucault, M. (2011). *Özne ve iktidar- seçme yazılar 2. 3. Basım*, Işık Ergüden & Osman Akınhay (çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Garnets, L., Herek, G. M., Levy, B. (1990). Violence and victimization of lesbians and gay men: Mental health consequences. *Journal of Interpersonal Violence*, 5(3), 366-383.

Gençöz T., Yüksel M. (2006). Psychometric Properties of the Turkish Version of the Internalized Homophobia Scale. *Arch. Sex Behav.* 35:597-602.

Gentry, C. S. (1987). Social distance regarding male and female homosexuals. *Journal of Social Psychology*, 127, 199-208.

Girshick, L. B. (2002). *Woman to woman sexual violence: Does she call it rape?* Boston: Northeastern University Press.

Goldberg, N. G., Meyer, I. H. (2013). Sexual orientation disparities in history of intimate partner violence: Results from the California Health Interview Survey. *Journal of Interpersonal Violence*, 28, 1109-1118.

Goldsmith, D. J. (2004). *Communicating social support*. New York. Cambridge University Press.

Göregenli, M. (2009b). Gruplararası ilişki ideolojisi olarak homofobi. *Anti homofobi Kitabı*. 9-16. Ankara: Ayrıntı.

Göregenli, M., Erel, G. (2005). Üniversite öğrencilerinin homofobi, sosyal üstünlük yönelimi, otoriterlik ve adil dünya inancına yönelik tutumlar.

Gross, L., Aurand, S. K. ve Addessa, R. (1988). *Violence and discrimination against lesbian and gay people in Philadelphia and the Commonwealth of Pennsylvania*. Philadelphia: Philadelphia Lesbian and Gay Task Force.

Gümüş, T. T. (2007). Orta çağ avrupa'sında şiddet: toplumsal değişim ve şiddetin yeniden yapılanışı. *Doğu Batı Düşünce Dergisi*, 43, 1303-7242. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Hacısofaoğlu, İ., Bulgu, N. (2015). Yedi dağın ötesindeki çocuklar: güreşte erkeklik ve şiddet. *Şiddetin cinsiyetli yüzleri*. 114-117. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Hamberger, L. K. (1996). *Intervention in gay male intimate violence requires coordinated efforts on multiple levels*. In C. M. Renzetti, & C. H. Miley (Eds.) *Violence in gay and lesbian domestic partnerships* (ss. 83-91). New York: Harrington Park Press.

Hanley, M. J., O'Neill, P. (1997). Violence and commitment a study of dating couples. *Journal of Interpersonal Violence*, 12(5), 685-703.

Harris, R. J., Cook, C. A. (1994). Attributions about spouse abuse: It matters who the batterers and victims are. *Sex Roles*, 30, 553-565.

Hassouneh, D., Glass, N. (2008). The influence of gender role stereotyping on women's experiences of female same-sex intimate partner violence. *Violence Against Women*, 14(3), 310–325.

Heintz, A. J., Melendez, R. M. (2006). Intimate partner violence and HIV/STD risk among lesbian, gay, bisexual, and transgender individuals. *Journal of Interpersonal Violence*, 21, 193-208.

Herek, G. M. (1986). The social psychology of homophobia: toward a practical theory. *Review of Law and Social Change*. 14:923-934.

Herek, G. M. (1988). Heterosexual's attitudes toward lesbians and gay men: Correlates and gender differences. *Journal of Sex Research*, 25, 451-477.

Herek, G. M. (1993). Documenting prejudice against lesbians and gay men on campus: The Yale sexual orientation survey. *Journal of Homosexuality*, 25(4), 15-30.

Herek G. M. (1996). *Heterosexism and homophobia. Textbook of Homosexuality and Mental Health*. 101-113. Arlington, VA: American Psychiatric Association.

Herek G.M., Cogan J.C., Gillis JR, Glunt E. K. (1997). Correlates of internalized homophobia in a community sample of lesbians and gay men. *Journal of the Gay and Lesbian Medical Association*. 2, 17-25.

Herek G. M., Cogan J. C., Gillis J. R. (2002). Victim experiences in hate crimes based on sexual orientation. *Journal of Social Issues*. Vol. 58 (2), 319-339.

Herek, G. M. (2009). Hate crimes and stigma-related experiences among sexual minority adults in the United States: Prevalence estimates from a national probability sample. *Journal of Interpersonal Violence*, 24(1), 54-74.

Hershberger, S. L., D'Augelli, A. R. (1995). The impact of victimization on the mental health and suicidality of lesbian, gay, and bisexual youths. *Developmental Psychology*, 31,65–74.

Hester, M., Donovan, C. (2009). Researching domestic violence in same-sex relationships –a feminist epistemological approach to survey development. *Journal of Lesbian Studies*, 13:161-173.

Hobart, M. (1996). Şiddet ve susku: bir eylem siyasasına doğru. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Houston, E., McKirnan, D. J. (2007). Intimate partner abuse among gay and bisexual men: Risk correlates and health outcomes. *Journal of Urban Health*, 84, 681–690.

Hunter, J. (1990). Violence against lesbian and gay male youths. *Journal of Interpersonal Violence*, 5(3), 295-300.

Island, D., Letellier, P. (1991). *Men who beat the men who love them: Battered gay men and domestic violence*. New York: Haworth Press.

Johnson, M. P., Ferraro, K. J. (2000). Research on domestic violence in the 1990's: Making distinctions. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 948-963.

Jordan, K. M., Deluty, R. H. (1998). Coming out for lesbian women: Its relation to anxiety, positive affectivity, self-esteem and social support. *Journal of Homosexuality*, 35(2), 41-63.

Joseph, B. (1977). "Violence: garver's definition and a deweyan correction", *Ethics*, Vol. 87. No:4, 339-351, 342-343.

Jung, J. (1997). Balance and source of social support in relation to well-being. *Journal of General Psychology*. 1-3.

Kahn, M. J. (1991). Factors affecting the coming our process for lesbians. *Journal of Homosexuality*, 21(3), 47-70.

Kaptan, S., Yetkin, N (2013). Psikiyatrik tanı sistemleri ve eşcinsellik. *Bilgilendirme Dosyası – 10 "Eşcinsellik"*. 63-64. Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği.

Kaos GL (2015). *2014 yılında Türkiye’de gerçekleşen homofobi veya transfobi temelli nefret suçları raporu*. Erişim Tarihi: 10.04.2018, <http://www.kaosgldernegi.org/yayindetay.php?id=123>

Kay, M., Jeffries, S. (2010). Homophobia, heteronormativism and hegemonic masculinity: male same-sex intimate violence from the perspective of brisbane service providers. *Psychiatry, Psychology and Law*. Vol. 17, No. 3, August 2010, 412–423.

Kelly, C. E., Warshafsky, L. (1987). Partner abuse in gay male and lesbian couples. *Paper presented at the Third National Conference for Family Violence Researchers*, Durham, NH.

Kite, M. E. (1984). Sex differences in attitudes toward homosexuals: A meta-analytic review. *Journal of Homosexuality*, 10, 69-81.

Kite, M. E., Whitley, B. E. (1996). Sex differences in attitudes toward homosexual persons, behavior, and civil rights: A meta-analysis. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22, 336-353.

Klinger, R. L. (1995). Gay violence. *Journal of Gay and Lesbian Psychotherapy*, 2(3), 119-134.

Kulkin, H., Williams, J., Borne, H., de la Bretonne, D., & Laurendine, J. (2007). A review of research on violence in same-gender couples: A resource for clinicians. *Journal of Homosexuality*, 53(4), 71–87.

Landolt, M. A., Dutton, D. G. (1997). Power and personality: An analysis of gay male intimate abuse. *Sex Roles*, 37, 335–359.

Langenderfer-Magruder, L., Walls, L. E., Whitfield, D. L., Brown, S. M. & Barrett, C. M. (2006). Partner violence victimization among lesbian, gay, bisexual, transgender, and queer youth: associations among risk factors. *Child Adolesc Soc Work J*. 33:55–68.

Letellier, P. (1994). Gay and bisexual male domestic violence victimization: Challenges to feminist theory and responses to violence. *Violence and Victims*, 9, 95–106.

Lie, G. Y., Gentlewarrior, S. (1991). Intimate violence in lesbian relationships: Discussion of survey findings and practice implications. *Journal of Social Service Research*, 15(1/2), 41-59.

Lie, G-Y., Schilit, R., Bush, J., Montagne, M., & Reyes, L. (1991). Lesbians in currently aggressive relationships: How frequently do they report aggressive past relationships? *Violence and Victims*, 6, 121–135.

Lock, J., Kleis, B. (1995). Origins of homophobia in males. *American Journal of Psychotherapy*, 52(4), 425-436.

Lockhart, L. L., White, B. W., Causby, V., & Isaac, A. (1994). Letting out the secret: Violence in lesbian relationships. *Journal of Interpersonal Violence*, 9, 469-492.

Luo, Y., Xu, J., Granberg, E., & Wentworth, W. M. (2011). A longitudinal study of social status, perceived discrimination, and physical and emotional health among older adults. *Research on Aging*, 34, 275–301.

Martin, A. D., Hetrick, E. S. (1988). The stigmatization of the gay and lesbian adolescent. *Journal of Homosexuality*, 15(1/2), 163-183.

McClellan, J. (2005). Domestic violence between same-gender partners: Recent findings and future research. *Journal of Interpersonal Violence*, 20(2), 149–154.

McConaghy, N., Zamir, R. (1995). Heterosexual, homosexual coercion, sexual orientation, and sex roles. *Archives of Sexual Behavior*, 24, 489–502.

McGregor, B. A., Carver, C.S., Antoni, M. H. Weiss, S., Yount, S. E. ve Ironson, G. (2001). Distress and internalized homophobia among lesbian women treated for early stage breast cancer. *Psychology of Women Quarterly*, 25, 1-9.

Mckenry, P., Serovich, J., Mason, T., & Mosack, K. (2006). Perpetration of gay and lesbian partner violence: A disempowerment perspective. *Journal of Family Violence*, 21, 233–243.

McLaughlin, E. M., Rozee, P. D. (2001). *Knowledge about heterosexual versus lesbian battering among lesbians*. In E. Kaschak (Ed.) *Intimate betrayal: Intimate partner abuse in lesbian relationships*. 39–58. New York: Haworth Press.

Mercier, L. R., Berger, R. M. (1989). Social service needs of lesbian and gay adolescents: Telling it their way. *Journal of Social Work & Human Sexuality*, 8(1), 75-95.

Merrill, G. S., Wolfe, V. A. (2000). Battered gay men: An exploration of abuse, help seeking, and why they stay. *Journal of Homosexuality*, 39(2), 1-30.

Milham, J., San Miguel, C. L., & Kellogg, R. (1979). A factor-analytic conceptualization of attitudes toward male and female homosexuals. *Journal of Homosexuality*, 2(1), 3-10.

Miller, A. J., Bobner, R. F., Zarski, J. J. (2000). Sexual identity development: A base for work with same-sex couple partner abuse. *Contemporary Family Therapy*, 22, 189–201.

Miller, E., Decker, M., Reed, E., Raj, A., Hathaway, J. & Silverman, J. (2007). Male partner pregnancy-promoting behaviors and adolescent partner violence: findings from a qualitative study with adolescent females. *Ambulatory Pediatrics*, 7(5), 360-366.

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. (2016). *Erkeklerin şiddetine karşı dur! yaşamı değiştir!* Erişim tarihi: 30 Nisan 2018. <https://www.morcati.org.tr>

Morin, S. F., Garfinkel, E. M. (1978). Male homophobia. *Journal of Social Issues*, 34(1), 29-47.

Moses, R. (1996). Şiddet nerede başlıyor?. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

National Coalition of Anti-Violence Programs. (2002). *Lesbian, gay, bisexual, and transgender domestic violence in 2002*. New York: Author.

National Coalition of Anti-Violence Programs (2008). *National report on lesbian, gay, bisexual, and transgender domestic violence*. Retrieved November 8, 2008.

National Institute of Justice (2000). *Extent, nature, and consequences of intimate partner violence. Research Report*, U.S.

Nowinski, S. N., Bowen, E. (2012). Partner violence against heterosexual and gay men: Prevalence and correlates. *Aggression and Violent Behavior*, 17, 36–52.

Offenhauer, P., Buchalter, A. (2011). *Teen dating violence: A literature review and annotated bibliography*. United States: National Institute of Justice.

Oliver, M. B., Hyde, J. S. (1995). Gender differences in attitudes toward homosexuality: A reply to Whitley and Kite. *Psychological Bulletin*, 117, 155-158.

Osier, M. (2001). Lesbian battering dynamics: A new approach. *Off Our Backs*, 31(9), 36-45.

Öner, A. (2015). Türkiye’de iş yerinde cinsel yönelim ayrımcılığı ve mücadele stratejileri. *Çalışma Hayatında Ayrımcılık ve Ayrımcılığa Karşı Mücadele*. (77-96.) Ankara: Kaos GL.

Parrott, D. J., Adams, H.E., Zeichner, A. (2002). Homophobia: Personality and attitudinal correlates. *Personality & Individual Differences*, 32(7), 1269-1278.

Patterson, J. P. (2000). Family relationships of lesbians and gay men. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 1052-1069.

Pepper, B. I., Sand, S. (2015). Internalized Homophobia and Intimate Partner Violence in Young Adult Women’s Same-Sex Relationships. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 24:656–673.

Peterman, L. M., Dixon, C. G. (2003). Intimate partner abuse between same-sex partners: Implications for counseling. *Journal of Counseling and Development*, 81, 40–59.

Peters, E. L. (1965). Aspects of family among the bedouin of cyrenaica. *Comparative Family System* (ss. 121-46). Boston: Houghton Mifflin.

Pilkington, N. W., D'Augelli, A. R. (1995). Victimization of lesbian, gay, and bisexual youth in community settings. *Journal of Community Psychology*, 23(1), 34-56.

Poorman, P. B. (2001). *Forging community links to address abuse in lesbian relationships*. In E. Kaschak (Ed.) *Intimate betrayal: Intimate partner abuse in lesbian relationships*. 7–24. New York: Haworth Press.

Puzone, C. A., Saltzman, L. E., Kresnow, M. J. & Mercy, J. (2000). National trends in intimate partner homicide. *Violence Against Women*, 6(4), 409-426.

Radkowsky, M., Siegel, L. J. (1997). The gay adolescent: Stressors, adaptations, and psychosocial interventions. *Clinical Psychology Review*, 17(2), 191-216.

Relf, M. V., Huang, B., Campbell, J., & Catania, J. (2004). Gay identity, interpersonal violence, and HIV risk behaviors: An empirical test of theoretical relationships among a probability-based sample of urban men who have sex with men. *JANAC: Journal of the Association of Nurses in AIDS Care*, 15, 14–26.

Renzetti, C. M. (1988). Violence in lesbian relationships: a preliminary analysis of causal factors. *Journal of Interpersonal Violence*, 3(4), 381-399.

Renzetti, C. (1992). *Violent betrayal: Partner abuse in lesbian relationships*. Newbury Park, CA: Sage.

Renzetti, C. M. (1996). *The poverty of services for battered lesbians*. In C. M. Renzetti, & C. H. Miley (Eds.) *Violence in gay and lesbian domestic partnerships*. 61–68. New York: Harrington Park Press.

Renzetti, C. M. (1997). Violence in lesbian and gay relationships. In: O'Toole, L. L., Schiffman, J. R. (eds.), *Gender violence: Interdisciplinary perspectives*. 230–266. New York: New York University.

Rickert, V., Wiemann, C., Vaughan, R. & White, J. (2004). Rates and risk factors for sexual violence among an ethnically diverse sample of adolescents. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 158(12), 1132.

Ristock, J. L. (2001). *Decentering heterosexuality: Response of feminist counselors to abuse in lesbian relationships*. In *Intimate betrayal: Intimate partner abuse in lesbian relationships*. 59–72. New York: Haworth Press.

Ristock J. (2002). *No more secrets: violence in lesbian relationships*. London: Routledge. Robson, R. (1992). *Lesbian (out) law*. S. 157-167.

Rosser, B.R.S., Bockting, W.O., Ross, M.W. (2008). The relationship between homosexuality, internalized homo-negativity, and mental health in men who have sex with men. *Journal of Homosexuality*. 55(1): 150-168.

Rotheram-Borus, M. J., Rosario, M., & Koopman, C. (1991). Minority youths at high risk: Gay males and runaways. In M. E. Colten & S. Gore (Eds.), *Adolescent stress: Causes and consequences*. 181-200. Hawthorne, NY: Aldine de Gruyter.

Russel, S.T., Ryan C., Toomey, R. B., Diaz, R. M. & Sanchez, J. (2011). Lesbian, gay, bisexual, and transgender adolescent school victimization: implications for young adult health and adjustment. *J Sch Health*. 81(5): 223-230.

Sakallı, N. (2002a). The relationship between sexism and attitudes toward homosexuality in a sample of Turkish college students. *Journal of Homosexuality*, 42, 53-63.

Sakallı, N., & Uğurlu, O. (2001). Effects of social contact with homosexuals on heterosexual Turkish university students' attitudes towards homosexuality. *Journal of Homosexuality*, 42(1), 53-61.

Saltzman, Lf., Fanslow, J.L., McMahon, P.M. ve Shelley, G.A. (2002). *Intimate partner violence surveillance: Uniform definitions and recommended data elements, version 1.0. Atlanta (GA): Centers for Disease Control and Prevention*.

Sancar, S. (2013a). *Erkeklik: İmkânsız iktidar*. (3. Baskı). İstanbul: Metis.

Savin-Williams, R. C., Diamond, L. M. (1999). Sexual orientation. In W. K. Silverman & T. H. Ollendick (Eds.), *Developmental issues in the clinical treatment of children*. 241-258. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Schilit, R., Lie, G. Y., Bush, J., Montagne, M. & Reyes, L. (1991). Intergenerational transmission of violence in lesbian relationships. *AFFILIA Journal of Women and Social Work*, 6(1), 72-78.

Scognamillo, G. (1996). Şiddet, toplum, birey ve kan. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Seelau, E. P., Seelau, S. M., Poorman, P. B. (2003). *Gender and role-based perceptions of domestic abuse: Does sexual orientation matter*. *Behavioral Sciences and the Law*, 21,199 214.

Shilo, G., Savayah, R. (2011). Effects of family and friend support on LGB youths' mental health and sexual orientation milestones. *Family Relations* 60 (July 2011). 318-330.

Smith, D. M., Donnelly, J. (2001). Adolescent dating violence: A multi-systemic approach of enhancing awareness in educators, parents, and society. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 21(1), 53-64.

Stets, J., Straus, M. A. (1990). *Gender differences in reporting marital violence and its medical and psychological consequences*. Straus R. J. Gelles (Ed.), *Physical Violence in American Families: Risk Factors and Adaptations to Violence in 8145 families*. (ss. 151-165.) New Brunswick, NJ: Transaction.

Straus MA, Hamby SL, McCoy S, Sugarman DB. (1996). The Revised Conflict Tactics Scales: Development and preliminary psychometric data. *J Family Iss* 1996; 17: 283-316.

Szymanski, D. M., Chung, Y. B. ve Balsam, K. (2001). Psychosocial correlates of internalized homophobia in lesbians. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 27-38.

Szymanski, D. M., Chung, Y. B. (2001). The Lesbian Internalized Homophobia Scale: A rational/theoretical approach. *Journal of Homosexuality*, 41(2), 37-52.

Şenel, B. (2014). Cinsel yönelim ayrımcılığının gündelik hayat yansımaları. Hacettepe Üniversitesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi.

Theodore, P. S., Basow, S. A. (2000). Heterosexual masculinity and homophobia: A reaction to the self? *Journal of Homosexuality*, 40(2), 31-48.

Tjaden, P., Thoennes, N. (2000). *Extent, nature, and consequences of intimate partner violence*. U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs: National Institute of Justice.

Turrell, S. C. (2000). A descriptive analysis of same-gender relationship violence for a diverse sample. *Journal of Family Violence*, 15(3), 281-293.

Turrell, S. C., Herrmann, M., Hollander, G. & Galletly, C. (2012) Lesbian, gay, bisexual, and transgender communities' readiness for intimate partner violence prevention. *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 24:3, 289-310.

Türker, Y. (1996). Şiddetle seviyorum!. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Ünsal, A. (1996). Genişletilmiş bir şiddet tipolojisi. *Cogito*, Sayı: 6-7: Şiddet, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Vincke, J., Van-Heeringen, K. (2004). Summer holiday camps for gay and lesbian young adults: An evaluation of their impact on social support and mental well-being. *Journal of Homosexuality*, 47, 33-46.

Vittorio, B. (2005). *Two concept of violence*. *Political Studies Review*, vol. 3, 193-204.

Waldner-Haugrud, L. K., Gratch, L. V., & Magruder, B. (1997). Victimization and perpetration rates of violence in gay and lesbian relationships: Gender issues explored. *Violence and Victims*, 12(2), 173-184.

Walker, L. (1986). *Battered women's shelters and work with battered lesbians*. *Naming the Violence*. 73-75.

Walsh, F. (1996). Partner abuse. In D. Davies, & C. Neal (Eds.) *Pink therapy: A guide for counselors and therapists working with lesbian, gay, and bisexual clients*. 187-198. Philadelphia, PA: Open University Press.

Weinberg, G. (1972). *Society and the healthy homosexual*. New York: St.Martin's.

Whitley, B. E. (1987). The relationship of sex-role orientation to heterosexuals' attitudes toward homosexuals. *Sex Roles*, 17(1/2), 103-113.

Whitley, B. E. (1990). The relationship of heterosexuals' attributions for the causes of homosexuality to attitudes toward lesbians and gay men. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 16, 369-377.

Whitley, B. E., Kite, M. E. (1995). Sex differences in attitudes toward homosexuality: A comment on Oliver and Hyde (1993). *Psychological Bulletin*, 117(1), 146-154.

Wiegman, R. (2002). Unmaking: the men and masculinity in feminist theory. *Masculinity Studies and Feminist Theory: New Directions*, 31-59, Columbia University Press, New York.

Wise, A. J., Bowman, S. L. (1997). Comparison of beginning counselors' responses to lesbian vs. heterosexual partner abuse. *Violence and Victims*, 12(2), 127-135.

Wittig, M. (1981), One is not Born a Woman. *Feminist Issues*. Cilt I, No.2.

Wood, D. (1987). *A statistical analysis of dominance, possessiveness, and violence in same-gender and opposite-gender dating relationships*. Yayınlanmamış makale.

Yalçın, İ. (2015). Relationships between well-being and social support: a meta-analysis of studies conducted in turkey. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 26(1), 21-32.

Yalçinoğlu, N. (2013). *Escinsel ve biseksüel erkeklerin psiko-sosyal sorunları ve bunları etkileyen faktörlerin incelenmesi*. İstanbul Tıp Fakültesi Ana Bilim Dalı. İstanbul. Yayınlanmamış uzmanlık tezi.

Yalçinoğlu, N., Önal, A. E. (2014). Eşcinsel ve biseksüel erkeklerin içselleştirilmiş homofobi düzeyi ve sağlık üzerine etkileri. *Turk J Public Health*. 12(2).

Yarar, B. (2015). "Yakın ilişki içinde şiddet"i feminist bakışla yeniden düşünmek. *Şiddetin cinsiyetli yüzleri*. (ss.13-51). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Yetkin, N. (2009). *Psikiyatrinin Homofobisi. Anti -Homofobi Kitabı Uluslararası Homofobi Karşıtı Buluşma*, 79-83. KAOS-GL Açık Toplum Vakfı. Erol A, editör. Ankara: Ayrıntı Basımevi.

Yılmaz, H. (2010), “Biz”lik, “Öteki”lik, Ötekileştirme ve Ayrımcılık: Kamuoyundaki Algılar ve Eğilimler, Nihai İçeriksel Rapor, Açık Toplum Vakfı, İstanbul.

Yılmaz, V., Göçmen, İ. (2015). Türkiye’de lezbiyen, gey, biseksüel ve trans (LGBT) bireylerin sosyal ve ekonomik sorunları araştırmasının özet sonuçları. Cilt IV, Sayı 6, .94-101, Türkiye Politika ve Araştırma Merkezi (Research Turkey), Londra: Research Turkey (<http://researchturkey.org/9142>)

Page, A. Z., İnce, M. (2008). Aile içi şiddet konusunda bir derleme. *Türk Psikoloji Yazıları*, 11 (22), 81-94.

Pepper, B. I., Sand, S. (2015). Internalized Homophobia and Intimate Partner Violence in Young Adult Women’s Same-Sex Relationships. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 24, 656–673.

Zengin, A. (2015). Sevginin ölüm dünyası: aile, arkadaşlık, trans kadın cenazeleri. *Kültür ve Siyasette Feminist Yaklaşımlar*, (ss.26).

Zimet GD, Dahlem NW, Zimet SG ve ark. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *J Pers Assess*, 52, 30-41.

EKLER

EK-1: GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Okan Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programına bağlı tez çalışması olarak içselleştirilmiş homofobi düzeyi, algılanan sosyal destek ve demografik özelliklerin, eşcinsel ilişkilerde partner şiddeti üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla bir çalışma yürütülmektedir. Bu çalışma için çeşitli değerlendirme araçlarını ve kişisel bilgi formunu eksiksiz bir şekilde doldurmanız beklenmektedir.

Çalışmaya katılmak için cinsel yöneliminizi eşcinsel (lezbiyen/gey) olarak tanımlıyor olmanız, 18 yaş üstü olmanız gerekmektedir. Ölçeklerde bulunan soruları yanıtlamanız yaklaşık 20-25 dakikanızı alacaktır. Çalışmaya katılımınız, Türkiyeli eşcinsellerin ilişkilerindeki istismarı söz konusu değişkenlerle bulgularını ve çözümüne ilişkin katkı sunulması bakımından önem teşkil etmektedir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmada kimliğinizi açık edecek sorular bulunmamaktadır. Bir sebepten rahatsız olmanız durumunda çalışmayı yarıda bırakabilirsiniz. Ancak tüm soruları cevaplamadığınız sürece yanıtlarınız çalışmaya dahil edilmeyecektir. Soruların doğru bir cevabı yoktur, kendinize en yakın hissettiğiniz cevabı işaretleyiniz. Katılımınız ve ayırdığınız zaman için teşekkürler.

Soru ve görüşleriniz için: gizem_gulmez@yahoo.com

1. Yukarıdaki bilgileri okudum ve anladım. Araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

EK-2: DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

1. Cinsiyet kimliğinizi nasıl tanımlıyorsunuz?.....
2. Cinsel yöneliminizi nasıl tanımlıyorsunuz?
3. Yaşınız?.....
4. Öğrenim Durumunuz?
 Ortaokul ve altı Lise mezunu
 Yüksekokul-Üniversite mezunu
 Yüksek Lisans/ Doktora
5. Yaşadığınız şehir?.....
6. Kiminle yaşıyorsunuz?
 Yalnız Aile Arkadaş Sevgili/Partner Diğer (Belirtiniz).....
7. Çalışma Durumunuz?
 Çalışıyor Çalışmıyor
8. Aylık Gelir Durumu (TL)
 0-750 750-1500 1500-2500 2500 ve üstü
9. Cinsel yöneliminizi çevrenizde kimler biliyor işaretleyiniz.
 Anne Baba Kardeş Akraba Yakın Arkadaş
 Arkadaş çevrem İş arkadaşlarım/ Okul arkadaşlarım Kimse
10. LGBTİQ+ Hareket içerisinde yer alıyor musunuz?:
 Evet Hayır
11. Geçmiş partner ya da partnerleriniz tarafından herhangi bir şiddet türüne maruz kaldınız mı?
 Evet Hayır

12. Evetse, Bu şiddet karşısında yardım aldınız mı?

Evet Hayır

13. Evetse, Yardım aldığınız kişi ve/ veya kurumları seçiniz

Polis- Adli yardım Ailem Arkadaş Sivil toplum kuruluşları/

Diğer (belirtiniz).....

EK-3: ÇOK BOYUTLU ALGILANAN SOSYAL DESTEK ÖLÇEĞİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ FORMU (ÇBASDÖ)

Aşağıda 12 cümle ve her bir cümle altında da cevaplarınızı işaretlemeniz için 1'den 7'ye kadar rakamlar verilmiştir. Her cümlede söylenenin sizin için ne kadar çok doğru olduğunu veya olmadığını belirtmek için o cümle altındaki rakamlardan yalnız bir tanesini işaretleyiniz. Bu şekilde 12 cümlenin her birine bir işaret koyarak cevaplarınızı veriniz. Lütfen hiçbir cümleyi cevapsız bırakmayınız. Sizce doğruya en yakın olan rakamı işaretleyiniz.

1. Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve ihtiyacım olduğunda yanımda olan bir insan (örneğin, flört, akraba, komşu, doktor) var.

Kesinlikle hayır 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 kesinlikle evet.

2. Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve sevinç ve kederlerimi paylaşabileceğim bir insan (örneğin, flört, akraba, komşu, doktor) var.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

3. Ailem (örneğin, annem, babam, kardeşlerim) bana gerçekten yardımcı olmaya çalışır.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

4. İhtiyacım olan duygusal yardımı ve desteği ailemden (örneğin, annemden, babamdan, kardeşlerimden) alırım.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

5. Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve beni gerçekten rahatlatan bir insan (örneğin, flört, akraba, komşu, doktor) var.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

6. Arkadaşlarım bana gerçekten yardımcı olmaya çalışırlar.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

7. İşler kötü gittiğinde arkadaşlarıma güvenebilirim.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

8. Sorunlarımı ailemle (örneğin, annemle, babamla, kardeşlerimle) konuşabilirim.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

9. Sevinç ve kederlerimi paylaşabileceğim arkadaşlarım var

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

10. Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve duygularıma önem veren bir insan (örneğin, flört, akraba, komşu, doktor) var.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

11. Kararlarımı vermede ailem (örneğin, annem, babam, kardeşlerim) bana yardımcı olmaya isteklidir.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

12. Sorunlarımı arkadaşlarımla konuşabilirim.

Kesinlikle hayır 1,2,3,4,5,6,7 kesinlikle evet

EK -4: ÇATIŞMALARIN ÇÖZÜMÜNE YAKLAŞIM ÖLÇEĞİ (ÇÇYÖ)

	1 Kez	2 Kez	3-5 Kez	6-10 Kez	11-20 Kez	20'den fazla	Son Bir Yıldan Daha Önce	Hiç
1. Erkek/Kız arkadaşımın görüş ayrılığımız olmasına karşın ona ilgi gösterdim.								
2. Erkek/Kız arkadaşımın görüş ayrılığımız olsa bile bana ilgi gösterdi.								
3. Erkek/Kız arkadaşımın anlamadığımız konularda beni rahatsız eden durumu ona açıkladım.								
4. Erkek/Kız arkadaşım da bana açıkladı.								
5. Erkek/Kız arkadaşımın bana hakaret ya da küfür ettim.								
6. Erkek/Kız arkadaşımın bana hakaret ya da küfür etti								
7. Erkek/Kız arkadaşımın onu yaralayabilecek bir eşya fırlattım.								
8. Erkek/Kız arkadaşımın bana, beni yaralayabilecek bir eşya fırlattı.								
9. Erkek/kız arkadaşımın kolunu burktum ya da saçını çektim.								
10. Erkek/kız arkadaşımın da benim kolumu burktu ya da saçımı çekti.								
11. Kavgamızın sonucunda vücudumda incinme, çürük ya da ufak kesikler oldu.								
12. Kavgamızın sonucunda erkek/kız arkadaşımın vücudunda incinme, çürük ya da ufak kesikler oldu.								
13. Herhangi bir durum/olay karşısında erkek/kız arkadaşımın duygularına saygı gösterdim.								

14. Herhangi bir durum/olay karşısında erkek/kız arkadaşım benim duygularıma saygı gösterdi.								
15. Erkek/kız arkadaşımı korunmasız ilişkiye girmek için zorladım.								
16. Erkek/kız arkadaşım korunmasız ilişkiye girmek için beni zorladı.								
17. Erkek/Kız arkadaşımı ittim ya da sarstım.								
18. Erkek/Kız arkadaşım beni itti ya da sarstı.								
19. Oral ya da anal ilişkiye girmek için erkek/kız arkadaşım bana karşı güç kullandı (vurmak, yere çalmak, silah kullanmak gibi).								
20. Oral ya da anal ilişkiye girmek için erkek/kız arkadaşım bana karşı güç kullandı (vurmak, yere çalmak, silah kullanmak gibi).								
21. Erkek/Kız arkadaşım bana silah ya da bıçak çektim.								
22. Erkek/kız arkadaşım bana silah ya da bıçak çektim.								
23. Kavga sırasında erkek/kız arkadaşım başıma vurduğu için baygınlık geçirdim.								
24. Kavga sırasında erkek/kız arkadaşımın başına vurduğum için baygınlık geçirdim.								
25. Erkek/kız arkadaşımı şişko ya da çirkin diye çağırdım.								
26. Erkek/Kız arkadaşım beni şişko ya da çirkin diye çağırdı.								
27. Erkek/kız arkadaşımı yumrukladım ya da onu yaralayabilecek bir eşya ile vurdum.								
28. Erkek/kız arkadaşım beni yumrukladı ya da beni yaralayabilecek bir eşya ile vurdu.								
29. Erkek/kız arkadaşım bana ait herhangi bir eşyaya zarar verdim.								
30. Erkek/kız arkadaşım bana ait herhangi bir eşyaya zarar verdi.								

31. Erkek/kız arkadaşımın kavgamızın sonucunda doktora gitmem gerekti.								
32. Erkek/kız arkadaşımın kavgamızın sonucunda onun doktora gitmem gerekti.								
33. Erkek/kız arkadaşımın boğazını sıktım.								
34. Erkek/kız arkadaşım benim boğazımı sıktı.								
35. Erkek/kız arkadaşımın bana karşı sesimi yükseltti/bağırdı.								
36. Erkek/kız arkadaşım bana karşı sesini yükseltti/bağırdı.								
37. Erkek/kız arkadaşımın duvara vurdu/çarptı.								
38. Erkek/kız arkadaşım beni duvara vurdu/çarptı.								
39. Erkek/kız arkadaşımın aramızdaki sorunu çözebileceğimize emin olduğumu söyledi.								
40. Erkek/kız arkadaşım bana aramızdaki sorunu çözebileceğimize emin olduğunu söyledi.								
41. Erkek/kız arkadaşımın yaşadığımız bir kavga sonucunda doktora gitmem gerekti ama gitmedim.								
42. Erkek/kız arkadaşımın yaşadığımız bir kavga sonucunda onun gitmesi gerekti ama gitmedi.								
43. Erkek/kız arkadaşımın dövdim.								
44. Erkek/kız arkadaşım beni dövdü.								
45. Erkek/kız arkadaşımın beni zorla alıkoydu.								
46. Erkek/kız arkadaşım beni zorla alıkoydu.								
47. Cinsel ilişkiye girmem için erkek/kız arkadaşımın bana karşı güç kullandı (vurmak, yere çalmak, silah kullanmak gibi).								
48. Cinsel ilişkiye girmem için erkek/kız arkadaşım bana karşı güç kullandı (vurmak, yere çalmak, silah kullanmak gibi).								

49. Tartışma sırasında odayı, evi ya da bulunduğumuz mekanı terk ettim.								
50. Tartışma sırasında odayı, evi ya da bulunduğumuz mekanı terk etti.								
51. Erkek/kız arkadaşım istemediği zaman cinsel ilişkiye girmesi için ısrar ettim (fiziksel güç kullanmadan).								
52. Erkek/kız arkadaşım istemediği zaman cinsel ilişkiye girmem için bana ısrar etti (fiziksel güç kullanmadan).								
53. Erkek/kız arkadaşıma tokat attım.								
54. Erkek/kız arkadaşım bana tokat attı.								
55. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamız sonucunda kemiğim kırıldı.								
56. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamız sonucunda onun kemiği kırıldı.								
57. Erkek/kız arkadaşımı oral ya da anal ilişkiye girmesi için zarar vermekle tehdit ettim.								
58. Erkek/kız arkadaşım oral ya da anal ilişkiye girmek için zarar vermekle tehdit etti.								
59. Arkadaşım ile anlaşamadığımız bir durumda alttan alarak ona uzlaşmayı önerdim.								
60. Arkadaşım, anlaşamadığımız bir durumda alttan alarak bana uzlaşmayı önerdi.								
61. Erkek/kız arkadaşımı bilerek yaktım / haşladım.								
62. Erkek/kız arkadaşımı beni bilerek yaktı / haşladı.								
63. Erkek/kız arkadaşıma, oral ya da anal cinsel ilişki kurması için ikna ettim (fiziksel güç kullanmadan).								
64. Erkek/kız arkadaşım, oral ya da anal cinsel ilişki kurmak için beni ikna etti (fiziksel güç kullanmadan).								

65. Erkek/kız arkadaşımı kötü bir sevgili olmakla suçladım.								
66. Erkek/kız arkadaşımı beni kötü bir sevgili olmakla suçladı.								
67. Erkek/kız arkadaşımı üzmem için bir şey yaptım.								
68. Erkek/kız arkadaşım beni üzmem için bir şey yaptı.								
69. Erkek/kız arkadaşımı dövmek ya da ona bir eşya fırlatmakla tehdit ettim.								
70. Erkek/kız arkadaşım beni dövmek ya da bana bir eşya fırlatmakla tehdit etti.								
71. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamızdan dolayı bedenimde ertesi gün de devam eden fiziksel acı hissettim.								
72. Erkek/kız arkadaşım ile kavgamızdan dolayı bedenimde ertesi gün de devam eden fiziksel acı hissetti.								
73. Erkek/kız arkadaşımı tekmeledim.								
74. Erkek/kız arkadaşım beni tekmeledi.								
75. Erkek/kız arkadaşımı cinsel ilişkiye girmesi için tehdit ettim.								
76. Erkek/kız arkadaşım cinsel ilişkiye girmek için beni tehdit etti.								
77. Yaptığımız bir tartışma sonrasında erkek/kız arkadaşımın getirdiği barış önerisini kabul ettim.								
78. Yaptığımız bir tartışma sonrasında erkek/kız arkadaşımın getirdiği barış önerisini kabul etti.								

EK- 5: İÇSELLEŞTİRİLMİŞ HOMOFOBİ ÖLÇEĞİ

Kadınlar için

1. Diğer lezbiyen/biseksüel kadınlarla kişisel ya da sosyal ilişkilerden kaçınmanın en iyisi olduğuna inanıyorum.
2. Genel olarak kadınlardan etkilenmekten vazgeçmeye çalıştım.
3. Eğer birisi bana tamamen heteroseksüel olabileceğimi söyleseydi, bunu kabul ederdim.
4. Keşke lezbiyen/biseksüel olmasaydım.
5. Lezbiyen/biseksüel olduğum için kendime yabancılaşmış hissediyorum.
6. Erkekler hakkında daha fazla erotik duygularım olmasını isterdim.
7. Lezbiyen/biseksüel olmamın benim kişisel bir kusurum olduğunu düşünüyorum.
8. Cinsel yönelimimi lezbiyen/biseksüelden heteroseksüele değiştirebilmek için profesyonel yardım almayı isterim.
9. Erkeklerden cinsel olarak etkilenebilmeyi denedim.

Erkekler için

1. Diğer gay /biseksüel erkeklerle kişisel ya da sosyal ilişkilerden kaçınmanın en iyisi olduğuna inanıyorum.
2. Genel olarak erkeklerden etkilenmekten vazgeçmeye çalıştım.
3. Eğer birisi bana tamamen heteroseksüel olabileceğimi söyleseydi, bunu kabul ederdim.
4. Keşke gay/biseksüel olmasaydım.
5. Gay /biseksüel olduğum için kendime yabancılaşmış hissediyorum.
6. Kadınlar hakkında daha fazla erotik duygularım olmasını isterdim.
7. Gay/biseksüel olmamın benim kişisel bir kusurum olduğunu düşünüyorum.
8. Cinsel yönelimimi gay/biseksüelden heteroseksüele değiştirebilmek için profesyonel yardım almayı isterim.
9. Kadınlardan cinsel olarak etkilenebilmeyi denedim.

ÖZGEÇMİŞ

EĞİTİM BİLGİLERİ:

İstanbul Bilgi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Eğitim Dili: İngilizce, 2008-2013, Lisans Derecesi: 3,21/4,00 (Onur Öğrencisi)

Okan Üniversitesi, Klinik Psikoloji (Tezli), 2015- 2018

KATILDIĞIM SERTİFİKALI EĞİTİM VE WORKSHOPLAR:

- Farklı Gelişen Çocuk ve Gençlerin Gelişim ve Eğitimi Üzerine 30 saat Kurumsal ve Uygulamalı Eğitim Sonrası Otistikler Derneği İşbirliğiyle Yürütülen Entegrasyon Kampında 1 Hafta Uygulamalı Olarak Sürdürülen Toplam 170 saatlik Eğitim ve Süpervizyon, 2011
- Kognitif Terapi İlkeleri ve Depresyon Tedavisinde Uygulanması Workshopu, 12 saat (Eğitmen: Dr. Emel Stroup, ABPP, ACT), 2013
- Kognitif Terapinin Anksiyete Tedavisinde Uygulanması Workshopu, 13 saat (Eğitmen: Dr. Emel Stroup, ABPP, ACT), 2013
- Kognitif Terapinin OKB Tedavisinde Uygulanması Workshopu, 12 saat (Eğitmen: Dr. Emel Stroup, ABPP, ACT), 2013
- Klinik ve Adli Psikoloji Derneği Travma ve Travma Sonrası Stres Bozukluğunun Bilişsel – Davranışçı Terapisi Konulu Eğitim Programı, 6 saat (Eğitmen: Yard. Doç. Dr. Alper Engeler), 2013
- Travma ve Kognitif Terapi Workshopu, 13 saat (Eğitmen: Dr. Emel Stroup, ABPP, ACT), 2014
- Borderline ve Narsistik Kişilik Bozukluklarında Şema Terapi Uygulamaları, 12 saat (Eğitmen: Dr. H. Alp Karaosmanoğlu, ISST Schema Therapist/Trainer), 2014

- İstanbul Bilgi Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı Koordinatörlüğünde Uluslararası Travma Çalışmaları Programı (New York) ile Ortak Program, Travma Çalışmaları Sertifika Programı Temel Düzeyi Kapsayan 1. Modül Travma Çalışmaları Sertifika Programı, 56 saat seminer, (Program Direktörü: Yard. Doç. Ayten Zara, Program Koordinatörü: Yard. Doç. Murat Paker, Uluslararası Program Direktörü: Yard. Doç. Jack Saul), 2013-2014
- Kognitif Terapi Yönelimli Klinik İlk Görüşme ve Terapi Becerileri, 13 saat (Eğitmen: Dr. Emel Stroup, ABPP, ACT), 2014
- Kanser Hastalarında Psikoterapi Uygulamaları, 6 saat (Eğitmen: Dr. Zeynep Armay), 2014
- EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) 1. Düzey Eğitimi, 16 saat (Eğitmen: Uzm. Dr. Onur Okan Demirci), 2014
- EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) 2. Düzey Eğitimi, 16 saat (Eğitmen: Uzm. Dr. Onur Okan Demirci), 2014
- Ruh Sağlığına Yönelik LGTBİ ve Temel Kavramlar, 2 saat (LAMBDA), 2015
- Gestalt Bakış Açısına Giriş: Temel Kavramlar ve Metodoloji, 72 saat (Eğitmen: Doç. Dr. Hanna Nita Scherler), 2015- 2017
- Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği ile İlgili Başvuruların Ele Alınması, 40 saat (Program Direktörleri: Dr. Seven Kaptan, Dr. Koray Başar, SPoD), 2016
- Kişilik, Kişilik Bozuklukları ve Dinamik Psikoterapi Eğitimi, 168 saat (Eğitmen: Prof. Dr. Doğan Şahin), 2016-halen
- “Ergenli Ailelerle Çalışmak” Semineri, Çift ve Aile Terapileri Derneği ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Klinik Psikoloji YL Programı işbirliği ile, Yrd. Doç. Dr. Yudum Akyıl, 2017
- “Açılmak Sadece LGTBİ+ Danışanlara mı Mahsus? Ya Terapistler?” konulu panel ve tartışma, Konuşmacılar: Klinik Psikolog Yeşim Selçuk ve Psikoterapist Necip Varan – SPoD, 2017
- “Onarım Terapisine Karşı LGTBİ+ Olumsuzlayıcı Terapi” konulu panel ve tartışma, Konuşmacılar: Psk. Dr. Seven Kaptan, Klinik Psikolog Yeşim Selçuk ve Psikoterapist Necip Varan – SPoD, 2017
- “Ensest”, Prof. Dr. A. Ufuk Sezgin, Türk Psikologlar Derneği, 2017

- Temel Varoluşçu Analiz Eğitim Programı, Varoluşçu Akademi, EXISTanbul tarafından akredite, Viktor Frankl Institute of Logotherapy (Dallas) tarafından tanınmaktadır (2017-halen)

İş/Staj/Proje Deneyimlerim:

- Arkedia Danışmanlık, Klinik Psikolog, 2017-halen
- Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikolojik Danışmanlık Birimi-Psikoterapist, 2016-2017
- TC. Sağlık Bakanlığı Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 7. Psikiyatri Kliniği'nde stajyer psikolog, 1 ay, (Eğitim ve İdari Sorumlu: Doç. Dr. Mehmet Cem İlnem), 2013
- Uluslararası cinsiyetçilik karşıtı bir ağ olan Fransa macholand.org'un Türkiye platformu olan erktolia.org'un Örgütlenme ve Saha Koordinasyon Komisyonu Başkanlığı, 2015-halen
- Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nda Gönüllü Ofis Çalışanı, 2013
- Otistikler Derneği - Oya Kamp, Farklı Gelişen Çocuk ve Gençlerle Çalışma, 2011

İlgi Alanlarım:

Kadın hakları, klinik psikoloji, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet araştırmaları, sosyal sorumluluk projeleri, sivil toplum örgütleri, istismar, şiddet türleri ve dinamikleri, cinsiyetçilik, LGBTİQ+ hakları, gruplara aidiyet, kişilik bozuklukları, kadın araştırmaları, yakın siyasi tarih, sinema tarihi, diğer kültürler, insan hakları, resim, aktivizm, dezavantajlı gruplarla çalışmak, kimlik, beden